አንቀጽ ፡ ፴፩ ።

፩ሺ፩፻፲፭ ወለእመ ፡ ሠሀሮ ፡ ፩ዱ ፡ እምሱቱፋን ፡ ለሱታፌሁ ፡ እምሥርዓት ፡ ዘተፈልጠ ፡ ወይሄሉ ፡ ካልኡኒ ፡ ላዕለ ፡ ሥርዓት ፡ እስከ ፡ ይፈልጡ ፡ ካልኡኒ ። ወለእመ ፡ ሞተ ፡ ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡ አው ፡ ሰብደ ፡ አው ፡ ተሕተ ፡ ምግበ ፡ ካልእ ፡ አው ፡ ተፈትሐ ፡ ላዕሌሁ ፡ ፍትሐ ፡ ሞት ፡ ተሠዐረት ፡ ሱታፌ ፡ እምኔሁ ።

፩ሺ፩፻፲፮ ወለእመ ፡ ተፈጸመት ፡ ዕድሜ ፡ ተሳትፎ ፡ አው ፡ በተኃጥኦ ፡ ንዋይ ፡ ዘተሰንአወ ፡ ላዕሌሁ ፡ አው ፡ ኮነት ፡ ተከልአ ፡ በግብር ፡ እምግብናሁ ፡ ውስቴቱ ። አው ፡ ለእመ ፡ አበዩ ፡ ኩሉ ፡ ለለ፩ዱ ፡ እምሱቱፋን ፡ አው ፡ ለእመ ፡ ተኀሠሠ ፡ ፩ዱ ፡ ለካልኡ ፡ በኩሉ ፡ ንዋዩ ፡ በቃለ ፡ ሐተታ ፡ አው ፡ በመንበረ ፡ ፍትሕ ፡ አው ፡ ሠረበ ፡ እምእሉ ፡ ለለ፩ዱ ፡ በእስተራብኖ ፡ ንዋዩ ፡ በባሕቲቱ ፡ ተሠዐረት ፡ ተሳትፎ ።

ስለ ፡ ማስገደድና ፡ ቅሚያ ።

፩ሺ፩፻፲፭ ከሸሪኮች ፡ አንዱ ፡ በመስየት ፡ ሥርዓት ፡ ሽርክናውን ፡ ቢያፈርስ ፡ ሌላውም ፡ ሌላው ፡ እስኪለየው ፡ ድረስ ፡ በሥርዓቱ ፡ ይኖራል ። ከእነርሱ ፡ አንዱ ፡ ቢሞት ፡ ወይም ፡ እእምሮውን ፡ ቢያጣ ፡ ወይም ፡ ከሌላው ፡ አስተዳደር ፡ በታች ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ቢፈረድበት ፡ ሽርክናው ፡ ከእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ትሻራለች ።

፩ሺ፩፻፲፮ የሽርክናው ፡ ዘመን ፡ ቢፈጸም ፡ ወይም ፡ በተስማሙበት ፡ ገንዘብ ፡ መታጣት ፡ ወይም ፡ በግድ ፡ ከሥራው ፡ መከልከል ፡ ብትሆንበት ፡ ወይም ፡ ከሸሪኮች ፡ እያንዳንዳቸው ፡ ሁሉም ፡ እንቢ ፡ ቢሉ ፡ ወይም ፡ አንዱ ፡ ሌላውን ፡ በገንዘቡ ፡ ሁሉ ፡ በምርመራ ፡ ቃል ፡ ወይም ፡ በፍርድ ፡ ሸንጎ ፡ ቢፈላለገው ፡ ወይም ፡ ከእነርሱ ፡ እያንዳንዱ ፡ ገንዘቡን ፡ ለብቻው ፡ በማራባት ፡ ቢያከናውን ፡ ሽርክና ፡ ትፈርሳለች ።

አንቀጽ ፴ወ፪ቱ ።

በእንተ ፡ አግብርት ፡ ወተኃይሎ ።

፩ሺ፩፻፲፯ አግብርትሰ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ላዕለ ፡ ክሒደ ፡ ሃይማኖት ፡ ወተአመነ ፡ እምሕሊናሁ ፡ ኢይደሉ ፡ ግሙረ ፡ በከመ ፡ ተነግረ ፡ ውስተ ፡ አንቀጸ ፡ ሰማዕት ፡ ወዘይበውእ ፡ ኮነኒ ፡ በእንተ ፡ ሃይማኖት ፡ ወለእመ ፡ ተቀትለ ፡ ውእቱኒ ፡ ሰማዕት ። ወለእመ ፡ ይኄኒ ፡ እንዘ ፡ ማእምን ፡ ሰምዐ ፡ ከዊኖ ፡ ውእቱ ፡ ዘይሰመይ ፡ ምእመን ፡ ሰምዐ ፡ ወመዓርጊሁ ፡ እምደኀረ ፡ መዓርገ ፡ ሰማዕት ፡ ወቀረቡቱ ፡ ኀቤሁ ፡ በመጠነ ፡ ሕማም ፡ ዘፆረ ፡ ወሐለየ ፡ በዐዊሮቱ ።

፩ሺ፩፻፲፰ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ አግብሮ ፡ በእንተ ፡ ኀዲገ ፡ ትእዛዝ ፡ አው ፡ በእንተ ፡ ዘይመጽእ ፡ ላዕሌሁ ፡ ስልጠት ፡ አው ፡ ቀትል ፡ አው ፡ ዝሙት ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይዕግሥ ፡ ዘኢይትፈረሆ ፡ እምኔሁ ፡ ኀጕለ ፡ ነፍስ ፡ ወኢ ፡ ሙስና ፡ ፩ዱ ፡ አባል ፡ እምአባለ ፡ ሥጋ ።

፩ሺ፩፻፲፱ ወኢይደሉ ፡ ተወክፎ ፡ ዘእንበለ ፡ ትዕግሥት ፡ በዐዊረ ፡ ምንዳቤ ፡ ዘበጽሖ ፡ ወተዓቅቦ ፡ እምነ ፡ ኀጕል ፡ ለዘይትከሀሎ ፡ ንሢአ ፡ በቀኖናት ፡ ዘይሜህሮ ፡ ከሢሁ ፡ ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡

አንቀጽ ፡ ፴፪ ።

ስለማገበርና ፡ ስለቅሚያ ፡ ይናገራል ።

፩ሺ፩፻፲፯ አግብርስ ፡ ሃይማኖትን ፡ በመካድ ፡ ላይ ፡ ቢሆን ፡ ከሕሊናውም ፡ ቢያምን ፡ ፈጽሞ ፡ አይገባም ። በአንቀጸ ፡ ሰማዕት ፡ እንደተነገረ (ፍት ፡ ነገ ፡ ፯፻፶፯) ። ስለሃይማኖት ፡ ቅጣትን ፡ የሚቀበል ፡ ቢኖር ፡ ቢሞትም ፡ ሰማዕት ፡ እርሱ ፡ ነው ። እማኒ ፡ ሳለ ፡ ምስክር ፡ ሁኖ ፡ ቢድን ፡ የታመነ ፡ ምስክር ፡ የሚባል ፡ እርሱ ፡ ነው ። መዓርጉም ፡ ከሰማዕት ፡ መዓርግ ፡ ቀጥሎ ፡ ነው ወይ ፡ እርሱም ፡ መቅረቡ ፡ በተቀበለውና ፡ ተቀብሎም ፡ ባሰበው ፡ መከራ ፡ ልክ ፡ ነው ።

፩ሺ፩፻፲፰ አገብሮ ፡ ትእዛዝን ፡ ስለማስተው ፡ ወይም ፡ በራሱ ፡ ላይ ፡ ስለሚመጣው ፡ ወንጀል ፡ ወይም ፡ ሞት ፡ ወይም ፡ ዝሙት ፡ ቢሆን ፡ ከእርሱ ፡ የነፍስ ፡ ጥፋትና ፡ ከሥጋ ፡ ሕዋስ ፡ አንዱን ፡ አካል ፡ ከማጥፋት ፡ የተነሣ ፡ የማይፈራውን ፡ ሊሸከም ፡ ይገባል ።

፩ሺ፩፻፲፱ የደረሰውን ፡ መከራ ፡ በመቀበል ፡ ጊዜ ፡ ትዕግሥት ፡ ሳያደርግ ፡ መቀበል ፡ አይገባም ። ከጥፋት ፡ መጠበቅም ፡ እርሱን ፡ ተስፋ ፡ የሚያደርገውን ፡ ጥቅም ፡ ማግኘት ፡ ለሚቻለው ፡ ይገ

ጽኑዐ ፡ እው ፡ እሠንዮት ፡ ዘእንበለ ፡ ተከል
እት ። ወፀዋርሰ ፡ በመጠነ ፡ ሰበያ ፡ ወናእሳ ፡
ለአንብሮ ፡ አበሳ ፡ ወዘንጋ ፡ አንብሮስ ፡ ወሰል
ጡቱ ፡ ለአገባሪ ፡ ላዕለ ፡ ዘአገብሮ ።

፩ሺ.፩፻፳ ወለእመ ፡ አገብርዎ ፡ በቀትል ፡ በእንተ ፡
ቀትለ ፡ ብእሲ ፡ ኢይደልዎ ፡ ተመክሮቶ ፡
ዝንቱ ፡ ወኢለገቢረ ፡ ዝሙት ፡ ወፈድፋደሰ ፡
በእንተ ፡ አስተዋስቦ ፡ ሕርምት ።

፩ሺ.፩፻፳፩ ወለእመ ፡ አገበርዎ ፡ ለብእሲ ፡ በእንተ ፡
ሠይጠ ፡ ንዋዩ ፡ አው ፡ ሳዕለ ፡ ተሣይጦ ፡ ንዋየ፡
ካልኡ ፡ አው ፡ ከመ ፡ የዐስብ ፡ ዘይመልክ ፡
አው ፡ ይትዐስብ ፡ ምልክነ ፡ ካልኡ ፡ አው ፡
ከመ ፡ ይእመኖ ፡ ለካልኡ ፡ በዘኢኮነ ፡ ውእቱ ፡
በኀቤሁ ፡ ወውእቱ ፡ እንከ ፡ ይደልዎ ፡ በን
ርየት ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ይፈጽም ፡ ወለእመ ፡
ኢፈቀደ ፡ ይሥዐር ።

፩ሺ.፩፻፳፪ ወአገብሮ ፡ ትሕቢት ፡ ለእመ ፡ አኀዛአ ፡
ገብሩ ፡ ዘኮነ ፡ ሎቱ ፡ በጽልእ ፡ ላዕሌሁ ፡
ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይፍዲ ፡ ቁመተ ፡ አምሳሊሁ ፡
ዘከማሁ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘጐየ ፡ ይደልዎ ፡
አብጽሖቱ ፡ አው ፡ ይፍዲ ፡ ፍጹሜ ፡ ቁመት ፡
ዘከማሁ ፡ ወለእመ ፡ አብጽሖ ፡ እምድኅረ ፡
ዝንቱ ፡ ይከውኖ ፡ ለዘአገበርዎ ፡ በሤጠ ፡
ንዋዩ ፡ ይኅረይ ፡ እመ ፡ ያገብእ ፡ ዘነሥአ ፡
አው ፡ ይንሥእ ፡ ለገብረ ፡ ዚአሁ ፡ አው ፡ እመ ፡
ይበቍዖ ፡ ይንሣእ ፡ ገብሮ ፡ ወከማሁ ፡ ለእመ ፡
ኮነ ፡ ዘሤጦ ፡ አው ፡ ወሀቦ ፡ ወእምዝ ፡ ገብአ ፡
ኀቤሁ ።

፩ሺ.፩፻፳፫ ወለእመኒ ፡ ኮነ ፡ ዘተሣየጦ ፡ በአገብሮ ፡ ናሁ፡
አግአዞ ፡ አው ፡ ጐለቆ ፡ አው ፡ መጽወቆ ፡
ኪያሁ ፡ ይለዎ ፡ አግብኦቶ ፡ ሤጡ ፡ ዘከማሁ ፡
ወለእመኒ ፡ ኢተከሀሎ ፡ ዝንቱ ፡ ይኩን ፡
በከመ ፡ ኀረየ ፡ ዘአገበርዎ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡
ይጽሐፍ ፡ መጽሐፈ ፡ ዕዳ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወይለ
ብዎ ፡ እስከ ፡ ጊዜ ፡ ይብዕል ፡ ወይሳተፎ ፡ በዝ
ንቱ ፡ ለፈጽሞ ፡ ጽድቅ ። ወእመ ፡ አኮሰ ፡ ይከ
ውን ፡ ሎቱ ፡ መንፈቀ ፡ ምልክና ፡ በእምባነ ፡
አግብኦተ ፡ ሤጥ ፡ ዘከማሁ ። ወለእመ ፡ አስተ
ዋሰቦ ፡ አው ፡ ተዋስቦ ፡ ውእቱ ፡ ኢይሠዐር ፡
ሤጥ ፡ ወይለዎ ፡ ለአገባሪ ፡ ፍጹሜ ፡ ቁመተ ፡
አምሳል ።

፩ሺ.፩፻፳፬ ወእመቦ ፡ ዘአገበሮ ፡ ለእግዚእ ፡ አመት ፡

ባል ። ያለ ፡ መከልከል ፡ በጎ ፡ በማድረግ ፡
ፅኑዕ ፡ ሊሆን ፡ ይገባል ። ቅጣትንና ፡ ፍርድን ፡
መሸከምስ ፡ በማስገደድ ፡ ማነስና ፡ መብዛት ፡
ልክ ፡ ነው ። ማስገደድና ፡ ያስገዳጅ ፡ ወንጀሉ ፡
በአገባሪው ፡ ላይ ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻፳ ሰውን ፡ ስለመግደል ፡ በግዳይ ፡ በስልፍ ፡ ጊዜ
ቢያገብሩት ፡ ይህን ፡ መቀበል ፡ አይገባውም ።
ዝሙት ፡ ለመሥራትም ፡ ቢሆን ፡ ይልቁንም ፡
ስለተከለከለችው ፡ ጋብቻ ።

፩ሺ.፩፻፳፩ ሰውን ፡ ገንዘቡን ፡ ለመሸጥ ፡ ወይም ፡ የሌላ
ውን ፡ ገንዘብ ፡ ለመግዛት ፡ ወይም ፡ ገንዘቡን ፡
እንዲያከራይ ፡ ወይም ፡ እርሱ ፡ የሌላውን ፡ ገን
ዘብ ፡ እንዲከራይ ፡ ወይም ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡
ባልሆነው ፡ ነገር ፡ ሌላውን ፡ እንዲያምነው ፡
ቢያገብሩት ፡ እንግዲህ ፡ እርሱ ፡ ምርጫ ፡ ይገ
ባዋል ፡ ቢወድ ፡ ይፈጽም ፡ ባይወድ ፡ ይሻር ።

፩ሺ.፩፻፳፪ ማገበር ፡ ዋስትና ፡ ነው ። በመጣላት ፡ ለእ
ርሱ ፡ የሆነ ፡ ባሪያ ፡ ቢያጠፋ ፡ እንደርሱ ፡ የመ
ሰለውን ፡ መተካት ፡ ለእርሱ ፡ ይገባል ። የኮበ
ለለ ፡ ቢሆንም ፡ ሊያደርሰው ፡ ወይም ፡ እንደ
ርሱ ፡ ያለ ፡ ፍጹም ፡ ዓይነቱን ፡ ሊከፍል ፡ ይገ
ባዋል ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ቢያደርሰው ፡ በገንዘቡ ፡
ዋጋ ፡ ሳገበሩት ፡ ሰው ፡ ይሆነዋል ። የወሰደውን
ቢመልስ ፡ ወይም ፡ ባሪያውን ፡ ሊወስደው ፡
ወይም ፡ ከጠቀመው ፡ ባሪያውን ፡ ይወስደው ፡
ዘንድ ፡ ይምረጥ ። የሸጠው ፡ ወይም ፡ እሳልፎ ፡
የሰጠው ፡ ቢሆን ፡ ከዚያ ፡ በኋላ ፡ ወደእርሱ ፡
ቢመለስ ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻፳፫ በማስገደድ ፡ የገዛውን ፡ ባሪያ ፡ ነፃ ፡ ቢያወ
ጣው ፡ ወይም ፡ ቢጐልተው ፡ ወይም ፡ እርሱን ፡
ቢመጸውተው ፡ እንደእርሱ ፡ ያለውን ፡ ዋጋ ፡
ሊመልስ ፡ ይገባዋል ። ይህ ፡ ባይቻለውም ፡ ያገ
በሩት ፡ ሰው ፡ እንደመረጠው ፡ ይሁን ። ቢወ
ድ ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ የዕዳ ፡ ደብዳቤ ፡ ይጻፍ ።
ሀብታም ፡ እስኪሆን ፡ ድረስ ፡ ያስተውለው ፡
(ይታገሠው) ፡ በዚህም ፡ ጽድቅን ፡ ለመፈጸም ፡
ይምሰለው ። ይህ ፡ ባይሆን ፡ ግን ፡ እንደ ፡ እርሱ
ያለ ፡ ዋጋ ፡ በመመለሱ ፡ ልክ ፡ የገንዘብነቱ ፡
እኩሌታ ፡ ለእርሱ ፡ ይሆናል ። ቢያገባው ፡
ወይም ፡ እርሱ ፡ ቢገባው ፡ ዋጋ ፡ አይሻርም ።
ላገባሪ ፡ መስሉን ፡ መተካት ፡ ተገባው ።

፩ሺ.፩፻፳፬ የባሪያዪቱን ፡ ጌታ ፡ ከእርሱ ፡ እስኪገባት ፡

አንቀጽ ፡ ፴፭ ።

እስከ ፡ ይማየጣ ፡ እምኔሁ ፡ ወእምዝ ፡ አውሰበ፡ ኪያሃ ፡ አው ፡ አስተዋሰባ ፡ ለካልእ ፡ ኢይሠዐር ፡ ሤጥ ፡ ወደለዎ ፡ ለአገባሪ ፡ ፍጻሜ ፡ ቊመተ ፡ አምሳል ። ወለእመ ፡ ሞተት ፡ በኀቤሁ ፡ ዘተማየጣ ፡ ሎቱ ፡ በአገብሮ ፡ ዘእንበለ ፡ ተኀሕልዎ ፡ ወኢንክየት ፡ እመንገሌሁ ፡ አው ፡ ሄድዎ ፡ እምኔሁ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ በአግብኦተ ፡ ሤጡ ።

፩ሺ፩፻፳፭ ወለእመ ፡ አገበርዎ ፡ ከመ ፡ ያግዕዝ ፡ ገብሮ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ይጐልቆ ፡ አው ፡ ይመጽውቶ ፡ ሎቱ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ያስተዋስቦ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ኀረየ ፡ ውእቱ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ይኅድግ ፡ ዘተሀሰበ ፡ ሎቱ ፡ ወለእመ ፡ ኢፈቀደ ፡ ያግብእ ፡ ለዘአገበርዎ ፡ ሤጠ ፡ ዚአሁ ።

፩ሺ፩፻፳፮ ወዘተኀየሎስ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ተኀያሊ ፡ ባዕለ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይፍዲ ፡ ፳ተ ፡ ምክዕቢተ ፡ አው ፡ ፬ተ ፡ በከመ ፡ ተዘከረ ፡ በውስተ ፡ አሪት ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ በዝንቱ ፡ ወለእመ ፡ ኢተክህሎ ፡ ወተክህሎ ፡ ከመ ፡ ይፍዲ ፡ ምክዕቢተ ፡ በከመ ፡ ተነግረ ፡ በእብጥሊስ ፡ ዘ፴ወ፱ቱ ፡ ይደልዎ ፡ ሎቱ ።

፩ሺ፩፻፳፯ ወእመ ፡ እኮ ፡ ሥርዓት ፡ ትኤዝዝ ፡ ከመ ፡ ያግብኡ ፡ ንዋየ ፡ ዕጉል ፡ እምተዓጋሊ ፡ ዘሰረቀ ፡ ቃሁ ፡ አው ፡ እምዘ ፡ ተረከበ ፡ በኀቤሁ ፡ ወለእመ ፡ ኢተረከበ ፡ ዓይኑ ፡ ያግብእ ፡ እምሳሊሁ፡ በመጠነ ፡ ሤጡ ። ለእመ ፡ ኀረየ ፡ ዘተበገልዎ ፡ ንዋዮ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ በአምጣነ ፡ ሤጡ ፡ ለዘተበገሉ ፡ ኪያሁ ፡ በጊዜ ፡ ትዕግልቱ ፡ አው ፡ በጊዜ ፡ ዘነሥአ ፡ ኪያሁ ፡ በጊዜ ፡ ተኳንኖ ፡ በእንቲአሁ ፡ እመ ፡ ተክህሎ ፡ እምተዓጋሊ ፡ ይንሣእ ፡ ዋሕስ ፡ እምዘተዓገሎ ፡ በአምጣነ ፡ ፍትሕ ፡ ዘትደሉ ።

፩ሺ፩፻፳፰ ወለእመ ፡ ተወለጠ ፡ ዓይነ ፡ ዕጉል ፡ በገቢረ ፡ ተዓጋሊ ፡ በከመ ፡ ዓፀድ ፡ ወገብረ ፡ ውስቴታ ፡ ቤተ ፡ አው ፡ ሐጸረ ፡ ሐጸረ፡ ሐዲስ ፡ እመ ፡ ኮነ ፡ በዕፅ ፡ አው ፡ ሐነጸ ፡ መንበረ ፡ ባቲ፡ ትከውን ፡ ሎቱ ፡ ጥሪተ ፡ ወይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ እግብኦተ ፡ ሤጣ ፡ ዘከማሁ ፡ እምቅድመ ፡ ይወልጣ ።

፩ሺ፩፻፳፱ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ እንስሳ ፡ ወእስብሐ ፡ ኪያሃ ፡ አው ፡ ገብረ ፡ ዘመበር ፡ ግብረ ፡ እድ ፡ ይደልዎ፡ ለዘተበገልዎ ፡ ከመ ፡ ይኅረይ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ይንሣእ ፡ ሤጦ ፡ ዘእምቅድመ ፡ ተሐድሶቱ ፡

ስለ ፡ ማስገደድና ፡ ቅሚያ ።

ድረስ ፡ ያገበረው ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ከዚህ ፡ በኋላ፡ እርሷን ፡ ቢያገባት ፡ ወይም ፡ ለሌላ ፡ ቢያጋባት፡ ዋጋ ፡ አይሻርም ። አገባሪውም ፡ መስሉን ፡ መተካት ፡ ተገባው ፡ በግድ ፡ ለእርሱ ፡ የገዛት ፡ ባሪያ ፡ ያለተንኮል ፡ ከርሱ ፡ በዙል ፡ የደረሰባት ጉዳት ፡ ሳይኖር ፡ ወይም ፡ ከእርሱ ፡ ቢቀሙት ፡ ዋጋ ፡ በሚመልስበት ፡ ጊዜ ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም።

፩ሺ፩፻፳፭ ባሪያውን ፡ ነፃ ፡ እንዲያወጣው ፡ ወይም ፡ እንዲጐልተው ፡ ወይም ፡ ለእርሱ ፡ እንዲመጸውተው ፡ ወይም ፡ እንዲያጋባው ፡ ቢያገብሩት ፡ እርሱ ፡ እንደመረጠው ፡ ይሁን ። ቢወድ ፡ ምንደኛ ፡ የሆነበትን ፡ ይተውለት ። ባይወድ ፡ ግን ፡ ያገበሩት ፡ ሰው ፡ ዋጋውን ፡ ይቀበል ።

፩ሺ፩፻፳፮ የቅሚያስ ፡ ነገር ፡ እንዲህ ፡ ነው ። ቀማኛው ፡ ባለጸጋ ፡ ቢሆን ፡ ፳ ፡ ወይም ፡ ፬ ፡ እጥፍ ፡ እድርጎ ፡ ሊከፍል ፡ ይገባዋል ። በኦሪት ፡ እንደተነገረ ፡ በዚህ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። (ዘፀ ፡ ፳፪ ፡ ፩) ። በእብጥሊስ ፡ በ፴፱ ፡ እንደተነገረ ፡ በእጠፌታ ፡ ሊከፍል ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፩፻፳፯ ይህም ፡ ባይሆን ፡ የተቀማውን ፡ ሰው ፡ ገንዘብ ፡ ከቀማኛው ፡ ሁሉን ፡ ወይም ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ከተገኘው ፡ እንዲመልሱ ፡ ሕግ ፡ ታዛለች ። ዓይነቱም ፡ ባይገኝ ፡ በዋጋው ፡ ልክ ፡ መስሉን ፡ ይመልስ ። ገንዘቡን ፡ የቀሙት ፡ ሰው ፡ ቢመርጥ ፡ እርሱን ፡ በቀሙት ፡ ገንዘብ ፡ ልክ ፡ በተቀማበት ፡ ጊዜ ፡ ወይም ፡ እርሱን ፡ በወሰደ ፡ ጊዜ ፡ ስለእርሱ ፡ በተቻለው ፡ ሰዓት ፡ ከቀማኛ ፡ በመፈራረድ ፡ ጊዜ ፡ ቢወድ ፡ በምትገባ ፡ ፍርድ ፡ ልክ ፡ ከቀማኛው ፡ ሰው ፡ ዋስ ፡ ይቀበለው ።

፩ሺ፩፻፳፰ የተቀማው ፡ ገንዘብ ፡ ዓይነት ፡ በቀማኛ ፡ ሥራ ፡ ቢለወጥ ፡ እንደቦታ ፡ ሁኖ ፡ በውስጧ ፡ ቤት ፡ ቢሠራ ፡ ወይም ፡ አዲስ ፡ አጥር ፡ ቢያጥር ፡ በእንጨት ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ ግንብ ፡ ቢሠራበት ፡ ለእርሱ ፡ ገንዘብ ፡ ትሆናለች ። ሳይለውጣት ፡ እንደነበረው ፡ ያለ ፡ ዋጋዋን ፡ የመመለስ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፩፻፳፱ እንስሳ ፡ ቢሆንና ፡ ቢያሰባት ፡ ወይም ፡ ተግባረ ፡ እድ ፡ ያስተማረው ፡ ባሪያ ፡ ቢሆን ፡ የተቀማው ፡ ሰው ፡ ሊመርጥ ፡ ይገባዋል ። ቢወድ ፡ ከመታደሱ ፡ በፊት ፡ በቀማኛ ፡ ዘንድ ፡

በኀበ ፡ ተዓጋሊ ። ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ዘተሀገ
ልዎ ፡ ይደልዎ ፡ ይንሣእ ፡ ዕዳ ፡ አስብሖተ ፡
ላሕም ፡ ወትምህርተ ፡ ግብር ። ወቦ ፡ ፪ቱ ፡ ፍናው ፡
በጺሕ ፡ ኀበ ፡ ዘተደመ ፡ ወድኅኒን ፡ እምኔ ፡ ዘላ
ዕሌሁ ። ወለእመ ፡ ኢተሰንአዉ ፡ ለከዊነ ፡ ሚጥ
ይኩን ፡ በከመ ፡ ቃሉ ፡ ለዘተሀገልዎ ፡ እምኔሁ ፡
ምስለ ፡ መሐላሁ ፡ ለእመ ፡ ኢቆመ ፡ በሰምዐ ፡
ጥዩቅ ።

፩ሺ፩፻፴ ወበቀኑዓቲስ ፡ ለዘተሀገሎ ፡ ኪያሁ ፡ እመኒ ፡
በዓስበ ፡ ዚአሁ ፡ አው ፡ በፍሬሁ ፡ አው ፡ በተ
ዋልዶ ፡ እንስሳ ፡ ይንሣእ ፡ እምኔሆሙ ፡ ዘተሀ
ገልዎ ። ወለእመ ፡ ጠፍአ ፡ ዘተረክበ ፡ እምኔ
ሆሙ ፡ በኀበ ፡ ተዓጋሊ ፡ በንቢሮቱ ፡ አው ፡ በጕ
ሕሉቱ ፡ ይደልዎ ፡ አግብኦቱ ፡ መጠነ ፡ ሤጡ ።
ወእመኒ ፡ ጠፍአ ፡ ዘእንበለ ፡ ፈቃዱ ፡ ዚአሁ ፡
ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ።

፩ሺ፩፻፴፩ ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ ዘተሀገልዎ ፡ ንዋየ ፡ ውእቱ ፡
ይደሉ ፡ ከመ ፡ የሀቡ ፡ ምጽዋተ ፡ ለረባኒ ፡
ዚአሁ ። ወዘሂ ፡ ሰጠጠ ፡ ልብሰ ፡ ካልኡ ፡
ይፍዲ ፡ ሕጸጸ ፡ ሤጠ ፡ ዚአሁ ።
ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘበጠለ ፡ ከዊነ ፡ በቀኑዓት ፡ ቦቱ፡
ግሙራ ፡ ይደልዎ ፡ የሀብ ፡ ሤጠ ፡ አምሳሊሁ ።
ወዘተሀገለ ፡ ልብሰ ፡ ዘዓዳ ፡ ወሲረዮ ፡ ይኩን ፡
በከመ ፡ ኀረየ ፡ እግዚኡ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ይን
ሣእ ፡ መጠነ ፡ ሤጡ ፡ ወእመኒ ፡ ፈቀደ ፡ ይን
ሣእ ፡ ኪያሁ ፡ የሀብ ፡ ሤጠ ፡ ተሲርዮቱ ።

፩ሺ፩፻፴፪ ወለገብርሂ ፡ ለእመ ፡ መሀሮ ፡ ግብረ ፡ ጥም
ዓቲት ፡ ኀብረ ፡ የሀበ ፡ ለእግዚኡ ፡ ዘአጥረዮ ፡
በግብረ ፡ እዴሁ ። ወበእንተ ፡ ዝንቱ ፡ ጥሪት ፡ ዘወ
ሀበ ፡ እመኒ ፡ አማሰነ ፡ አው ፡ ገሠሦ ፡ አው ፡
መጽወቶ ፡ አው ፡ አስተዋሰበ ፡ ብእሲተ ፡ አል
ቦቱ ፡ ተፈልጦ ፡ በፍትሕ ፡ ማእከሌሁ ፡ ወማ
እከለ ፡ ዕገል ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ዘተሀገልዎ፡
አግብኦተ ፡ ሤጥ ፡ ወላዕለ ፡ ተዓጋሊ ፡ ኮሉ ፡
ፈድዮ ፡ ሤጥ ። ወለእመ ፡ ኢተክህሎ ፡ ውሂበ ፡
ኮሉ ፡ ዘተሀገሎ ፡ እመኒ ፡ ኮነ ፡ ገብረ ፡ ወአግዐዞ
ወተረክበ ፡ ሎቱ ፡ መንፈቀ ፡ ሤጡ ፡ ይንሣእ ፡
ዘኮነ ፡ መላኪሁ ፡ ወይረትዕ ፡ ላዕለ ፡ ተዓጋሊ ፡
አግብኦቱ ፡ መጠነ ፡ ሤጠ ፡ ረቢኑ ።

፩ሺ፩፻፴፫ ወለእመኒ ፡ ኮነ ፡ ዘወለጠ ፡ አው ፡ መጽወቶ ፡
ሎቱ ፡ ወኢተረክበ ፡ ሤጡ ፡ አው ፡ መንፈቀ ፡
ሤጡ ፡ ወዘተሀገልዎ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ኀረየ ፡

የነበረ ፡ ዋጋውን ፡ ይውሰድ ። የቀሙት ፡ ሰው ፡
ቢወድ ፡ የላሙን ፡ የማስባትና ፡ የባሪያውን ፡ የመ
ማር ፡ ዋጋ ፡ ሊቀበል ፡ ይገባዋል ። ለዚህ ፡
ሁለት ፡ መንገድ ፡ አለው ። ወደቀደመው ፡ መድ
ረስና ፡ በእርሱም ፡ ላይ ፡ ካለው ፡ መዳን ፡ ነው ።
በዋጋው ፡ ሁኔታ ፡ ባይስማሙ ፡ በማስረጃ ፡
ምስክር ፡ ካልጸና ፡ ከመሐላው ፡ ጋር ፡ እንደተ
ቀማው ፡ ሰው ፡ ቃል ፡ ይሁን ።

፩ሺ፩፻፴ ጥቅሙስ ፡ እርሱን ፡ ለቀሙት ፡ ሰው ፡ ይሁን ፡
በክራይ ፡ ወይም ፡ በፍሬው ፡ በእንስሳው ፡ መራ
ባትም ፡ ቢሆን ፡ የቀሙት ፡ ሰው ፡ ከእርሱ ፡
ይውሰድ ። ከእነርሱ ፡ የተገኘው ፡ በቀማኛው ፡
ዘንድ ፡ በሥራው ፡ ወይም ፡ በተንኮሉ ፡ ቢጠፋ ፡
በዋጋው ፡ ልክ ፡ መመለስ ፡ ይገባዋል ። ያለ
ፈቃዱ ፡ ቢጠፋበት ፡ ግን ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፩፻፴፩ የተቀማው ፡ ገንዘብ ፡ ቢሆን ፡ ለእርሱ ፡
ጥቅም ፡ ምጽዋት ፡ ሊሰጡት ፡ ይገባል ። የሌላ
ውን ፡ ልብስ ፡ የቀደደ ፡ ሰው ፡ የዋጋውን ፡ ጉድ
ለት ፡ ይክፈል ። በእርሱ ፡ ያሰው ፡ የጥቅም ፡
ሁኔታ ፡ ፈጽሞ ፡ የጠፋ ፡ ቢሆን ፡ የመሰሉን ፡
ዋጋ ፡ ሊሰጥ ፡ ይገባዋል ። ነጭ ፡ ልብስ ፡ ቀምቶ፡
ወስዶ ፡ ቀለም ፡ ቢያገባው ፡ ጌታው ፡ እንደመ
ረጠ ፡ ይሁን ። ቢወድ ፡ የዋጋውን ፡ ልክ ፡ ይው
ሰድ ። እርሱንም ፡ ሊወስድ ፡ ቢወድ ፡ ቀለም ፡
የገባበትን ፡ ዋጋ ፡ ይስጥ ።

፩ሺ፩፻፴፪ ለባሪያው ፡ ቀለም ፡ የማግባት ፡ (የመንከር) ፡
ሥራ ፡ ቢያስተምረው ፡ በእጁ ፡ ሥራ ፡ ያገኘ
ውን ፡ ገንዘብ ፡ ለጌታው ፡ ይስጠው ። ስለዚህ ፡
ስለሰጠው ፡ ገንዘብም ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣው ፡ ወይ
ም ፡ ቢጐልተው ፡ ወይም ፡ ቢመጸውተው ፡
ወይም ፡ ሚስት ፡ ቢያጋባው ፡ በእርሱና ፡ በተቀ
ማው ፡ ገንዘብ ፡ መካከል ፡ በፍርድ ፡ ልዩነት ፡
የለም ። የተቀማውን ፡ ዋጋ ፡ የሚከፍል ፡ ቢሆን
ነው ፡ እንጂ ። ለቀማኛውም ፡ ሁሉ ፡ ዋጋን ፡ መክ
ፈል ፡ ይገባዋል ። የቀማውን ፡ ሁሉ ፡ መስጠት ፡
ባይቻለው ፡ ባሪያም ፡ ቢሆን ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣው ፡
የዋጋው ፡ እኩሌታው ፡ ቢገኝለት ፡ ጌታው ፡
የሆነውን ፡ ይውሰድ ። ከቀማኛ ፡ የትርፉን ፡
ዋጋ ፡ ልክ ፡ መመለስ ፡ ይገባል ።

፩ሺ፩፻፴፫ የለወጠው ፡ ወይም ፡ የመጸወተው ፡ ቢሆን ፡
ዋጋው ፡ ወይም ፡ የዋጋው ፡ እኩሌታ ፡ ባይገኝ ፡
የቀሙት ፡ ሰው ፡ እንደመረጠ ፡ ይሁን ። ቢወድ፡

አንቀጽ ፡ ፴፮ ።

እመ ፡ ፈቀደ ፡ ያጽሕፍ ፡ ሳዕሊሁ ፡ በገሪንቱ ፡ መጽሐፈ ፡ ዕዳ ፡ ወየሀቦ ፡ ዕደ᎓ሚ ፡ እስከ ፡ ይብ ፡ ፃል ፡ በሰ፡ዓቲሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ለፈጽሞተ ፡ ዕደ᎓ሚ ፡ አው ፡ በውሂበ ፡ ምጽዋት ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ያግብእ ። ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ ዘእስተዋ ፡ ሰቦ ፡ አው ፡ አውስበ ፡ ለሊሁ ፡ እያወፅአ ፡ ከዊነ ፡ ግብ ። ወይደልዎ ፡ ለተዓጋሊ ፡ መጠነ ፡ ግዙ ፡ ወለእመኒ ፡ ኀየአ ፡ ኪያሃ ፡ ያፈትሖ ፡ ሳዕሊሁ ፡ በመጠነ ፡ ዘአጥረየ ።

ስለ ፡ ኪራይና ፡ አከራይ ።

በዚህ ፡ የዕዳ ፡ ደብዳቤ ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ይጻፍ ። ቀጠሮውን ፡ ለመፈጸም ፡ ወይም ፡ ምጽዋት ፡ ለመስጠት ፡ በእንድንቱ ፡ ሀብቱም ፡ እስኪሆን ፡ ድረስ ፡ ቢወድም ፡ ይመልሰው ። ሚስት ፡ ያጋባው ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ እርሱ ፡ ቢያገባ ፡ የዋጋው ፡ ሁኔታ ፡ አይሻርም ። ለቀማኛው ፡ በዋጋው ፡ ልክ ፡ ሊከፍል ፡ ይገባዋል ። እርሷንም ፡ ቢያወጣ ፡ ባገኘው ፡ ገንዘብ ፡ ልክ ፡ በእርሱ ፡ ይፍረዱ ።

አንቀጽ ፴ወ፯ቱ ።

በእንተ ፡ ተዓስቦታት ፡ ወዓሳብ ፡

፩ሺ፩፻፴፩ ጠስ ፡ ፯ቱ ፡ ፺ወ፩ቱ ፡ ፺ወ፯ቱ ፡ ወካልእኒ ። ተዓስቦስ ፡ በከዊነ ፡ ግብ ፡ ለበቀኑዓት ፡ ወተዓስቦትኒ ፡ ተሰናእዎ ፡ ይእቲ ፡ ላዕለ ፡ በቀኑዓት ፡ በተውላጥ ፡ በዕሳት ። ወዘኒ ፡ ይለዎ ፡ ይኩን ፡ መጠነ ፡ ግዙ ፡ ጊዜ ፡ ተማይጦ ፡ ይለወ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ምግባረ ፡ ዓስብ ፡ ዘሀሰቦ ፡ በእንተ ፡ ኮሉ፡ በቀኑዓት ፡ ዘኢኮነ ፡ ሕሩመ ። ወካዕለሙ ፡ ዘይደሉ ፡ ሥርዓተ ፡ ተማይጦ ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ኢይቀውም ፡ ዘእንበለ ፡ በሥምረቶሙ ፡ ለተዓሳቢ ፡ ወዓሳቢ ፡ ወይኩን ፡ ዘበቀኑዓት ።

፩ሺ፩፻፴፪ ወለዓሳብስ ፡ ፪ቱ ፡ እእምሮታት ፡ ዘይትከሀል ፡ አወፍዮቶሙ ፡ እእምሮተ ፡ በቀኑዓት ፡ ለእመ ፡ ኮነት ፡ በለደ᎓ሚ ፡ ወተፈጸሚት ፡ ዘከመ ፡ ተዓስቦተ ፡ ዓበደ ፡ ለንቢሮት ፡ ወእንስሳ ፡ ለተጽዕኖት ፡ ይደሉ ፡ ለወይፎቱ ፡ ለደ᎓ሚ ፡ ወፍጻሜት ። ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ በካቢር ፡ ከመ ፡ ዘይትዐሰብ ፡ ብእሲ ፡ ለሰፊየ ፡ ልብስ ፡ አው ፡ እንስሳ ፡ ለዘሞረ ፡ ምንትኒ ፡ ይከውን ፡ ከመ ፡ ውሳኔሁ ፡ ለውእቱ ።

፩ሺ፩፻፴፫ ወዘይደሉስ ፡ ለእወፍዮታ ፡ ከመ ፡ ዘይትዐሰብ ፡ ምድረ ፡ ግብጻዊት ፡ ለዘርእ ፡ ወይትዐወቅ ፡ ፍጻሜሃ ፡ በረውዮታ ፡ እምፈለገ ፡ ኒል ፡ ወወረደ ፡ ማይ ፡ ላዕሌሃ ፡ ወተማኅፀነ ፡ ማይ ፡ እምኔሃ ፡ በጊዜ ፡ ዘርእ ። ወላዕለ ፡ ዘይትፈቀድ ፡ ወይደልዎ ፡ ለዘተዐሰብዎ ፡ ከመ ፡ ያጽሕቅ ፡ በዘይትፈቀድ ፡ ለበቀኑዓት ፡ ዘከመ ፡ ተመርሐ ፡ ውስተ ፡ ዓበደ ፡ ወእስሰሎተ ፡ ዘይከልእ ፡ ከዊነ፡

አንቀጽ ፡ ፴፯ ።

ስለመከራየትና ፡ ስለአከራይ ፡ (ስለውለታዎችና ስለአዋዋይ ፡ ይናገራል ።)

፩ሺ፩፻፴፩ ጠስ ፡ ፯ ፡ ፺፩ ፡ ፺፯ ። ሁለተኛውም ፡ ማከራየትስ ፡ በዋጋዋ ፡ ሁኔታ ፡ ለጥቅም ፡ ነው ። መከራየትም ፡ በልዋጭ ፡ ለመጠቀም ፡ በቃል ፡ መስማማት ፡ ነው ። በመገበያየት ፡ ጊዜ ፡ በዋጋው ፡ ልክ ፡ ሊሆን ፡ የሚገባው ፡ የተከለከለ ፡ ስላልሆነ ፡ ጥቅም ፡ ሁሉ ፡ የማከራየት ፡ ዋጋ ፡ ልክ ፡ እንዲሆን ፡ ተገባው ። በመካከላቸው ፡ የመገበያየት ፡ ሥርዓት ፡ ሊያደርጉት ፡ የሚገባቸው ፡ ሁሉ ፡ በተከራይና ፡ በአከራይ ፡ ፈቃድ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ አይጸናም ።

፩ሺ፩፻፴፪ ለአከራይስ ፡ ሁለት ፡ እውቀቶች ፡ (እስተያየቶች) ፡ አሉት ፡ ጥቅምን ፡ አውቆ ፡ እነርሱን ፡ መስጠት ፡ የሚቻል ፡ ነው ። በተወሰነ ፡ ጊዜ ፡ ወይም ፡ በጭራሽ ፡ቢሆን ፡ ይኸውም ፡ በእርሱ፡ ለመኖር ፡ ቤትን ፡ ለመጫን ፡ እንስሳን ፡ እንደ መከራየት ፡ ነው ። ቀኑንና ፡ መንገዱን ፡ መረዳት ፡ ይገባል ። በሥራም ፡ቢሆን ፡ ልብስ ፡ለማስፋት ፡ ሰውን ፡ ወይም ፡ ማናቸውን ፡ ለመጫን እንስሳን ፡ እንደተከራየ ፡ ቢሆን ፡ ውሳኔው ፡ እንደዚሁ ፡ ይሆናል ።

፩ሺ፩፻፴፫ እርሷን ፡ (ቀን) ፡ ለመስጠት ፡ የሚገባስ ፡ ዘር፡ ለመዝራት ፡ የማብሉን ፡ ምድር ፡ እንደሚጠመን ያለ ፡ ቢሆን ፡ ነው ፡ ፍጻሜዋም ፡ ከዐባይ ፡ ውሀ፡ በመጠማቱ ፡ በእርሷ ፡ ላይም ፡ ውሀ ፡ በመውረዱ ፡ ጊዜ ፡ በዘርና ፡ በሚሻውም ፡ ነገር ፡ ጊዜ ፡ ባሕረ ፡ ሸሽ ፡ በመሆንዋ ፡ ነው ። ያከራዩት ፡ ሰው ፡ ለጥቅም ፡ በሚያሻው ፡ ነገር ፡ ሊተጋ ፡ ይገባዋል ። ይኸውም ፡ ቦታ ፡ ተመርቶ ፡ ግንዘ

በቍዔት ፡ ለአጥርዮታት ፡ ወእንስሳት ፡ ዘመፍቅድ ። ወዘሂ ፡ ይነሥእ ፡ ተዓሳቢ ፡ ለበቍዔተ ዚአሁ ፡ እምድኅረ ፡ ተሠዕረ ፡ ተዓስቦ ፡ ይንሣእ ፡ ማኅየበ ፡ ዓዘቅት ፡ ወሐብለ ፡ ዚአሁ ። ወኢያደሉ ፡ ተዓስቦተ ፡ ሕሩማት ፡ ዘከመ ፡ መስቆቅዋት ፡ ወሰብእ ፡ ሥራይ ፡ ወኢዲናራት ፡ ወጠፋልሐት ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ረዳኤ ፡ ርኩስ ፡ ውእቱ ።

፩ሺ፩፻፴፯ክፍል ፡ ተዓስቦስ ፡ እምርት ፡ እመሂ ፡ ኮለንታሃ ፡ አው ፡ መንፈቀ ፡ ዚአሃ ፡ ወእወፍዮተ ፡ በቍዔትሰ ፡ ኢይደልዎሙ ፡ ለለፋዪ ፡ ወለሐፃቢ ፡ እልባስ ፡ ወለበዓለ ፡ እቶን ፡ ኅባዚ ፡ ወለእለ ፡ ይመስልዎሙ ፡ ከመ ፡ ይኅሥሡ ፡ ዓስቦሙ ፡ እምቅድመ ፡ ይፈጽሙ ፡ ግብሮሙ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ለእመ ፡ ፈጸሙ ፡ በዝንቱ ።

፩ሺ፩፻፴፰ወለበዓለ ፡ ዓፀድ ፡ እምድኅረ ፡ ተሰነአወ ፡ በተዓስቦታ ፡ እመሂ ፡ ኀደሩ ፡ ባቲ ፡ አው ፡ ዘኢኀደሩ ፡ ባቲ ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይትኀሠሥ ፡ ዓስበ ፡ ኀድረታ ፡ እምእለ ፡ ተሰነአዎሙ ፡ በበዕለቱ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ተሰናእዎቶሙ ፡ ወአእምሮቶሙ ፡ ገሃደ ፡ ይትኀሠሥ ፡ ለለወርኁ ።

፩ሺ፩፻፴፱ወኵሉ ፡ በዓለ ፡ ግብረ ፡ እድ ፡ ይደልዎ ፡ እኂዞቱ ፡ እመላኪሁ ፡ እስከ ፡ ይነሥእ ፡ ዕሤቶ ፡ ዘከመ ፡ ሴራዪ ፡ ወነሃቤ ፡ ብሩር ፡ ወለእመኒ ፡ ተኀጕለ ፡ በኀቤሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ተኀይዮ ፡ በእንቲአሁ ፡ ወኢ ፡ በተጓሕልዎ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ አላ ፡ ይኅድግ ፡ ዓስቦ ።

፩ሺ፩፻፵ ወዘሂ ፡ ተዐሰበ ፡ ምንተኒ ፡ ወማሰነ ፡ በኀቤሁ ፡ ወለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ዘተዐሰብዎ ፡ ይወፅእ ፡ እምተሰናእዎ ፡ ወኢኮነ ፡ ሙስናሁ ፡ በተጓሕልዎ ፡ ወኢበተኀይዮ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ተሰናእዎ ፡ ከመ ፡ ኢያንድድ ፡ እሳተ ፡ ወአንደደ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ። ወከማሁ ፡ ይንሣእ ፡ ዋሕሰ ፡ መስተገብር ፡ እንበለ ፡ ይውጥን ፡ ግብረ ፡ ቤት ፡ በረኪበ ፡ ሣዕር ፡ ወዕፀ ።

፩ሺ፩፻፵፩ ወለእመ ፡ እክበደ ፡ በዓለ ፡ ሐመር ፡ ፆረ ፡ ሐመሩ ፡ ዘእንበለ ፡ ምክረ ፡ አብያጺሁ ፡ አው ፡ በጊዜ ፡ ዘኢይደሉ ፡ አው ፡ ኀበ ፡ ሐመር ፡ እንተ ፡ ኢትሣኒ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ ወለእመ ፡ ኢተኀየየ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ።

፩ሺ፩፻፵፪ ወለእመ ፡ ነሥእ ፡ ብእሲ ፡ እብነ ፡ ከመ ፡

ብና ፡ የሚሻውን ፡ እንስሳ ፡ ለማግኘት ፡ የጥቅም ፡ ሁኔታ ፡ የሚከለክለውን ፡ ማስወገድ ፡ ነው ። ተከራይ ፡ ለጥቅሙ ፡ የወሰደውን ፡ የውሀ መቅጃና ፡ ገመድ ፡ መከራየቱ ፡ ከቀረ ፡ በኋላ ፡ ይውሰድ ። የተከለከሉትንም ፡ መከራየት ፡ አይገባም ። ይኸውም ፡ እንደአስለቃሾች ፡ (እንደ ሙሾ ፡ አውጭዎች) ፡ ሥራይ ፡ እንደሚያደርጉ ፡ ሰዎች ፡ እንደ ፡ ዲናር ፡ እንደ ፡ ተመዘነ ፡ ያለ ፡ ነው ። ይህ ፡ ያረጋ ፡ ረዳት ፡ ነውና ።

፩ሺ፩፻፴፯ ክፍል ፡ መከራየትስ ፡ መላዋን ፡ ወይም ፡ እኩሌታዋን ፡ ቢሆን ፡ የታወቀች ፡ ናት ። ጥቅም ፡ መስጠት ፡ ግን ፡ ለሰፊ ፡ ለልብስ ፡ አጣቢ ፡ ለእንጀራ ፡ ጋጋሪ ፡ እነርሱንም ፡ ለመሰሉ ፡ ሥራቸውን ፡ ከመፈጸማቸው ፡ በፊት ፡ ዋጋቸውን ፡ ሊጠይቁ ፡ አይገባቸውም ። ይህን ፡ ቢፈጽሙ ፡ ነው ፡ እንጂ ።

፩ሺ፩፻፴፰ ለባለቦታ ፡ በመከራየቱዋ ፡ ከተዋዋለ ፡ በኋላ ፡ ቢያድሩባትም ፡ ወይም ፡ ባያድሩባት ፡ ከተዋዋላቸው ፡ ሰዎች ፡ ያደሩባትን ፡ ኪራይ ፡ በየቀኑ ፡ ሊፈላለግ ፡ ይገባል ። በየወሩ ፡ እንዲቀበል ፡ አውቀው ፡ በግልጽ ፡ የተስማሙ ፡ ቢሆን ፡ ነው ፡ እንጂ ።

፩ሺ፩፻፴፱ ባለተግባረ ፡ እድ ፡ ሁሉ ፡ ከገኘው ፡ ዋጋውን ፡ እስኪቀበል ፡ ድረስ ፡ ሊይዝ ፡ ይገባዋል ። ይኸውም ፡ እንደ ፡ ቀለም ፡ አግቢ ፡ እንደ ፡ ብር ፡ አንጥረኛ ፡ ያለ ፡ ነው ። ስለ ፡ እርሱ ፡ ያለ ፡ ቸልታና ፡ ያለተንኮል ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ቢጠፋም ፡ ዋጋውን ፡ ይተዉ ፡ እንጂ ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፩፻፵ ማናቸውንም ፡ የተከራየ ፡ ሰው ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ቢጠፋ ፡ የተከራዩት ፡ ከስምምነት ፡ የወጣ ፡ ካልሆነ ፡ ጥፋቱም ፡ በተንኮልና ፡ በቸልታ ፡ ካልሆነ ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ። እሳት ፡ እንዳያነድ ፡ ስምምነት ፡ ቢሆን ፡ ቢያነድም ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። እንደዚሁም ፡ ሠራተኛ ፡ ሣርና ፡ እንጨት ፡ በማግኘት ፡ ቤት ፡ ሥራን ፡ ሳይጀምር ፡ ዋስ ፡ ይቀበል ።

፩ሺ፩፻፵፩ ባለመርከብ ፡ ያለጓደኞቹ ፡ ምክር ፡ ወይም ፡ በማይገባ ፡ ጊዜ ፡ ወይም ፡ በማትገባ ፡ መርከብ ፡ የመርከቡን ፡ ጭነት ፡ ቢያከብድ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። ቸል ፡ ባይል ፡ ግን ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፩፻፵፪ ሰው ፡ ሊሸከመው ፡ ወይም ፡ ሊጠርብ ፡ ድን

አንቀጽ ፡ ፴፯ ።

ይፁር ፡ አሠ ፡ ከመ ፡ ይጸርብ ፡ ወለእመ ፡ ተሰብረ ፡ በሕጸጸ ፡ እእምሮቱ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ እሠ ፡ አልቦ ።

፩ሺ፩፻፺፫ ወለእመ ፡ አማሰነ ፡ አንጹዋ ፡ ምንተኒ ፡ እምነ ዘይሜጥውዎ ፡ ለሐፃቢ ፡ አልባሰ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ኢርእዮ ፡ በሀኬት ። ወከማሁ ፡ ዘወሀበ ፡ ፩ዱ ፡ ለካልኡ ፡ ምንተኒ ፡ ወኢ ዐቀበ ፡ ወገርንቲኒ ፡ ተኀይዮ ፡ ውእቱ ። ወለእመ ኮነ ፡ ዘይትከሀሎ ፡ ከመ ፡ ይትበአስ ፡ በእንተ ፡ ዘሀለወ ፡ ኀቤሁ ፡ ወኢተበአሰ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳሁ ።

፩ሺ፩፻፺፬ ወዘተዐስበ ፡ ምንተኒ ፡ እንዘ ፡ የአምር ፡ ከመ ይረክቦ ፡ ሕሡም ፡ ለዘተዐስበ ፡ ኪያሁ ፡ ወኢነገሮ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳሁ ፡ ለእመ ፡ ኢያእመረ ፡ ዐሳቢ ፡ ዘንተ ፡ ከመ ፡ ዘይኀሥሥ ፡ ወይትዐሰብ ፡ ንዋየ ፡ ሥጡቀ ፡ አው ፡ ምርጓየ ፡ ሥዑረ ፡ አው ፡ ማየ ፡ ዘየደዊ ፡ በዘይትረጓዩ ፡ ውስቴቱ ። ወዘይኀሥሥ ፡ ዓስበ ፡ ለዐቂበ ፡ ምንትኒ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ ለእመ ፡ ተኀየየ ፡ ለዐቂቦቱ ።

፩ሺ፩፻፺፭ ክፍል ፡ ወይደሉ ፡ ተዓስቦተ ፡ ማኀደር ፡ ወለእመ ፡ ኢተዐውቀ ፡ ዘይትገበር ፡ በውስቴቱ ፡ በኀበ ፡ ኢይትገበር ፡ ዘእንበለ ፡ ዘይትዐወቅ ፡ አው ፡ በዘኢይብእሳ ፡ ዘእንበለ ፡ ለእመ ፡ ተሰነአወ ፡ በገቢረ ፡ ዝንቱ ፡ በከመ ፡ ይገብሩ ፡ ቤተ ፡ ሰማን ፡ ወቤተ ፡ መበስል ።

፩ሺ፩፻፺፮ ወይደሉ ፡ ተዓስቦተ ፡ ምድር ፡ ለዘሪእ ፡ ውስቴታ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ልማዶሙ ፡ ለእለ ፡ ከማሃ ። ወለእመ ፡ ኢያበየነ ፡ ዘይዘርእ ፡ ሶበ ፡ ይትፌጸም ፡ ሰድሜ ፡ ተዓስቦ ፡ ይደልዎ ፡ ለዐሳቢ ፡ ኀሠሣሁ ፡ ለተዓሳቢ ፡ በከሊእ ፡ ሕንጸ ፡ ውተኪል ፡ አው ፡ ከመ ፡ ይሰነአዉ ፡ ላዕለ ፡ ሀልዎተ ፡ ሕንጸ ፡ አው ፡ ዘተክል ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ለመሳኪሁ ፡ ወምድርኒ ፡ ለመላኪሃ ፡ በእንተ ፡ ተማይጦ ፡ ተዓሳቢ ፡ ምድረ ፡ ወተሐድሶተ ፡ ዓስበ ፡ ምድር ፡ አው ፡ ሤጠ ፡ ዚአሁ ፡ ለዓስበ ፡ ምድር ፡ አው ፡ ተሀስቦተ ፡ ካልእ ፡ ዘሕንጸ ፡ አው ፡ ዘአትክልት ።

፩ሺ፩፻፺፯ ወበወሕ ፡ ከመ ፡ ይሚጥ ፡ ዐሳቢ ፡ ለተዓሳቢ ፡ ዘተዐስበ ፡ ቦቱ ፡ ወትትርና ፡ ዓስብ ፡ ዘተዐደ ወት ፡ ላዕሌሁ ፡ ዘይተደሞ ፡ ለተማይጦ ፡ ወበ

ስለ ፡ ኪራይና ፡ አከራይ ።

ጋይ ፡ ቢወስድ ፡ በሰውቀቱም ፡ ጉድለት ፡ ቢሰበር ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። ወይም ፡ አይገባውም

፩ሺ፩፻፺፫ ለአጣቢ ፡ ከሰጡት ፡ ልብስ ፡ አንዱ ፡ ማናቸው ንም ፡ ቢያጠፋ ፡ ለአጣቢ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። በሰንፍና ፡ አልጠበቀውምና ። እንደዚሁም ፡ አንዱ ፡ ለሌላው ፡ ምንም ፡ ምን ፡ ሰጥቶት ፡ ባይ ጠብቀው ፡ ይህም ፡ ቸልታ ፡ ነው ። በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ስላለው ፡ ነገር ፡ መከላከል ፡ ሲቻለው ፡ ባይከላከል ፡ ዕዳው ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፩፻፺፬ እርሱን ፡ ለተከራየ ፡ ሰው ፡ ጉዳት ፡ እንደሚ ያገኘው ፡ እያወቀ ፡ ማናቸውንም ፡ ነገር ፡ ያከ ራየ ፡ ሰው ፡ ባይነግረውም ፡ ተከራዩም ፡ ይህን ፡ ባያውቅ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። ይኸውም ፡ የተ ሠነጠቀ ፡ ሰቃ ፡ ወይም ፡ የተፈታ ፡ ምድረ ፡ በዳን ፡ ወይም ፡ ውኃ ፡ በውስጡ ፡ የሚሰማ ሩትን ፡ የሚያሳምመውን ፡ እንደማከራየት ፡ ነው ። ማናቸውንም ፡ ለመጠበቅ ፡ ኪራይ ፡ የተ ቀበለ ፡ ሰው ፡ መጠበቁን ፡ ቸል ፡ ቢል ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፩፻፺፭ ክፍል ፡ ቤት ፡ መከራየት ፡ ይገባል ። ከሚታ ወቀው ፡ ወይም ፡ በማይጐዳት ፡ ገንዘብ ፡ ካል ሆነ ፡ በቀር ፡ በማይሠራበት ፡ በውስጧ ፡ የሚ ሠራው ፡ ካልታወቀ ፡ የዕጣን ፡ ቤትና ፡ የማብ ሰያ ፡ ቤት ፡ እንደሚሠሩ ፡ በዚህ ፡ ቢስማሙ ፡ ነው ፡ እንጂ ።

፩ሺ፩፻፺፮ በውስጧ ፡ ዘር ፡ ለመዝራት ፡ ምድር ፡ መጠ መን ፡ እንደ ፡ እርሷ ፡ ባሉ ፡ ምድሮች ፡ ልማድ ፡ ሊሆን ፡ ይገባል ። የሚዘራ ፡ ባይናገር ፡ የመጠ መን ፡ ወራት ፡ በተፈጸመ ፡ ጊዜ ፡ አስጠማኝ ፡ ተጠማኙን ፡ ሕንፃውንና ፡ ተክሉን ፡ በመከልከል ፡ ወይም ፡ በሕንፃዉ ፡ ወይም ፡ በተክሉ ፡ መኖር ፡ እንዲስማሙ ፡ ሊፈላለገው ፡ ይገባዋል ። ተክሉ ፡ ለባለቤቱ ፡ ምድርም ፡ ለባለ ፡ ርስቱ ፡ ትሆን ፡ ዘንድ ። ተጠማኝ ፡ ምድርን ፡ ስለመግዛትና ፡ ስለምድሩ ፡ ዋጋ ፡ ወይም ፡ ስለምድሩ ፡ ኪራይ ፡ ዋጋ ፡ መታደስ ፡ ወይም ፡ ስለ ፡ ሌላ ፡ የሕንጻ ፡ ቤት ፡ ወይም ፡ ስለ ፡ አትክልት ፡ ቦታ ፡ መከራ የት ፡ ይናገራል ።

፩ሺ፩፻፺፯ አከራይ ፡ ለተከራይ ፡ የተከራየበትን ፡ ሊሸጥ ፡ ይገባዋል ። መግበያየትን ፡ የሚቀድመው ፡ በእ ርሱ ፡ ላይ ፡ የተቀጠረችበት ፡ ኪራይ ፡ ትቅር ።

ሕተ ፡ ይስንአዉ ፡ ጊዜ ፡ ተማይጠ ፡ ይሠርዑ ፡ ተዓስቦ ። ወለእመ ፡ ተወለጠ ፡ ተዓሳቢ ፡ ላዕለ፡ ዘይሜየጥ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ኅረየ ፡ ተዓሳቢ ፡ በውስተ ፡ ዓስብ ። ወእመኒ ፡ ኢያእመረ ፡ ተማ ያጢ ፡ በተዓስቦ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ኅረየ ፡ ለከ ዊነ ፡ ሚጥ ፡ አው ፡ ለእብጥሎታ ።

፩ሺ.፩፻፵፰ ወይደሉ ፡ ተዓስቦተ ፡ እንስሳ ፡ ለተሰስዮ ፡ አው ፡ ለፀዊር ፡ በከመ ፡ ልማድ ፡ ወዘከማሃ ፡ ከማሁ ። ወለእመ ፡ ኢያጠየቀ ፡ ዘይጼዐን ፡ አው ፡ ዘያፀውር ፡ ዘተስንአወ ፡ ቦቱ ፡ በማብር ፡ እሙር ፡ ኢይከውኖ ፡ ለዘተሀሰበ ፡ ከመ ፡ ይወ ልጥ ፡ ኪያሁ ፡ ወእርእያሁ ፡ ዘእንበለ ፡ በአቅ ልሎ ፡ ክበድ ፡ እምኔሁ ፡ከመ ፡ ዘይትዐሰብ ፡ እንስሳ ፡ ከመ ፡ ያጼራ ፡ መክሊተ ፡ ጥጥ ፡ ኢይ ደልዎ ፡ ከመ ፡ ያፁራ ፡ መክሊተ ፡ ሐፂን ፡ ወኢ ፡ ዘይፈደፍድ ፡ እመጠን ፡ ዘተወሰነ ፡ አላ ፡ በዐ ቅም ።

፩ሺ.፩፻፵፱ ወዘሂ ፡ ተሀሰበ ፡ እንስሳ ፡ በሐዊረ ፡ ፍኖት ፡ እሙር ፡ ወዐደወ ፡ ኪያሃ ፡ ለእመ ፡ ገብረ ፡ ዘንተ ፡ ይረክቦ ፡ ስዳ ፡ አማስኖታ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ለእመ ፡ አእመረ ፡ መላኪሃ ፡ ዘንተ ፡ ወኢ.ከልኦ። ወለእመ ፡ ተኀጥአ ፡ እምሃገረ ፡ እንስሳ ፡ ምን ትኒ ፡ እምዘ ፡ ተስንአወ ፡ ላዕሌሁ ፡ ከመ ፡ ስንቅ ወዘይመስሎ ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ ዘተሀ ሰበ ፡ ህየንቴሁ ፡ በእምሳለ ፡ ዚአሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ለእመ ፡ ተሰነአወ ፡ በካልእ ፡ እምዝንቱ ።

፩ሺ.፩፻፶ ክፍል ፡ በእንተ ፡ ዘይሠዐር ፡ ተዓስቦ ። ወእም ከመ ፡ ተፈጸመት ፡ ሰድሜ ፡ ተዓስቦ ፡ በጠለ ፡ ወይቀውም ፡ ሤጠ ፡ ምሳሌ ፡ ወከማሁ ፡ ለእመ ፡ ኮነት ፡ ሤጠ ፡ ተዓስቦ ፡ ሙስንተ ፡ ወዘተዐሰበሰ ዓፀደ ፡ ወረከበ ፡ ነውረ ፡ በውስቴታ ፡ ዘይከ ውን ፡ ሕሠመ ፡ ለኅዳር ፡ ይከውኖ ፡ ከመ ፡ ይሥ ዐር ። ወእምከመ ፡ ተዳደቀ ፡ ነውር ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይሥዐር ፡ በጊዜ ፡ ተዳድቆቱ ፡ ለዘኢይደበ ቍሶ ፡ ወከማሁ ፡ ተረፈ ፡ በቋሰዮት ፡ ወለእመ ፡ ሞተ ፡ ዐሳቢ ፡ አው ፡ ተዓሳቢ ፡ ወኮነ ፡ ተሰና እዎቱ ፡ ምስለ ፡ ካልኡ ፡ ተሥዕረት ፡ እንከ ።

፩ሺ.፩፻፶፩ ክፍል ፡ ወይደሉ ፡ ሰሚት ፡ ለሐናጺ ፡ እም ድኅረ ፡ ፈጸመ ፡ ሕንጻሁ ፡ ወእመ ፡ አኮ ፡ ይሰ ማእ ፡ ዋሕሰ ። ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ይሚጥ ፡ ሰሚተ፡ ዘአጥረየ ፡ በተገብሮቱ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይ ወቱ ። ወዝንቱ ፡ ትእዛዝ ፡ ይደሉ ፡ ለሠያጢ ፡

ነገር ፡ ግን ፡ በመገበያየት ፡ መከራየት ፡ በቀረ ፡ ጊዜ ፡ ይስማሙ ። ተከራዩ ፡ በሚገዛው ፡ ላይ ፡ ቢለውጥ ፡ በኪራይ ፡ ተከራዩ ፡ እንደመረጠ ፡ ይሁን ።

፩ሺ.፩፻፵፰ ለመጫን ፡ ወይም ፡ እንደልማዱ ፡ ለማሸ ከም ፡ እንስሳ ፡ መከራየት ፡ ይገባል ። ይኸውም፡ እንደ ፡ እርሷ ፡ ያለው ፡ እንደ ፡ እርሱ ፡ ነው ። የሚጫን ፡ ወይም ፡ የሚያሸከም ፡ ሰው ፡ በታወ ቀ ፡ ሥራ ፡ የተስማማበትን ፡ ባያረጋግጥ ፡ ሸክ ሙን ፡ ከእርሱ ፡ በማቅለል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የተ ከራየውን ፡ ዓይነተኛ ፡ መልኩን ፡ ሊለውጥ ፡ አይገባውም ። የጥጥ ፡ መክሊት ፡ ሊያሸክማት ፡ እንስሳ ፡ ተከራይቶ ፡ የብረት ፡ መክሊት ፡ ወይ ም ፡ ከተወሰነው ፡ ልክ ፡ የሚበዛ ፡ ሊያሸክማት፡ እንደማይገባ ፡ ነው ። በልክ ፡ ነው ፡ እንጂ ።

፩ሺ.፩፻፵፱ የታወቀ ፡ መንገድ ፡ ለመሄድ ፡ እንስሳን ፡ የተከራየ ፡ ሰው ፡ ከዚያም ፡ ቢያልፍ ፡ ይህን ፡ ቢያደርግ ፡ ባለቤቱ ፡ ይህን ፡ እውቆ ፡ ባይከለክ ለው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እርሷን ፡ የማጥፋት ፡ ስዳ ፡ ያገኘዋል ። ከእንስሳው ፡ ጭነት ፡ ከተስማሙ በት ፡ እንደስንቅና ፡ እንደመሰለው ፡ ያለ ፡ አን ዳች ፡ ነገር ፡ ቢጠፋ ፡ የተከራየው ፡ ስለእርሱ ፡ ፈንታ ፡ በመሰሉ ፡ ሊቀበል ፡ ይገባዋል ። ከዚህ ፡ በሌላ ፡ የተስማሙ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ።

፩ሺ.፩፻፶ ክፍል ፡ መከራየት ፡ ስለሚቀርበት ፡ ይናገራል። የመከራየት ፡ ቀጠሮ ፡ ከተፈጸመች ፡ ዘንድ ፡ ፈረሰ ፡ የመሰለውም ፡ ዋጋ ፡ ይተካል ። የመከ ራየት ፡ ዋጋ ፡ መጥፎ ፡ ብትሆን ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ፡ ቦታ ፡ የተከራየ ፡ ሰው ፡ ግን ፡ ለማደር ፡ ጥፋት ፡ የሚሆን ፡ ነውር ፡ በውስጧ ፡ ቢያገኝ ባት ፡ ሊያፈርስ ፡ ይገባዋል ። ድንገት ፡ ነውር ፡ ቢያገኘው ፡ ነውር ፡ ድንገት ፡ ባገኘው ፡ ጊዜ ፡ የማይጠቅመውን ፡ ሊያፈርስ ፡ ይገባዋል ። የጥ ቅሙም ፡ ትርፍ ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ። አከራዩ ፡ ወይም ፡ ተከራዩ ፡ ቢሞት ፡ ስምምነቱ ፡ ከሌ ላው ፡ ጋር ፡ ቢሆን ፡ እንግዲህ ፡ ተሻረች ።

፩ሺ.፩፻፶፩ ክፍል ፡ ሥራውን ፡ ከፈጸመ ፡ በኋላ ፡ ለአናጺ፡ ዋጋው ፡ ይገባዋል ። ይህም ፡ ባይሆን ፡ ዋስ ፡ ይቀበል ፡ ባለ ፡ ዘመኑ ፡ ሁሉ ፡ በሥራው ፡ ያገኘ ውን ፡ ገንዘብ ፡ ሊሸጥ ፡ ይገባዋል ። ይህ ፡ ትእ ዛዝ ፡ ለሻጭም ፡ ለገዥም ፡ ይገባል ። ያልሠራ

ወለተማየጠ ፡ ወለእመ ፡ ሜጠ ፡ ዘእንበለ ፡ ሰማዕቱ ፡ ዘእኢገብረ ፡ ወእእመረ ፡ ተማየጠ ፡ ይደልዎ ፡ እበሳ ፡ ሎቱ ፡ ወእመሰ ፡ እያእመረ ፡ እልቦቱ ፡ ዕዳ ፡ ሳዕሌሁ ፡ ለዘተማየጦ ፡ ዘከመ ፡ እንስሳ ፡ ወበቅል ፡ ወበግዕ ፡ ወዘይመስልዎሙ ፡ ለእሉ ፡ እንስሳት ፡ እው ፡ ንዋያት ፡ ወባሕቱ ፡ ይኩን ፡ ዘይሠይጥ ፡ ወዘይማየጥ ፡ በእእምሮተ ፡ ሰማዕት ፡ ማእምራን ።

፩ሺ፩፻፶፪ ክፍል ፡ ወለእመ ፡ ጠፍአ ፡ ሰሜቱ ፡ ለመስተገብር ፡ እምድኅረ ፡ ጸመወ ፡ ብዙኀ ፡ መዋዕለ ፡ ወለእመ ፡ ተረክበ ፡ ቦቱ ፡ ነውር ፡ ዘኢይደሉ ፡ ይደሉ ፡ ሎቱ ፡ ሰሜተ ፡ ጻምዎቱ ፡ ዘከመ ፡ ተወሰነ ፡ በዓቅም ፡ በእምጣነ ፡ ይለውዎ ፡ ወሰሜትሰ ፡ ለእመ ፡ ተእመነት ፡ ወቆመት ፡ ቀመተ ፡ እምሳል ። ወከማሁ ፡ ለእመ ፡ ኮነት ፡ ሰሜት ፡ ጥፍእተ ፡ እምነ ፡ ዘከልእ ፡ ዓሰበ ፡ ዓፀድ ፡ ወተረክበ ፡ ባቲ ፡ ነውር ፡ ዘኢይነኪ ፡ በማኀደር ፡ ውእቱ ፡ ጥፉእ ፡ ለእመኒ ፡ ተረክበ ፡ ቦቱ ፡ ነውር ፡ ውእቱ ፡ ጥፉእ ፡ ኢይማኒ ፡ ወከማሁ ፡ ተረፈ ፡ በቋዕያት ። ወለእመ ፡ ሞተ ፡ በሳቢ ፡ እው ፡ ተዓሳቢ ፡ ወኮነ ፡ ተሰናእዎታ ፡ ምስለ ፡ ካልኡ ፡ ተሥዕረት ፡ እንከ ።

፩ሺ፩፻፶፫ ወዘሂ ፡ ተዓሰበ ፡ ዓፀደ ፡ ለለዙሉ ፡ አውራኅ ፡ በዲናር ፡ ወኢያእመረ ፡ ኍልቈ ፡ ኵሎን ፡ አውራኅ ፡ ይከውኖ ፡ ለተዓሳቢ ፡ እምድኅረ ፡ ፩ዱ ፡ ወርኅ ፡ ከመ ፡ ያብጥል ፡ ሥርዓተ ፡ ተዓስቦ ። ወይደሉ ፡ ሥርዓተ ፡ ኀሬ ፡ በተዓስቦ ፡ መዋዕለ ፡ እሙረ ፡ ወእብጥሎታሂ ፡ ወለእመኒ ፡ ተኀደገ ፡ ንዋይ ፡ ዘተወሰብዎ ፡ እው ፡ ተዳደቀ ፡ ዘዮከልእ ፡ ከዊነ ፡ በቍዔት ፡ ቦቱ ፡ ይሠዐር ፡ ዓስብ ፡ እምነ ፡ ተዓሳቢ ፡ በተረፈ ፡ ዕድሜሁ ፡ ዘየንተ ፡ ዘኀለፈ ፡ እምኒሃ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ለእመ ፡ እግብእ ፡ እምኔሁ ፡ በከመ ፡ ውእቱ ፡ ጊዜ ። ወምክንያት ፡ ከመ ፡ ያበጥሎ ፡ ለተዓሳቢ ፡ በዘተርፈ ፡ እምነ ፡ ዘኀለፈ ፡ ወነቢሎሙ ፡ ይትገብኡ ፡ ኀበ ፡ ተከልአ ፡ እምበቍዔት ፡ ዘእንበለ ፡ ኀርየት ።

፩ሺ፩፻፶፬ ወዘእንተ ፡ ተዓሰበስ ፡ ለእመ ፡ ተወሰበ ፡ ዓፀደ ፡ በዕድሜ ፡ ወእምዝ ፡ እኀዝዎ ፡ በዕዳ ፡ እምቅድመ ፡ ፍጻሜሃ ፡ ወለእመ ፡ እልቦቱ ፡ ዘእንበለ ፡ ሤጠ ፡ ዚእሃ ፡ ይፍዲ ፡ ኪያሁ ፡ እው ፡ ለእመ ፡ እግዐዞ ፡ ለዘተወሰበ ፡ እው ፡ ጕለቶ ፡ እው ፡ መጽሐተ ፡ ቦቱ ፡ ወዘሂ ፡ ጕጕአ ፡ በኢ

ውን ፡ ያለዋጋው ፡ ቢሸጥ ፡ ገዥም ፡ ቢያውቅ ፡ ዕዳ ፡ የለበትም ። ይኸውም ፡ እንደ ፡ እንስሳ ፡ እንደ ፡ በቅሎ ፡ እንደ ፡ በግ ፡ እኒህንም ፡ እንስሳት ፡ እንደሚመስሏቸው ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ ገንዘብ ፡ ያለ ፡ ቢሆን ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ የሚሸጥም ፡ የሚገዛም ፡ በሚያውቁ ፡ ምስክሮች ፡ አስረጅነት ፡ ይሁን ።

፩ሺ፩፻፶፪ ክፍል ፡ ብዙ ፡ ቀን ፡ ከደከመ ፡ በኋላ ፡ የሠራተኛ ፡ ደመወዝ ፡ ቢጠፋ ፡ የማይገባም ፡ ነውር ፡ ቢገኝበት ፡ በገመቱት ፡ ልክ ፡ እንደተወሰነው ፡ መጠን ፡ የድካሙ ፡ ዋጋ ፡ ይገባዋል ። ዋጋስ ፡ ብትታመንና ፡ እምሳያውን ፡ በመተካት ፡ ብትጸና ፡ ነው ። እንደዚሁም ፡ ዋጋ ፡ ከሌላው ፡ ቤት ፡ ዋጋ ፡ የጠፋች ፡ ብትሆን ፡ በቤቱም ፡ የማይጐዳ ፡ ነውር ፡ ቢገኝበት ፡ ጥፋ ፡ ነው ። ነውር ፡ ቢገኝበትም ፡ ያ ፡ ጥፋው ፡ አያምርም ። የጥቅሙም ፡ ትርፍ ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ። አከራይ ፡ ወይም ፡ ተከራይ ፡ ቢሞት ፡ በእርሷ ፡ መስማማቱ ፡ ከሌላው ፡ ጋር ፡ ቢሆን ፡ እንግዲህ ፡ ፈረሰች ።

፩ሺ፩፻፶፫ በየወሩ ፡ ሁሉ ፡ በዲናር ፡ ቦታ ፡ የተከራየ ፡ የወሮቹን ፡ ሁሉ ፡ ቁጥር ፡ ባያውቅ ፡ ካንድ ፡ ወር ፡ በኋላ ፡ ለተከራዩ ፡ የክራዩን ፡ ውል ፡ ሊያፈርስ ፡ ይገባዋል ። በታወቀ ፡ ቀን ፡ በመከራየት በማፍረስ ፡ የምርጫ ፡ ደንብ ፡ ይገባል ። የተከራዩት ፡ ገንዘብም ፡ ቢዘረፍ ፡ ወይም ፡ በእርሱ ፡ ያለውን ፡ የጥቅሙን ፡ ሁኔታ ፡ የሚከለክል ፡ ድንገተኛ ፡ አደጋ ፡ ቢገጥመው ፡ ከእርሷ ፡ ስላለፈው ፡ በቀጠሮው ፡ መቅረት ፡ (ማለፍ) ፡ ኪራይ ፡ ከተከራይ ፡ ይቀራል ። እንደዚያው ፡ ጊዜ ፡ ከእርሱ ፡ (ውሉን) ፡ ቢመልሱ ፡ ነው ፡ እንጂ ። የታወቀ ፡ ምክንያት ፡ ካለፈው ፡ በቀረው ፡ ተከራይን ፡ ያስቀረዋል ። ሁሉም ፡ ያለምርጫ ፡ ከጥቅም ፡ ወደ ፡ መከልከል ፡ ይመለሳሉ ።

፩ሺ፩፻፶፬ ስለመከራየትስ ፡ በቀጠሮ ፡ (በውሳኔ) ቦታ ፡ ቢከራዩ ፡ ከዚያ ፡ በኋላ ፡ ከመፈጸሚ ፡ በፊት ፡ በዕዳ ፡ ቢያዝ ፡ ከዋጋውም ፡ በቀር ፡ ባይኖረው ፡ እርሱኑ ፡ ይክፈል ። ወይም ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣው ፡ ወይም ፡ ቢጕልተው ፡ ወይም ፡ ቢመጸውተው ፡ ስለእርሱም ፡ ቢቸኩል ፡ ይመልሰው ። በራሱ ፡

አንቀጽ ፡ ፵፪ ።

ንቲአሁ ፡ ያግብእ ። ወዘሂ ፡ ጕየ ፡ እምተዓስ
ቦተ ፡ ርእሱ ፡ እው ፡ እምተዓስቦተ ፡ ንዋይ ፡
ክቡድ ፡ ዘጕየ ፡ ወእምከመ ፡ ረከበ ፡ ተዓሳቢ ፡
ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይትኃሠሥ ፡ ወይደልዎ ፡ ከመ፡
ይሚጥ ፡ እምእንስሳሁ ፡ ወይከፍል ፡ ላዕሌሃ ፡
በትእዛዘ ፡ መኰንን ፡ ወያስተዋፅእ ፡ ኪያሃ ፡
በእንተ ፡ ልቃሕ ፡ ዘላዕሌሁ ፡ በቅድመ ፡ ሰማ
ዕት ።

፩ሺ፩፻፶፭ ወበእንተሰ ፡ ተዓሳቢ ፡ እመቦ ፡ ዘተፀሰበ ፡
ዓፀደ ፡ ከመ ፡ ይኅድር ፡ ውስቴታ ፡ ወእኅዘ ፡
ይንግድ ፡ እው ፡ ተዐሰበ ፡ እንስሳ ፡ ከመ ፡ ይን
ግድ ፡ ባቲ ፡ ወእፅርዐ ፡ ንግደቶ ፡ እው ፡ ተዐ
ሰበ ፡ ቤተ ፡ ዘይሠይጥ ፡ ቦቱ ፡ ወይሣየጥ ፡ ወጠ
ፍአ ፡ ንዋዩ ። ወሕፃንኒ ፡ ለእመ ፡ ሞተ ፡ እም
ድኅረ ፡ ተሰናእዎ ፡ በተዓስቦ ፡ ለእጥብዎቱ ፡
እው ፡ እበየ ፡ ጠቢወ ፡ እው ፡ ብእሲት ፡ ለእመ ፡
እበየት ፡ እጥብዎቶ ።

፩ሺ፩፻፶፮ ክፍል ፡ ወቦቱ ፡ ኍልቈ ፡ ጸዋትው ፡ ወይደ
ልዎ ፡ ለተዓሳቢ ፡ ከመ ፡ የሀብ ፡ ለዓሳብ ፡ በአ
ምጣነ ፡ ዓስቡ ፡ ዘተዐሰበ ፡ ቦቱ ፡ ወእብዝኖስ ፡
ወእሕጽጽ ፡ እምከመ ፡ ተሰነአወ ፡ ከመ ፡ ኢይእ
በይ ፡ ይኩን ፡ ከማሁ ። ወለእመ ፡ እንበረ ፡ ፩ዱ ፡
ብእሲ ፡ ተሐባዬ ፡ ምንተኒ ፡ በእንተ ፡ ንዋይ ፡
በበዮነ ፡ ረኀብ ፡ ወእምዝ ፡ ተሴሰየ ፡ ወእምዝ ፡
እምድኅረ ፡ ዓመት ፡ ኮነ ፡ ጽጋብ ፡ እስመ ፡
ውእቱ ፡ ያገብእ ፡ ወይነሥእ ፡ ዘእንበረ ፡ ወእ
መኒ ፡ መጽአ ፡ ረኀብ ፡ በደኃሪ ፡ ዓመት ፡ ያኅ
ድግ ፡ በውስቴታ ፡ ካልዐ ።

፩ሺ፩፻፶፯ ወዘተሐበየ ፡ በምንትኒ ፡ እምንዋይ ፡ አል
ቦቱ ፡ ዕዳ ፡ በዘይከውን ፡ ላዕለ ፡ ፍሬያት ፡ እመ
ዓተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘያማስን ፡ እላ ፡ ዘይደል
ዎስ ፡ ለዳ ፡ በዘኮነ ፡ ማእከላየ ፡ እምነ ፡ ዝንቱ ፡
ወተሐባዬስ ፡ በዘይከፍሎ ፡ ለካልእ ፡ ወይእ
ኅዞ ፡ ለዳ ፡ በንዋየ ፡ ተሳትፎ ፡ ከመ ፡ ይክፍሎ ፡
በረባኅኒ ፡ ወበኅጕልኒ ። ወለእመ ፡ ኀደገ ፡
ተሐባዬ ፡ ለዓፀድ ፡ እንተ ፡ ተሐበየ ፡ ኪያሃ ፡
ዘእንበለ ፡ ምክንያት ፡ እምቅድመ ፡ ፍጻሜ ፡
ሰድሜ ፡ ይነብር ፡ ውእቱ ፡ በተሐብዮ ፡ እስከ ፡
ተፍጻሜተ ፡ ሰድሜሁ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ተሰና
እዎ ፡ ከመ ፡ ይሠየም ፡ በዓለ ፡ ግብረ ፡ እድ ፡
ንሕነ ፡ ነኀሥሥ ፡ ተሠይሞተ ፡ ብእሲ ፡ ኄር ፡
ለዝንቱ ።

ስለ ፡ ኪራይና ፡ አከራይ ።

ከመከራየት ፡ የሸሸ ፡ ወይም ፡ ከከባድ ፡ ገንዘብ ፡
መከራየት ፡ የተነሳ ፡ የሸሸ ፡ ተከራዩን ፡ አከራይ
ቢያገኘው ፡ ሊፈላለገው ፡ ይገባዋል ። ከእንስሳ
ዎቹም ፡ ሸጦ ፡ በዳኛ ፡ ትእዛዝ ፡ ሊከፍል ፡ ይገ
ባዋል ። በምስክር ፡ ፊት ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ስላ
ለው ፡ ብድር ፡ እርሷን ፡ ያወጣጣት ።

፩ሺ፩፻፶፭ ስለተከራይስ ፡ እንዲህ ፡ ነው ። በውስጧ ፡
ሊያድር ፡ ቦታ ፡ የተከራየ ፡ ቢኖር ፡ ሊነግድባ
ትም ፡ ቢጀምር ፡ ወይም ፡ ይነግድባት ፡ ዘንድ ፡
እንስሳ ፡ ቢከራይ ፡ ንግዱንም ፡ ቢተወው ፡
ወይም ፡ የሚሸጥበትና ፡ የሚገዛበት ፡ ቤት ፡
ቢከራይ ፡ ገንዘቡም ፡ ቢጠፋ ፡ ሊያጠቡት ፡ በኪ
ራይ ፡ ስምምነት ፡ ካደረጉ ፡ በኋላ ፡ ሕፃኑ ፡
ቢሞት ፡ ወይም ፡ አልጠባም ፡ ቢል ፡ ወይም ፡
ሴትዮዋ ፡ ማጥባቱን ፡ እንቢ ፡ ብትል ፡ ስምም
ነቱ ፡ ይቀራል ።

፩ሺ፩፻፶፮ ክፍል ፡ የወገኖች ፡ ቁጥር ፡ አለበት ። ቀጣሪ ፡
ለተቀጣሪ ፡ በደመወዙ ፡ ልክ ፡ የተቀጠረበትን ፡
ሊሰጠው ፡ ይገባዋል ። ማብዛትና ፡ ማሳነስ ፡
ከተስማማ ፡ እንቢ ፡ እንዳይል ፡ እንደዚሁ ፡
ይሁን ። አንድ ፡ ሰው ፡ በረኃብ ፡ ምክንያት ፡
ስለገንዘብ ፡ ማናቸውንም ፡ ዋስ ፡ ቢጠራ ፡ ከዚ
ህም ፡ በኋላ ፡ ቢበላ ፡ ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ጥጋብ ፡
ቢሆን ፡ ተመልሶ ፡ ያኖረውን ፡ ይቀበል ። በሁ
ለተኛውም ፡ ዓመት ፡ ረኃብ ፡ ቢመጣ ፡ ደግሞ ፡
በውስጧ ፡ ይተው ።

፩ሺ፩፻፶፯ ከገንዘብ ፡ በማናቸውም ፡ የተዋሰ ፡ ሰው ፡
እጥፊ ፡ ከሆነው ፡ ከእግዚአብሔር ፡ መዓት ፡
የተነሣ ፡ በፍሬ ፡ ላይ ፡ በሚሆነው ፡ ዕዳ ፡ የለ
በትም ። ዕዳ ፡ የሚገባውስ ፡ ከዚህ ፡ እማካይ ፡
በሆነ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ እንጂ ። ለሌላው ፡ በሚከ
ፍለው ፡ ገንዘብ ፡ የተዋሰስ ፡ በትርፍ ፡ በኪሣ
ራም ፡ ይከፍለው ፡ ዘንድ ፡ በአንድነት ፡ ገንዘብ፡
ዕዳ ፡ ይይዘዋል ። ተጠማኝ ፡ ከቀጠሮ ፡ ፍጻሜ ፡
በፊት ፡ ያለምክንያት ፡ እርስዋን ፡ የተጠመና
ትን ፡ ቦታ ፡ ቢተዋት ፡ እስከ ፡ ቀጠሮ ፡ ፍጻሜ ፡
ድረስ ፡ በተከራይነቱ ፡ ይኖራል ። ባለተግባረ ፡
እድ ፡ እንዲሾም ፡ ስምምነት ፡ ቢሆን ፡ እኛ ፡
ለዚህ ፡ የደግ ፡ ሰው ፡ መሾምን ፡ እንሻለን ።

፩ሺ.፩፻፶፰ ወለእመ ፡ ተዐሰበ ፡ ሰብእ ፡ መካነ ፡ ወእምዝ ፡ ተነሥአ ፡ እስከ ፡ ስድሜ ፡ ዓመታት ፡ ወኢያስተሐመሙ ፡ በዘይትፈቀድ ፡ ለመካን ፡ እምጠፈረ ፡ ጠፈር ፡ ወዘይመስሎ ፡ ወዝንቱ ፡ ብዉሕ ፡ ለዘመጽአ ፡ ላዕሌሁ ፡ በከመዝ ፡ ግብር ከመ ፡ ይብጽሕ ፡ በዘይተ ፡ ሰብእ ፡ ወያስተጸንዕ ፡ በቅድሜሆሙ ፡ ዘተገብረ ፡ በዘየ ፡ ወእምዝ ፡ ይግበር ፡ ዘፈቀደ ። ወለእመ ፡ አንቀልቀለ ፡ መካን ፡ እምድልቅልቅ ፡ ዕዳሁ ፡ ለዝንቱ ፡ ላዕለ ፡ በዓለ ፡ መካን ።

፩ሺ.፩፻፶፱ ወተዓሰቦስ ፡ ይከውን ፡ እስከ ፡ ተፍጻሜተ ፡ ሕይወቱ ፡ ለተዓሳቢ ፡ አው ፡ እስከ ፡ ስድሜ ፡ ዘተስነአዉ ፡ ላዕሌሁ ፡ ሰብእ ፡ ተስናእዎ ፡ ዘኢየዐዱ ፡ እም፻ ፡ ዓም ። ወኢይከውኖሙ ፡ ለሥዩማን ፡ ወለእሊአሆሙ ፡ ከመ ፡ ይትዐሰቡ ፡ አው ፡ ከመ ፡ የአኀዙ ፡ ምንተኒ ፡ ኢ ፡ ለርእሶሙ ፡ ወኢ ለካልአን ፡ ዘይትሜየጡ ፡ ቦቱ ፡ ዘእንበለ ፡ በተማይጦ ፡ በምሳሌ ፡ ወይንሥኡ ፡ ዘንተ ፡ እምእደዊሆሙ ፡ ወይፍድዩ ፡ ሤጠ ፡ እምዋንቱ ፡ እስከ ፡ ፍጻሜሁ ።

፩ሺ.፩፻፷ ወዘኮነኒ ፡ እመካናት ፡ ዐበይት ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ የዐብ ፡ ጸብሐተ ፡ ዘላዕሌሁ ። ወብዉሕ ፡ ከመ ፡ ይሚጥ ፡ ምንተኒ ፡ እምዓስበ ፡ ዚአሁ ፡ እምድኅረ ፡ ነገረ ፡ ለሊቅ ፡ ግብር ፡ ለሚጥ ፡ በቅድመ ፡ ኤጲስቆጶሳት ፡ ወዲያቆናት ፡ ወመጋርን ፡ ካህናት ፡ ወዮንብሩ ፡ ወንጌለ ፡ እምላከዊ ፡ በቅድሜሆሙ ። ወለእመ ፡ ኢተከሥተ ፡ በህየ ፡ በካልእ ፡ ገጽ ፡ ዘይነሥኡ ፡ እምኔሁ ፡ ጸብሐተ ፡ ናሁ ፡ ብዉሕ ፡ ሚጠ ፡ ተዓስቦቱ ፡ በእደ ፡ መላኪ ፡ ዚአሁ ፡ ወእምዝ ፡ የዐብ ፡ ለጸብሐት ፡ ሚጠ ፡ ስዘተማየጦ ፡ ወይከፍ ፡ ዝንቱ ፡ ኮሉ ፡ በቅድመ ፡ ሰማዕት ።

፩ሺ.፩፻፶፰ ሰዎች ፡ ቦታ ፡ ቢከራዩ ፡ ከዚያም ፡ በኋላ ፡ እስከ ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ስድሜ ፡ ቢታጡ ፡ ጠፈሩንና ፡ የመስለውንም ፡ ከመሥራት ፡ ለቦታው ፡ በሚያስፈልገው ፡ ነገር ፡ ባይቀጉ ፡ እንዲህ ፡ ያለ ፡ ሥራ ፡ በራሱ ፡ ላይ ፡ ለማመጣበት ፡ ስው፡ ደጋግ ፡ ሰዎች ፡ እምዮዎ ፡ ከዚያ ፡ የተደረገውን ፡ በፊታቸው ፡ ሊያጸና ፡ ይገባዋል ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የወደደውን ፡ ያድርገው ። ከመንቀጥቀጥ የተነሣ ፡ ቦታው ፡ ቢነዋወጥ ፡ ዕዳው ፡ በባለቦታው ፡ ላይ ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻፶፱ መከራየትስ ፡ እስከ ፡ ተከራዩ ፡ የሕይወት ፡ ፍጻሜ ፡ ድረስ ፡ ወይም ፡ ከ፻ ፡ ዓመት ፡ የማይበልጥ ፡ የውል ፡ ሰዎች ፡ እስከተስማሙበት ፡ ቀጠር ፡ ድረስ ፡ ይሆናል ። ለሹማምትና ፡ ለሎሌ ምቻቸውም ፡ ሊከራዩ ፡ ወይም ፡ ለራሳቸውና ፡ ለሌሎች ፡ በተመሳሳይ ፡ በመግዛት ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ የሚተነከሉበትን ፡ ማናቸውንም ፡ ሊይዙ ፡ አይገባቸውም ። ይህንንም ፡ ከእጃቸው፡ ይቀበሉ ። ዋጋዉንም ፡ ከመጀመሪያው ፡ እስከ ፡ መጨረሻው ፡ ይክፈሉ ።

፩ሺ.፩፻፷ ከታላላቆች ፡ ቦታዎች ፡ የሆነውም ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ያለውን ፡ ግብር ፡ ሊሰዋ ፡ አይገባውም ። በኤጲስቆጶሳትና ፡ በዲያቆናት ፡ የክህነትም ፡ መዓርግ ፡ ባላቸው ፡ ሰዎች ፡ ፊት ፡ የዋጋዉን ፡ ሥራ ፡ (ልክ) ፡ ለዳኛ ፡ ከነገረ ፡ በኋላ ፡ ከሰብሉ ፡ ማናቸውንም ፡ ሊሸጥ ፡ መብት ፡ አለው ። እምላካዊ ፡ ወንጌልንም ፡ በፊታቸው ፡ ያስቀምጡ ። በዚያም ፡ በሌላ ፡ ዓይነት ፡ ከእርሱ ፡ ግብርን ፡ የሚቀበሉበት ፡ ባይገለጽ ፡ የመከራየቱ ፡ ዋጋ ፡ እነሆ ፡ ባለ ፡ ሀብቱ ፡ እጅ ፡ ይገባል ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ የሸጠበትን ፡ ዋጋ ፡ ለግብር ፡ ይስጥ ። ይህም፡ ሁሉ ፡ በምስክር ፡ ፊት ፡ ይሁን ።

አንቀጽ ፵ወ፰ቱ ።

በእንተ ፡ ፍናዊት ፡ ወመራኅብት ፡ ወጸጕዓት ፡ ወሐድስ ፡ ሕንጻ ፡ ወምሕዋራተ ፡ ማያት ፡ ውስተ ፡ ገራህት ፡ ወአፍላግ ፡ በድው ፡ ዘተነግረ እምአብጥሊስ ።

፩ሺ.፩፻፷፩ጠስ ፡ ፵ወ፰ቱ ፡ ክፍል ፡ በእንተ ፡ ፍትሐ ፡ ሕንጻ ፡ ዘባቲ ፡ ስቱፋን ። ወኢይደልዎ ፡ ለ፩ዱ ፡

አንቀጽ ፡ ፵፰ ።

ስለ ፡ ጎዳናዎችና ፡ ስለ ፡ አደባባዮች ፡ ስለ ፡ ሙቀላለፊያዎችና ፡ ስለሕንፃ ፡ ማደስ ፡ በእርሻም ፡ ውስጥ ፡ ስለ ፡ ውሀ ፡ መሂጃዎችና ፡ (ቦዮች) ፡ ስለምድረ ፡ በዳ ፡ ወንዞች ፡ ይናገራል ። ከአብጥሊስ ፡ የተነገረ ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻፷፩ ጠስ ፡ ፵፰ ፡ ክፍል ፡ አንድነት ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ ስላሉባት ፡ የሕንፃ ፡ ፍርድ ፡ ይናገራል ።

እምእለ ፡ ይመልክዎሙ ፡ ለአብያተ ፡ ተሳትፎ ፡ ከመ ፡ ይሢም ፡ ላዕሌሃ ፡ ላዕካነ ፡ ዘእንበለ ፡ ምክረ ፡ እሊእሁ ።

፩ሺ፩፻፹፪ ወለሐጹርኒ ፡ ዘተሳትፎ ፡ ኢይደልዎ ፡ ለ፩ዱሂ ከመ ፡ ይንሥቶ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ይሕንጾ ፡ ዘእንበለ ፡ በምክረ ፡ ሱታፌሁ ።

፩ሺ፩፻፹፫ ወኢይደልዎ ፡ ለ፩ዱሂ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ አቶነ ፡ አው ፡ ምንዳደ ፡ ብለኔ ፡ ኀበ ፡ ገቦ ፡ ሐጹር ፡ ዘተሳትፎ ፡ በዘይነክዮ ፡ እሳቱ ። ወለእመ ፡ ገብረ ፡ ፩ዱ ፡ አቶነ ፡ ዘየዐርግ ፡ እምኔሁ ፡ ጢስ ፡ ዘይነክዮሙ ፡ ለእለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ማኅደር ፡ ልዑልዊት ፡ ናሁ ፡ ይኤዝዝ ፡ ሕግ ፡ ከመ ፡ ይትከላእ ፡ እምፈንዎተ ፡ ጢስ ፡ ኀቤሆሙ ፡ ዘእንበለ ፡ ለእመ ፡ ይከውን ፡ ሎቱ ፡ ርትዕ ፡ በእንተ ፡ ፈንዎቱ ።

፩ሺ፩፻፹፬ ወከማሁ ፡ ኢይደልዎሙ ፡ ለእለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ማኅደር ፡ ልዑላዊት ፡ ከመ ፡ ይክዐዉ ፡ ማየ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ይውግሩ ፡ እዳዋተ ፡ በዘየሐሥምዎሙ ፡ ቦቱ ፡ ለእለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስተ ፡ ዓፀድ ፡ ታሕታዊት ፡ እላ ፡ ይትከልኡ ፡ እምዝንቱ ። እስመ ፡ ይደልዎ ፡ ለኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ውስተ ፡ ማኅደሩ ፡ ዘኢያሐሥም ፡ ቦቱ ፡ እግዋሪሁ ፡ ወበከመ ፡ ዝንቱ ፡ ቃል ፡ ይደሉ ፡ በእንተ ፡ ዓዘቅት ።

፩ሺ፩፻፹፭ ወናሁ ፡ ይደልዎ ፡ ለ፩ዱ ፡ ከመ ፡ ይትክል ፡ ሰዋስወ ፡ በኀበ ፡ ገቦ ፡ አረፍት ፡ እሙር ፡ ለእመ ኮነ ፡ ውእቱ ፡ ዘኢይነኪ ፡ ካልአ ። ወመካንሰ ፡ ዕሩቅ ፡ ኢይደልዎ ፡ ለ፩ዱሂ ፡ ከመ ፡ ይክላእ ፡ እምአንሞቱ ፡ ወኢይሜኒ ፡ ከመ ፡ ይክልእ ፡ ፩ዱሂ ፡ ለኀረ ፡ ዚአሁ ፡ እምአርኅዎ ፡ አንቀጽ ፡ ዘይወስድ ፡ ኀበ ፡ ፍኖት ፡ ውፃኢ ፡ እምኀበ ፡ ኢይነኪ ፡ ለኀላፍያን ።

፩ሺ፩፻፹፮ ክፍል ፡ በእንተ ፡ ፍትሐ ፡ ምጣኔ ፡ ማእከለ ፡ ሕንፃት ፡ ወአትክልት ። ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ብእሲ ፡ ከመ ፡ ይሕንጽ ፡ ቅጽረ ፡ ይርኀቅ ፡ እምቢጹ ፡ አሐተ ፡ ምሥጋረ ፡ እግር ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ቤት ፡ ሰብዓተ ፡ ምሥጋረ ፡ እግር ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ክርየት ፡ አው ፡ ግብ ፡ ይኩን ፡ በአምጣነ ፡ ዕመቆሙ ። ወለእመሰ ፡ ኮነ ፡ ዓዘቅት ፡ ፭ተ ፡ እመተ ፡ ለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ዘአግዋሪሁ ፡ እምቀዲሙ ፡ ወይትገኀሥ ፡ እምዝ ፡ ከመዝ ፡ ግብር ።

፩ሺ፩፻፹፯ ወለእመ ፡ ኮነት ፡ ዕፀ ፡ ዘይት ፡ አው ፡ ዕፀ ፡

ያንድነት ፡ ቤት ፡ ካላቸው ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ ያለባልንጀሮቹ ፡ ምክር ፡ ጠባቂዎች ፡ ሊሾም ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፩፻፹፪ ያንድነቱንም ፡ አጥር ፡ ያስጓደኛው ፡ (ሸሪኩ) ሊያፈርሰው ፡ ወይም ፡ ሊሠራው ፡ ለአንዱስ ፡ እንኳ ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፩፻፹፫ ለአንድ ፡ ሰውስ ፡ እንኳ ፡ በአንድነቱ ፡ አጥር ፡ አጠገብ ፡ እሳቱ ፡ በሚነካት ፡ ሁናቴ ፡ የማድ ፡ ቤት ፡ ወይም ፡ የውሽባ ፡ ቤት ፡ ሊሠራ ፡ አይገባውም ። አንድ ፡ ሰው ፡ በፎቅ ፡ ቤት ፡ የሚኖሩትን ፡ ሰዎች ፡ የሚነካቸው ፡ ጢስ ፡ ከእርሱ ፡ የሚወጣ ፡ ማዕድ ፡ ቤት ፡ ቢሠራ ፡ ወደእነርሱ ፡ ጢስ ፡ ከመስደድ ፡ ይከለከል ፡ ዘንድ ፡ እነሆ ፡ ሕግ ፡ ያዝዛል ። ጢሱን ፡ ለመስደድ ፡ አግባብ ፡ ያለው ፡ ቢሆን ፡ ነው ፡ እንጂ ።

፩ሺ፩፻፹፬ እንደዚሁም ፡ በፎቅ ፡ ያሉ ፡ ሰዎች ፡ በምድር ፡ ቤት ፡ ያሉትን ፡ ሰዎች ፡ በሚያሳዝናቸው ፡ ገንዘብ ፡ ውሀ ፡ ሊያፈሱ ፡ ወይም ፡ ጥራጊ ፡ ሊጥሉ ፡ አይገባቸውም ። ከዚህ ፡ ይከልከሉ ፡ እንጂ ። ለሰው ፡ ሁሉ ፡ ጐረቤቱን ፡ የማያሳዝንበትን ፡ በቤቱ ፡ ሊሠራ ፡ ይገባዋልና ። እንደዚሁም ፡ ነገር ፡ ስለጕድጓድ ፡ ይገባል ።

፩ሺ፩፻፹፭ እርሱ ፡ ሌላውን ፡ የማይጐዳ ፡ ከሆነ ፡ በታወቀ ፡ ቅጥር ፡ አጠገብ ፡ መሰላል ፡ ሊተክል ፡ ይገባዋል ። ቦታው ፡ ባዶ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ከማሰረዘም ፡ ሊከለከል ፡ ለአንዱ ፡ አይገባውም ። አንድ ፡ ሰውስ ፡ እንኳ ፡ ጐረቤቱን ፡ ወደውስጠኛው ፡ መንገድ ፡ የሚወስድ ፡ በር ፡ ከመክፈት ፡ ሊከለከለው ፡ አይገባውም ። ለመንገደኞች ፡ የማይጐዳ ፡ ከሆነ ።

፩ሺ፩፻፹፮ ክፍል ። በሕንፃዎችና ፡ በተክሎች ፡ መካከል ፡ ስለመለካት ፡ ፍርድ ፡ ይናገራል ። አንድ ፡ ሰው ፡ ቅጽር ፡ ሊሠራ ፡ ቢወድ ፡ ከባልንጀራው ፡ ወሰን ፡ አንድ ፡ እርምጃ ፡ ይራቅ ። ቤት ፡ ቢሆን ፡ ፯ ፡ እርምጃ ፡ የወይን ፡ መጥመቂያ ፡ ወይም ፡ ጕድጓድ ፡ ቢሆን ፡ በጥልቀታቸው ፡ ልክ ፡ ይሁን ። የውሀ ፡ ጕድጓድ ፡ ቢሆን ፡ አስቀድሞ ፡ የጐረቤቱ ፡ ካልሆነ ፡ አምስት ፡ ክንድ ፡ ይሁን ። እንደዚህ ፡ ካለው ፡ ግብርም ፡ ይራቅ ።

፩ሺ፩፻፹፯ የዘይት ፡ ተክል ፡ ወይም ፡ የበለስ ፡ ተክል ፡

በለሰ ፡ ፱ተ ፡ ምሥጋረ ፡ ይርኅቅ ፡ እምተክለ ፡ ካልእ ፡ ወእምዝ ፡ ይትክል ። ወለእመሰ ፡ ኮነ ፡ እምካልእን ፡ ሰፀው ፡ ይኩን ፡ ፳ተ ፡ ምሥጋረ ፡ ወለእመ ፡ ኮነት ፡ ዖም ፡ ውስተ ፡ ማእከለ ፡ ዓፀደ ፡ ጎር ፡ ወሰፍሐ ፡ ሥረዊሃ ፡ እስከ ፡ መሠረተ ፡ ለሐጹረ ፡ ካልእ ፡ ወእሕሠም ፡ ይደልዎ ፡ ለሊቅ ፡ ከመ ፡ የአዝዝ ፡ መተርዎተ ።

፩ሺ፩፻፷፰ ወለእመ ፡ ኮኑ ፡ ፪ቱ ፡ አብያት ፡ ጽፉቃን ፡ ሰይኩን ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ተራኅቆ ፡ መጠን ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ ምክያደ ፡ እግር ፡ ዘይትዌጠን ፡ ቦቱ ፡ እመሠረተ ፡ ሕንጻ ፡ እስከ ፡ ላዕሉ ፡ ዘ፩ዱ ፡ ዘላዊ ፡ ባሕቲቱ ፡ ወለእመ ፡ ኖኀ ፡ ሕንጻ ፡ እስከ ላዕሉ ፡ ይደልዎ ፡ ለ፩ዱ ፡ ከመ ፡ ያልዕል ፡ እስከ፡ ፍጻሜ ፡ ሕንጻ ፡ ወይግበር ፡ ቦቱ ፡ መስኮተ ፡ ሕንጻ ፡ ሐዲስ ፡ እው ፡ የሐድስ ፡ ዘበልየ ። ወለእመ ፡ ተኀሠሠ ፡ ፩ዱ ፡ ብእሲ ፡ በስፍሐ ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ መክየድ ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ ምሕዋጸ ፡ ኀሩ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘይኔጽር ፡ ኀበ ፡ ባሕር ፡ እመኮነ ፡ ብዉሕ ፡ እላ ፡ ይከውኖ ፡ ለው እቱ ፡ ከመ ፡ ይነጽር ፡ እንዘ ፡ ውእቱ ፡ ቅዉም ፡ ከመ ፡ ኢይትመየጥ ፡ እው ፡ ንቡር ፡ እስከ ፡ ኢየግብር ፡ ርእሶ ፡ ከመ ፡ ያቅድም ፡ ነጽሮተ ፡ ባሕር ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ማእከለ ፡ ፪ቱ ፡ ማኅደር ፡ ተራኅቆ ፡ መጠነ ፡ ፶ቱ ፡ ምክያድ ፡ ይኩን ፡ ብዉሐ ፡ ኵሉ ፡ ዘይፈቅድ ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ ንጸሬ ፡ እምነ ፡ ኀሩ ።

፩ሺ፩፻፷፱ ወዘየሐንጽ ፡ ማኅደረ ፡ እመ ፡ ኮነ ፡ ማእከሌሁ ፡ ወማእከለ ፡ ቢጹ ፡ ሰኰት ፡ እው ፡ መርኅብ ፡ ወማእከለ ፡ ሰኰት ፡ ወመርኅብ ፡ እመ ፡ ሀሎ ፡ ተራኅቆ ፡ መጠነ ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ መክየድ ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይወስኮ ፡ ለ፩ዱሂ ፡ ውስተ ፡ ማኅደሩ ። ወእመሰ ፡ ኮነ ፡ ርኂበ ፡ እምዝንቱ ፡ ኢይጸዓቁ ፡ እላ ፡ ይትዐቀቡ ፡ በበሥርዓታቲሆሙ ።

፩ሺ፩፻፸ ወለእመ ፡ ኮኑ ፡ ማኅደራት ፡ ፪ቱ ፡ ወኮነ ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ መክየድ ፡ ኢይወልጥ ፡ ዘንተ ፡ እምእርእያሁ ፡ ወኢያልዕል ፡ ማኅደሮ ፡ ወኢይግበር ፡ ውስቴቱ ፡ መሳክወ ። ወለእመ ፡ ሀለወ ፡ ማእከለ ፡ ፪ቱ ፡ ማኅደር ፡ ፲ቱ ፡ መክየድ ፡ ወእልቦ ፡ ዘእንበሌሃ ፡ ኢይደልዎ ፡ ለዳግማዊ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ መሳክወ ፡ ለንጸሬ ፡ ለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ሎቱ ፡ ቅድመ ፡ እላ ፡ ይግበር ፡

ብትሆን ፡ ከሌላው ፡ ተክል ፡ ዘጠኝ ፡ እርምጃ ፡ ይራቅ ። ከዚያም ፡ ወዲያ ፡ ይትከል ። ከሌሎች ፡ እንጨቶች ፡ ወገን ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ እምስት ፡ እርምጃ ፡ ይሁን ። ዛፍ ፡ በጎረቤት ፡ ቦታ ፡ መካከል ፡ ውስጥ ፡ ብትሆን ፡ ሥሯም ፡ እስከ ፡ ሌላው ፡ ዐጥር ፡ መሠረት ፡ ድረስ ፡ ቢሰፋ ፡ ቢያሳዝነውም ፡ ዳኛ ፡ እንድትቈረጥ ፡ ሊያዝዝ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፩፻፷፰ ሁለቱ ፡ ቤቶች ፡ የተጠጋጉ ፡ ቢሆኑ ፡ በመካከላቸው ፡ በዐሥራ ፡ ሁለት ፡ ጫማ ፡ ልክ ፡ መራራቅ ፡ ይሁን ። ከሕንጻዉ ፡ መሠረት ፡ እስከ ፡ ላዩ ፡ ድረስ ፡ በእንድ ፡ መልክ ፡ የሚሾመርበት ፡ ነው ። ሕንፃ ፡ እስከ ፡ ላይ ፡ ድረስ ፡ ቢረዝም ፡ ለእንዱም ፡ እስከ ፡ ሕንፃው ፡ መጨረሻ ፡ ድረስ ፡ ሊያስረዝም ፡ አዲስ ፡ የሕንፃ ፡ መስኮት ፡ ሊሠራ ፡ ወይም ፡ ያረጀውን ፡ ሊያድስ ፡ ይገባዋል ። ፩ ፡ ሰው ፡ በ፲፪ ፡ ጫማ ፡ ስፋት ፡ ቢፈላለገው ፡ ከተፈቀደው ፡ ቦታ ፡ ሁኖ ፡ ወደ ፡ ባሕር ፡ የሚያይ ፡ ከሆነ ፡ ጎረቤቱን ፡ መጐብኛ ፡ ሊከለክል ፡ አይገባውም ። እንዳይመለስ ፡ ቁሞ ፡ ይመለከት ፡ ዘንድ ፡ ወይም ፡ ተቀምጦ ፡ ባሕርን ፡ ለማየት ፡ ይጀምር ፡ ዘንድ ፡ ራሱን ፡ እስከማያዘልቅ ፡ ድረስ ፡ ለእርሱ ፡ ይገባዋል ፡ እንጂ ። በሁለቱ ፡ ቤቶች ፡ መካከል ፡ መቶ ፡ ጫማ ፡ ያህል ፡ ርቀት ፡ ቢሆን ፡ ከጎረቤቱ ፡ መተያየ ፡ ሊወስድ ፡ (ሊያወጣ) ፡ የሚወድ ፡ ሁሉ ፡ ባለመብት ፡ ይሁን ።

፩ሺ፩፻፷፱ ቤት ፡ የሚሠራ ፡ ሰው ፡ በእርሱና ፡ በጎረቤቱ፡ መካከል ፡ ወለል ፡ ወይም ፡ ሜዳ ፡ ቢኖር ፡ በወለሉና ፡ በሜዳው ፡ መካከል ፡ እሥራ ፡ ሁለት ፡ ጫማ ፡ ያህል ፡ ርቀት ፡ ቢኖር ፡ ለአንዱስ ፡ እንኳ ፡ ወደቤቱ ፡ ሊጨምረው ፡ አይገባውም ። ከዚህ ፡ የሰፋ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ በየወሰናቸው ፡ ይጠባበቁ ፡ እንጂ ፡ አይጨናነቁ ።

፩ሺ፩፻፸ ቤቶች ፡ ሁለት ፡ ቢሆኑ ፡ በመካከላቸው ፡ ዐሥራ ፡ ሁለት ፡ ጫማ ፡ ቢኖር ፡ ይህን ፡ ከመልኩ ፡ አያለውጥ ። ቤቱንም ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ አያድርግ ። በውስጡም ፡ መስኮቶች ፡ አያድርግ ። በሁለቱ ፡ ቤቶች ፡ መካከል ፡ ዐሥር ፡ ጫማ ፡ ቢኖር ፡ ከእርሰዋም ፡ በተር ፡ ሌላ ፡ ባይኖር ፡ አስቀድሞ ፡ የነበረው ፡ ካልሆነ ፡ ለሁለተኛው ፡ ለመተያያ ፡ መስኮቶች ፡ ሊያደርግ ፡ አይገባውም ።

አንቀጽ ፡ ፴፯ ።

መሳክወ ፡ ለብርሃን ።

፩ሺ.፩፻.፸፩ ክፍል ፡ በእንተ ፡ ሐድሶ ፡ ሕንጻ ፡ ወማብረ ፡ ተልእኮ ፡ ወዘየሐንጽ ፡ ማኅደረ ፡ ዘወድቀ ፡ እመ ፡ ፈቀደ ፡ ከመ ፡ ያልዕል ፡ ኪያሁ ፡ እው ፡ ከመ ፡ ይሠውር ፡ እምነ ፡ ጎሩ ፡ ብርሃነ ፡ እው ፡ ይግበር ፡ ካልአ ፡ እምዝንቱ ፡ ለእእከዮተ ፡ ጎሩ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይዕቀብ ፡ ሥርዓተ ፡ ቤቱ ፡ ዘቀዳሚ ፡ ወኢያኅልፍ ፡ እምወሰኑ ።

፩ሺ.፩፻.፸፪ ወለዘሂ ፡ ኮነት ፡ ማኅደሩ ፡ በጽድቅ ፡ ዘባቲ ፡ መልእክተ ፡ ልዕልና ፡ ሥልጣን ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ያልዕላ ፡ ዘከመ ፡ ፈቀደ ፡ ኀበ ፡ ዘኢይነሥት ፡ ማኅደረ ፡ ካልኡ ፡ ዘታሕቴሁ ፡ ዘእንበለ ፡ በመልእክተ ፡ ተማህሎ ፡ ለኵሉ ፡ እብያት ፡ ለእመ ፡ እልባቲ ፡ መሳክው ፡ ለማኅደር ፡ ዘሰንታሃ ። ወለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ለከ ፡ ሥልጣን ፡ ከመ ፡ ታልዕል ፡ ማኅደረከ ፡ ከመ ፡ ኢይክላእ ፡ ብርሃነ ፡ ማኅደርየ ፡ ዘኮነ ፡ ያበውእ ፡ እመስኮተ ፡ እረፍትየ ፡ ወእምዝ ፡ ዘጋሕኩ ፡ አነ ፡ እረፍትየ ፡ ወመሳክውየ ፡ ወሊተ ፡ ዝንቱ ፡ መልእክት ፡ ላዕሌከ ። እው ፡ ኀተምከዋ ፡ መጠነ ፡ ፲ቱ ፡ ዓመት ፡ ወናሁ ፡ ተነሥተ ፡ ጽድቀ ፡ ተልእኮ ፡ እምእመ ፡ እልዐልኮ ፡ አንተ ፡ ለማኅደርከ ፡ እምድኅረ ፡ ዝንቱ ።

፩ሺ.፩፻.፸፫ ወለእመሰ ፡ ኢሐደስኮ ፡ አንተ ፡ በምንትኒ ፡ መልእክት ፡ ትተርፍ ፡ ሊተ ፡ በምግባሬ ፡ ወለእመ ፡ እርኅውኩ ፡ አነ ፡ መሳክውየ ፡ እምድኅረ ፡ ፲ቱ ፡ ዓመት ፡ እው ፡ ፳ ፡ ወሶበ ፡ ፈተድከ ፡ አንተ ፡ ከመ ፡ ትሕንጽ ፡ ይደልወኒ ፡ ከመ ፡ እከላእከ ፡ መካነ ፡ ዘምስሌየ ፡ በእንተ ፡ ዘሀሰወኒ ፡ ቃለ ፡ ጽድቅ ።

፩ሺ.፩፻.፸፬ ወእመ ፡ ኀደጋ ፡ ሊተ ፡ ለመልእክት ፡ ወእባሕከኒ ፡ ከመ ፡ እግበር ፡ ሰበዋትየ ፡ ላዕለ ፡ ቤትከ፡ ወከብዶ ፡ ለእረፍትከ ፡ ወእመ ፡ ገደፍኩ ፡ ዘንተ ወሐነጽኩ ፡ ጸርሐ ፡ ወነሣእኩ ፡ ዓፀድየ ፡ ወነበርኩ ፡ ፲ተ ፡ ዓመተ ፡ ወኢያንበርኩ ፡ ሰፀዋትየ ፡ ውስተ ፡ መካኖሙ ። ወለእመ ፡ ኮንከ ፡ አንተኒ ፡ እምድኅረ ፡ ነሣእኩ ፡ ዓፀድየ ፡ ውኅተምኩ ፡ መሳክውየ ፡ ወሐነጽከ ፡ አንተ ፡ መካነ ፡ ምስሌየ ፡ ውኅለፈ ፡ እምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ፲ቱ ፡ ዓመት ፡ ወናሁ ፡ ተፈጸመ ፡ ለከ ፡ ግዕዛን ።

፩ሺ.፩፻.፸፭ ወለእመ ፡ ኢሐደስካ ፡ በምንትኒ ፡ እላ ፡ ኀደጋ ፡ ኀበ ፡ ግብሬ ፡ እስመ ፡ ጽድቀ ፡ ተል

ስለ ፡ መንገዶችና ፡ ስለ ፡ ቤት ፡ ሥራ ።

ለብርሃን ፡ መስኮቶች ፡ ያድርግ ፡ እንጂ ።

፩ሺ.፩፻.፸፩ ክፍል ። ሕንፃን ፡ ስለ ማደስና ፡ ስለ ፡ ተልእኮ ፡ (ቅድምና) ሥራ ፡ ይናገራል ። የወደቀ ፡ ቤት ፡ የሚሠራ ፡ ሰው ፡ ያነኑ ፡ ፎቅ ፡ (ደርብ) ፡ ሊያደርግ ፡ ወይም ፡ ከጎረቤቱ ፡ ብርሃንን ፡ ሊሠውር ፡ ወይም ፡ ጎረቤቱን ፡ ለማሳዘን ፡ ከዚህ ፡ ሌላ ፡ ሊሠራ ፡ ቢወድ ፡ የቀደመ ፡ የቤቱን ፡ ወሰን ፡ ሊጠብቅ ፡ ይገባዋል ። ከወሰኑም እይለፍ ።

፩ሺ.፩፻.፸፪ ቤቱ ፡ በእውነት ፡ የፎቅነት ፡ መልእክት ፡ (ቅድሚያ) ፡ ያላት ፡ ለሆነ ፡ ሰውም ፡ ከታች ፡ ያለው ፡ የጎረቤቱ ፡ ቤት ፡ እንዳይፈርስ ፡ አድርጎ ፡ እንደ ፡ ወደደ ፡ ሊያስረዝማት ፡ ሥልጣን ፡ አለው ። ይኸውም ፡ ለቤቷ ፡ በሁሉም ፡ በኩል ፡ መስኮት ፡ ከሌላት ፡ ለቤቶች ፡ ሁሉ ፡ ከደቅርቃ ፡ አገልግሎት ፡ በቀር ፡ ነው ። ከግድግዳዬ ፡ መስኮት ፡ የሚገባውን ፡ የቤቴን ፡ ብርሃን ፡ እንዳይከለክል ፡ ቤትህን ፡ ልታስረዝም ፡ ሥልጣን ፡ ባይኖርህ ፡ ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ደጄንና ፡ መስኮቴን ፡ ብዘጋ ፡ ይህ ፡ መልእክት ፡ (ቅድሚያ) ፡ ከአንተ ፡ ይልቅ ፡ ለእኔ ፡ ነው ። ወይም ፡ ዐሥር፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ ብዘጋት ፡ ከዚህም ፡ በኋላ ፡ አንተ ፡ ቤትህን ፡ ብታስረዝመው ፡ እነሆ ፡ የተልእኮ ፡ (የቅድሚያ) ፡ ሰውነት ፡ ፈረሰ ።

፩ሺ.፩፻.፸፫ አንተ ፡ በማናቸውም ፡ ባታድሰው ፡ ውል ፡ (ቅድሚያ) ፡ በሥራዋ ፡ ለእኔ ፡ ትጸናለች ። ከሀሥር ፡ ወይም ፡ ከኻያ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ እኔ ፡ መስኮቴን ፡ ብከፍት ፡ አንተም ፡ ሕንፃ ፡ ልትሠራ ፡ ብትወድ ፡ የእውነት ፡ ቃል ፡ ስላለኝ ፡ ከእኔ ፡ ያለውን ፡ ቦታ ፡ ልከለክልህ ፡ ይገባኛል ።

፩ሺ.፩፻.፸፬ መልእክትን ፡ (ቅድሚያን) ፡ ለእኔ ፡ ብትተዋት ፡ ሰንጨቶቼንም ፡ በቤትህ ፡ ላይ ፡ እንዳደርግ ፡ ብትፈቅድልኝ ፡ ደጃፍህንም ፡ ቢከብደው፡ ይህን ፡ ትቼ ፡ ብሠራ ፡ ዐሥር ፡ ዓመት ፡ ቦታዬን ፡ ተቀብዬ ፡ ብኖር ፡ ሰንጨቶቼንም ፡ በቦታቸው ፡ ባላኖር ፡ አንተም ፡ እንዲህ ፡ ብትሆን ፡ ቦታዬን ፡ ተቀብዬ ፡ መስኮቴን ፡ ከደፈንሁ ፡ በኋላ ፡ አንተም ፡ ከእኔ ፡ ጋራ ፡ ቤት ፡ ብትሠራ ፡ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ዐሥር ፡ ዓመት ፡ ቢያልፍ ፡ እነሆ ፡ ነፃነት ፡ ላንተ ፡ ተፈጸመልህ ።

፩ሺ.፩፻.፸፭ በሥራዋ ፡ ተውኳት ፡ እንጂ ፡ በማናቸውም ፡ ባታድሳት ፡ የቅድሚያ ፡ (የተልእኮ) ፡ አገባብ

እኮ ፡ ይትረፍ ፡ ሊተ ፡ እስከ ፡ ለዓለም ። ወለእመ ፡ ፈቀድኩ ፡ እምድኅረ ፡ ፳ ፡ ዓመት ፡ ከመ፡ እሚጥ ፡ ዕበውየ ፡ ኀበ ፡ ቅጽር ፡ ወእረስዮሙ ፡ ውስተ ፡ መካኖሙ ፡ አልቦ ፡ ዘይከልአኒ ፡ ከላኢ ፡ እምነ ፡ ዝንቱ ። ወውሳኔኒ ፡ ወአድያሞሙ ፡ ኢይሥርዑ ፡ በላዕሌሆሙ ፡ ከመ ፡ ይባኢ ፡ ላዕሌሁ ፡ ፍድፋዴ ፡ ዘመን ፡ ነዊኅ ፡ ዘእንበለ ፡ ፴ ፡ ዓመት ።

፩ሺ፩፻፸፮ ወኢይደልዎ ፡ ለ፩ዱሂ ፡ ከመ ፡ ይግድፍ ፡ እዳዋተ ፡ ዲበ ፡ ቅጽር ፡ ዘኢኮነ ፡ ሎቱ ፡ ዳእሙ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ በላዕሌሁ ፡ እምሳለ ፡ ዝንቱ ፡ ትእዛዝ ፡ ወከማሁ ፡ ከመ ፡ ኢይዕርግ ፡ ጢስ ፡ እምእቶን ፡ ወእምቤተ ፡ ብለኔ ፡ ወከማሁ ፡ ውእቱ ፡ ጸታ ፡ ተልእኮ ።

፩ሺ፩፻፸፯ ወለእመ ፡ ፈተዱ ፡ በእንተ ፡ አሠንዮ ፡ ዓዘቅት ፡ ከመ ፡ ይዕርቅዎሙ ፡ ለመስተሳትፋን ፡ እለ ፡ ተበእሱ ፡ ለያውጥን ፡ ኵሉ ፡ ለለ፩ዱ ፡ በእንተ ፡ አሠንዮ ፡ ዝንቱ ፡ እመካኑ ፡ እስከ ፡ ይበጽሕ ፡ ኀበ ፡ መካነ ፡ ኅሩ ። ወለእመኒ ፡ እስተዋዕአ ፡ ፩ዱ ፡ እምስቱፋን ፡ በእንተ ፡ ጥሪተ ፡ ተሳትፎ ፡ ወወሰነ ፡ ኪያሁ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይትነሣእ ፡ ለካልኡ ፡ በዝንቱ ፡ በውእቱ ፡ ንዋይ ፡ ዘተዐውቀ ፡ እስከ ፡ ይነሥእ ፡ እምኔሁ ፡ ዘእስተዋዕአ ፡ እምንዋይ ።

፩ሺ፩፻፸፰ ወለእመ ፡ ጸነ ፡ ሐጹርከ ፡ ላዕለ ፡ ቤትየ ፡ መንፈቀ ፡ ስኩና ፡ እግር ፡ ይደልወኒ ፡ ከመ ፡ እሁብከ ፡ በዘይሤኒ ፡ ለሐኒጾታ ። ወዘእርኀወ ፡ መስኮተ ፡ በውስተ ፡ ሐጹር ፡ ዘኢኮነ ፡ ሎቱ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ያስተዋዕእ ፡ ላዕሌሁ ፡ እስከ ፡ ያገብእ ፡ ኀበ ፡ ሀላዌሁ ።

፩ሺ፩፻፸፱ ክፍል ፡ በእንተ ፡ ማያት ፡ ወሰብአ ፡ እምዳር ፡ ዘቈላ ፡ ወላዕሌሆሙ ፡ መልእክት ፡ ለአብያጽ ፡ ሉዓላውያን ፡ በግብር ፡ ዘይደልዎሙ ፡ ለአሠንዮተ ፡ ማያቲሆሙ ፡ ወሎሙ ፡ ተውላጠ ፡ ሀየንተ ፡ ዝንቱ ፡ በቀኑዔት ፡ በንዋኢቶሙ ፡ ተድላ ፡ ምድሮሙ ፡ ለእለ ፡ በላዕሉ ፡ ወሰብሐተ ፡ ዚአሃ ፡ ዘይከውን ።

፩ሺ፩፻፹ ወመልእክተ ፡ ማይሂ ፡ ለእመ ፡ ኮነት ፡ እምቀንታ ፡ ትትገበር ፡ በዘመነ ፡ ሐጋይ ፡ ባሕቲቱ ፡ እው ፡ በ፩ዱ ፡ ወርኅ ፡ እው ፡ በዘይበዝኅ ፡ እምወርኅ ፡ እው ፡ በዘይበዝኅ ፡ እም፩ዱ ፡ ዓመት ፡ ይበሪዕ ፡ ተገብሮቱ ፡ እምድኅረ ፡ ዘመን ፡ ውሱን ወከማሁ ፡ ፍኖትኒ ።

ነውና ፡ እስከ ፡ መጨረሻው ፡ ለእኔ ፡ ይቀራል ፡ (ይጸናል) ። ከኻያ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ ዕንጨቶቼን ፡ ወደቅጥር ፡ መልሼ ፡ በስፍራቸው ፡ ላደርጋቸው ፡ ብወድ ፡ ከዚህ ፡ የሚከለክለኝ ፡ ከልካይ ፡ የለም ። በወሰኑና ፡ በዙሪያቸውም ፡ ከ፴ ፡ ዘመን ፡ በቀር ፡ የረጅም ፡ ዘመን ፡ ብዛት ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ እንዲገባ ፡ በእነርሱ ፡ ላይ ፡ አይወስኑ ።

፩ሺ፩፻፸፮ አንድ ፡ ሰው ፡ እንኳ ፡ የራሱ ፡ ባልሆነ ፡ ቅጥር ፡ ላይ ፡ ጥራጊውን ፡ ሊጥል ፡ አይገባውም። በእርሱ ፡ ላይ ፡ የዚህ ፡ ትእዛዝ ፡ እምሳያ ፡ ቢሆን ነው ፡ እንጂ ። እንደዚሁም ፡ ከማዕድ ፡ ቤትና ፡ ከውሽባ ፡ ቤት ፡ ጢስ ፡ እንዳይወጣ ፡ የአገልግሎትም ፡ (የቅድሚያ) ፡ ዓይነት ፡ እንዲሁ ፡ ነው።

፩ሺ፩፻፸፯ ስለውሀ ፡ ጉድጓድ ፡ የተጣሉትን ፡ አንድነት ፡ ያላቸውን ፡ ሰዎች ፡ ሊያስታርቋቸው ፡ ቢወዱ ፡ ሁሉ ፡ እያንዳንዱ ፡ ከቦታው ፡ አንስቶ ፡ ወደ ፡ ጕረቤቱ ፡ ቦታ ፡ እስኪደርስ ፡ ድረስ ፡ ይህን ፡ ለማሳመር ፡ ይጀምር ። አንድነት ፡ ካላቸው ፡ ሰዎች ፡ አንዱ ፡ ስላአንድነቱ ፡ ገንዘብ ፡ ቢያወጣጣ ፡ እርሱንም ፡ ቢወስን ፡ ከገንዘብ ፡ ያወጣውን ፡ ከእርሱ ፡ እስኪቀበል ፡ ድረስ ፡ በዚህ ፡ የታወቀውን ፡ ገንዘብ ፡ ሌላውን ፡ ሊጠይቀው ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፩፻፸፰ እጥርህ ፡ በቤቴ ፡ ላይ ፡ ቢያዘነብል ፡ ለመሥሪያዋ ፡ በሚገባ ፡ የጫማ ፡ እኩሌታ ፡ ልሰጥህ ፡ ይገባኛል ። የእርሱ ፡ ባልሆነው ፡ እጥር ፡ መስኮት ፡ ያወጣ ፡ ሰው ፡ ወደጥንቱ ፡ እስኪመለስ ፡ ድረስ ፡ ለእርሱ ፡ ሊያወጣጣና ፡ ሊከፍል ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፩፻፸፱ ክፍል ። ስለውሀዎችና ፡ ስለቆላ ፡ ምድር ፡ ሰዎች ፡ ይናገራል ። ስደገኞች ፡ ወንድሞች ፡ ውሀቸውን ፡ በማሳመር ፡ መስደድ ፡ በግድ ፡ የሚገባቸው ፡ ነው ። ለቆለኞችም ፡ የደገኞችን ፡ የምድር ፡ ተድላና ፡ የሆነውን ፡ ድልብዋን ፡ በመቀበላቸው ፡ ስለዚህ ፡ ጥቅም ፡ ፈንታ ፡ ለውጥ ፡ አለባቸው ።

፩ሺ፩፻፹ የውሀም ፡ ሕግ ፡ ከጥንት ፡ ጀምሬ ፡ በበጋ ፡ ዘመን ፡ ብቻ ፡ ወይም ፡ ባንድ ፡ ወር ፡ ወይም ፡ ከወር ፡ በሚበዛ ፡ ወይም ፡ ካንድ ፡ ዓመት ፡ በሚበዛ ፡ የምትሠራ ፡ ብትሆን ፡ ከተወሰነው ፡ ዘመን ፡ በኋላ ፡ ሥራው ፡ ይቆማል ። መንገድም፡ እንደዚሁ ፡ ነው ። ይህ ፡ አንድ ፡ ዕለት ፡ ወይም ፡

ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዝንቱ ፡ ፩ደ ፡ ዕለተ ፡ እው ፡ እሐተ ፡ ሰዓተ ፡ እው ፡ ፩ደ ፡ መዐልተ ፡ እው ፡ እሐተ ፡ ሌሊተ ፡ ወትረ ፡ ይብጥል ፡ ተገብሮቱ ፡ በፍጻሜ ፡ ጊዜ ፡ ዘእሙር ፡ እስከ ፡ ይገብእ ።

፩ሺ.፩፻፹፩ ወለእመ ፡ ነጽፈ ፡ ነቅዐ ፡ ማይ ፡ ዘይከውን ፡ ለ፩ዱሂ ፡ ከመ ፡ ይስሐብ ፡ እምኔሁ ፡ ዕድሜ ፡ ዓመታት ፡ ወእምዝ ፡ ገብአ ፡ ነቅዕ ፡ ወውኅዘ ፡ ናሁ ፡ ተሐደሰ ፡ ላዕሌሁ ፡ ከዊነ ፡ ተልእኮ ፡ ወገብአ ፡ ተሰሕቦተ ፡ ማይ ፡ እምኔሁ ፡ ውስተ ፡ መካን ፡ ዘኮነ ፡ ቦቱ ፡ ቅድመ ።

፩ሺ.፩፻፹፪ ወለእመ ፡ እብሐከ ፡ ፩ዱሂ ፡ ከመ ፡ ታስቱ ፡ እምዕቃለ ፡ ዚአሁ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ የሀብከ ፡ ፍኖተ ፡ በዘ፡ታስቲ ። ወለእመ ፡ ኢይትከሀለከ ፡ ከመ ፡ ትትገበሮ ፡ በካልእ ፡ ፍና ፡ ወዘቦቱ ፡ ተልእኮት ፡ ከመ ፡ ያስቱ ፡ ወያርህዩ ፡ እንስሳሁ ፡ ውስተ ፡ ዓፀድከ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ሎቱ ፡ መልእክተ ፡ ካልእተ ፡ ወውእቱኒ ፡ ይግበር ፡ ልገተ ፡ በሀየ ።

፩ሺ.፩፻፹፫ ወዘቦቱ ፡ ምሲቃይ ፡ በውስተ ፡ ምድረ ፡ ካልኡ ፡ ይደልዎ ፡ ለረኪበ ፡ ፍኖት ፡ ኀበ ፡ በዊእ ፡ ዘሎቱ ፡ ወበጽበ ፡ የነብሩ ፡ መሬተ ፡ ወእእባነ ፡ ወንዋየ ፡ ተግባር ፡ ወኵሎ ፡ ዘይትፈቀድ ፡ ለሰቅየ ፡ ማይ ።

፩ሺ.፩፻፹፬ ወለእመኒ ፡ ኮነ ፡ ፈለግ ፡ ዘየኀልፍ ፡ ማእከለ ፡ ምድርየ ፡ ወምድርከ ፡ ወነሥአ ፡ እምነ ፡ ምድርከ ፡ በበንስቲት ፡ ወወሰኮ ፡ ውስተ ፡ ምድርየ ፡ እንዘ ፡ ኢተአምር ፡ ወእመ ፡ እኮ ፡ ትር እይ ፡ ሚ ፡ መጠነ ፡ ዘነሥአ ፡ ወበእይ ፡ መዋዕል ፡ ዝንቱ ፡ ዘኮነ ፡ እምነ ፡ ዘውኅዘ ፡ ውኂዝ ። ወለእመ ፡ ስሐበ ፡ ስሒበ ፡ ማእከሌነ ፡ እምሀገርከ ፡ ወወሰከ ፡ ቦቱ ፡ ውስተ ፡ ሀገርየ ፡ ወዝንቱ፡ ይነብር ፡ ውስተ ፡ ግዝእትየ ።

፩ሺ.፩፻፹፭ ክፍል ፡ በእንተ ፡ ተሣይጦ ፡ ሕንፃ ። ወኵሉ፡ ዘእኀዘ ፡ ወተሣየጠ ፡ ምድረ ፡ ወሐነፀ ፡ ውስቴታ ፡ እምድኅረ ፡ እእመረ ፡ ኪያሃ ፡ ከመ ፡ ይእቲ ፡ ኢኮነት ፡ ለዘይሠይጣ ፡ ሎቱ ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይትኀሠሥ ፡ በእንተ ፡ ሣእሣእ ፡ እላ ፡ ያብሕዎ ፡ ለውእቱ ፡ ከመ ፡ ይንሥት ፡ ኪያሁ ፡ እምነ ፡ ምድር ፡ ወኢይንሥእዎ ፡ ለበዓለ ዚአሃ ፡ ምንተኒ ።

፩ሺ.፩፻፹፮ ወለእመ ፡ ጸንዐ ፡ ፩ዱሂ ፡ ወተሣየጠ ፡ ዓፀደ ፡ እንተ ፡ ኢኮነት ፡ ለሠያጢሃ ፡ ወዘርአ ፡ ወሐነጸ ፡ በውስቴታ ፡ ይደልዎ ፡ ለመኰንን ፡ ከመ ፡

፩ ፡ ሰዓት ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ መዓልት ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ ሌሊት ፡ ቢሆን ፡ በታወቀ ፡ የጊዜ ፡ ፍጻሜ ፡ እስኪመለስ ፡ ድረስ ፡ ዘወትር ፡ ሥራው ይቀር ።

፩ሺ.፩፻፹፩ ከእርሱ ፡ ይሰብ ፡ ዘንድ ፡ ለአንዱ ፡ የሚሆነው ፡ የውሀ ፡ ምንጭ ፡ ዓመት ፡ ሙሉ ፡ ቢደርቅ ፡ ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ምንጩ ፡ ተመልሶ ፡ ቢፈስ ፤ እነሆ ፡ የአገልግሎት ፡ (የቅድሚያ) ፡ ሁኔታ ፡ ታደሰ ። የውሀውም ፡ በይ ፡ ከእርሱ ፡ ቀድሞ ፡ ወደነበረበት ፡ ቦታ ፡ ተመለሰ ።

፩ሺ.፩፻፹፪ አንድ ፡ ሰው ፡ ከምንጩ ፡ እንድትጠጣ ፡ ቢፈቅድልህ ፡ በምታጠጣ ፡ ገንዘብ ፡ መንገድ ፡ ሊሰጥህ ፡ ይገባዋል ። በሌላ ፡ መንገድ ፡ ልታጠጣ ባይቻልህ ፡ በእንተ ፡ ቦታ ፡ እንስሳውን ፡ ሊያጠጣና ፡ ሊያሰማራ ፡ መብት ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ለእርሱ ፡ ሌላ ፡ ሥራ ፡ ይሠራ ፡ ዘንድ ፡ ይገባዋል ። ይኸውም ፡ ከዚያ ፡ ጎጆ ፡ (ቅልስ) ፡ ይሠራ ፡ ዘንድ ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻፹፫ በሌላው ፡ ምድር ፡ የውሀ ፡ ማጠጫ ፡ ያለው፡ ሰው ፡ የእርሱ ፡ ወደ ፡ ሆነው ፡ መሬትና ፡ ድንጋይ ፡ የሥራ ፡ ዕቃም ፡ ውሀ ፡ ለማጠጣት ፡ የሚሻውን ፡ ሁሉ ፡ ወደሚያስቀምጡበት ፡ ለመግባት ፡ መንገድ ፡ ማግኘት ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ.፩፻፹፬ በምድሬና ፡ በምድርህ ፡ መካከል ፡ የሚያልፍ ፡ ወንዝ ፡ ቢሆን ፡ ከምድርህ ፡ በየጥቂቱ ፡ ወስዶ ፡ ሳታውቅ ፡ ወደኔ ፡ ምድር ፡ ቢጨምር ፡ ያም ፡ ባይሆን ፡ የወሰደው ፡ ምን ፡ ያህል ፡ እንደሆነ፡ ወይም ፡ ከወረደው ፡ ጎርፍ ፡ የተነሣ ፡ ይህ ፡ የሆነው ፤ በመቼ ፡ ቀን ፡ እንደሆነ ፡ ብታውቅ ፤ በመካከላችን ፡ ያለው ፡ ውሀ ፡ ከአገርህ ፡ መሳብን ፡ ስቦ ፡ በአገሬ ፡ ውስጥ ፡ ቢጨምርበት ፡ ይህ ፡ በእንተ ፡ ግዛት ፡ ይኖራል ።

፩ሺ.፩፻፹፭ ክፍል ። ሕንፃን ፡ ስለመግዛት ፡ ይናገራል ። ምድር ፡ ገዝቶ ፡ የያዘ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ እርሷ ፡ ለሸጠለት ፡ ሰው ፡ እንዳልሆነች ፡ እርሷን ፡ ካወቀ ፡ በኋላ ፡ ቤት ፡ ቢሠራባት ፡ ስለገንዘቡ ፡ ሊፈላለግ ፡ አይገባውም ። ከምድር ፡ እርሱን ፡ ያፈርስ ፡ ዘንድ ፡ ያስናብቱት ፡ እንጂ ። ባለቤቷንም፡ አንዳች ፡ አይከልክሉት ።

፩ሺ.፩፻፹፮ አንድ ፡ ሰው ፡ የሻጭ ፡ ገንዘብ ፡ ያልሆነውን፡ ቦታ ፡ ጨክኖ ፡ ቢገዛ ፡ በውስጧም ፡ ቢዘራና ፡ ቤት ፡ ቢሠራ ፡ ለባለቦታው ፡ በውነት ፡ የሚ

አይምትር ፡ ፍትሐ ፡ እስከ ፡ ይኤጸር ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ለበዓለ ፡ ዓፀድ ፡ ዘበአማን ፡ ይደልዎ ፡ ወዘኮነ ፡ ዘሀለዎ ፡ ከመ ፡ ይሕንጽ ፡ ውስቴቱ ፡ ዮእቱ ፡ ሕንጸ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ የሀብ ፡ ሣእሣአ ፡ ዘተሐደሰ ፡ ቦቱ ፡ ሕንጸ ፡ ወእምዝ ፡ ይንሥእ ፡ ለዓፀዱ ፡ ወዘተወሰከ ፡ ውስቴታ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ነዳየ ፡ ዘኢገረየ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ዘተገብረ ፡ ለይንሣእ ፡ ዘተአመነ ፡ ወዘሐነጸ ፡ ሕንጸሁ ፡ ወባሕቱ ፡ ይቅልል ፡ ለበዓለ ፡ ዓፀድ ፡ ከመ ፡ የሀብ ፡ እምሣእሣኡ ፡ በእንተ ፡ ዘተሐደሰ ፡ በዘ ተሰንአወ ፡ ቦቱ ፡ ወይንሣእ ፡ ኪያሁ ።

፩ሺ፩፻፹፪ ወአመኒ ፡ በዓለ ፡ ዓፀድ ፡ አርአየ ፡ ቅድመ ፡ ከዊን ፡ ተማይጦታ ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ያማ ብእ ፡ በግብር ፡ እመኒ ፡ ኮነ ፡ ነዳየ ፡ አላ ፡ ይደ ልዎ ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ ሚጠ ፡ ዘአሃ ፡ እምድ ኅረ ፡ ተሐድሶታ ፡ ወይኅልቀ ፡ ሳዕሊሁ ፡ ኮሉ ሣእሣአ ፡ ዘተሐደሰ ፡ ቦቱ ።

፩ሺ፩፻፹፫ ወለእመ ፡ ኀብአ ፡ ፩ዱ ፡ ማኅፀንተ ፡ ዚአሁ ዘአማኅፀንዎ ፡ ወሚጠ ፡ አው ፡ ወሀበ ፡ ኪያሃ ፡ ወእአመረ ፡ ዘንተ ፡ ለበዓለ ፡ ማኅፀንት ፡ ፍቁሩ ፡ ወኢነገሮ ፡ ለዘተማየጠ ፡ ወወሀቦ ፡ ሎቱ ። አው ፡ ወሀበ ፡ ፍኖተ ፡ ካልእተ ፡ በዕድሜ ፡ ፲ቱ ፡ ዓመት ፡ ለዘሀለወ ፡ ወሰዘኢሀሎ ፡ እስከ ፡ ይመ ጽእ ፡ እምንግደቱ ፡ ፳ ፡ ዓመት ፡ ናሁ ፡ ይጸንዕ ፡ ምልክናሁ ፡ ለዘኮነ ፡ ኀቤሁ ፡ እምድኅረ ፡ ፴ ፡ ዓመት ፡ ወመላኪሁሰ ፡ ዘበአማን ፡ ለእመ ፡ ኢያእመረ ፡ ዘንተ ፡ ኢይጸንዕ ፡ ለዘኮነ ፡ ኀቤሁ ፡ ዘእንበለ ፡ እምድኅረ ፡ ፴ ፡ ዓመት ። ለእመ ፡ አጠየቀ ፡ ወይብል ፡ ዘዚአየ ፡ በ፲ቱ ፡ ዓመት ፡ አው ፡ በ፳ ፡ አው ፡ እስከ ፡ ፴ ፡ ድልው ፡ ሎቱ ፡ ኢይንሥእዎ ፡ በምንትኒ ፡ ሀገር ፡ ዘተ ንት ፡ አው ፡ ገራህቶ ፡ አው ፡ ርስቶ ፡ ይደልዎሙ ከመ ፡ ኢይክልእዎ ፡ ኀበ ፡ ገቢአ ፡ ርስቱ ፡ ዘኢ ተማየጠ ፡ ኢይክልአ ።

፩ሺ፩፻፹፬ ወንዋይ ፡ ዘይትወሐስ ፡ ለእመ ፡ ነበረ ፡ ውስተ ፡ እደ ፡ አሐዱ ፡ ፴ ፡ ዓመተ ፡ ወኢሰበከ ፡ በእንቲአሁ ፡ በምንትኒ ፡ እስመኬ ፡ ነዋ ፡ መለከ ። ወለእመ ፡ ሚጠኮ ፡ መከፈልተ ፡ ሀገ ርየ ፡ ወተካየደኮ ፡ ከመ ፡ ይሕሪ ፡ ውስቴታ ፡ ማየ ፡ ወቦአ ፡ ሰለተ ፡ ሰድሜ ፡ ዘይዌስኖ ፡

ገባው ፡ እንደሆነ ፡ አስኪያይ ፡ ድረስ ፡ ፍርድ ፡ እንዳይቋርጥ ፡ ለዳኛ ፡ ይገባዋል ። ይችን ፡ ሕንፃ ፡ በውስጧ ፡ ሊሠራ ፡ ፈቃድ ፡ ያለው ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ሕንፃው ፡ የታደሰበትን ፡ ገንዘብ ፡ ሊሰጥ ፡ ይገባዋል ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ቦታው ንና ፡ በውስጧም ፡ የተጨመረውን ፡ ይውሰድ ። የተገመተውን ፡ ለማድረግ ፡ የማይወድ ፡ ድሀ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ የታመነውንና ፡ የሥራውን ፡ ሕንፃ ፡ ይውሰድ ። ነገር ፡ ግን ፡ ስለማደሻው ፡ በተስማማበት ፡ ገንዘብ ፡ ከገንዘቡ ፡ ይስጠው ፡ ዘንድ ፡ ለባለቦታው ፡ ያቅልል ። እርሱንም ፡ ይቀበል ።

፩ሺ፩፻፹፪ ባለቦታው ፡ አስቀድሞ ፡ የመሸጥን ፡ ሁኔታ፡ ቢያሳይ ፡ ምንም ፡ ድሀ ፡ ቢሆን ፡ በግድ ፡ ሊመ ልስበት ፡ አይገባውም ። ከመታደሷ ፡ በኋላ ፡ ዋጋዋን ፡ ሊቀበል ፡ ይገባዋል ፡ እንጂ ። የታደሰ በትንም ፡ ገንዘብ ፡ ሁሉ ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ይቍ ጠር ።

፩ሺ፩፻፹፫ አንዱም ፡ ያስጠበቁትን ፡ አደራውን ፡ ሰውሮ ፡ ቢሸጣት ፡ ወይም ፡ እርሷን ፡ አሳልፎ ፡ ቢሰጣት ፡ የባለአደራ ፡ ወዳጁም ፡ ይህን ፡ ቢያ ውቅና ፡ ለገዥው ፡ ባይነግረው ፡ ለእርሱም ፡ ቢሰ ጠው ፡ ለአለ ፡ ሰው ፡ በዓሥር ፡ ዓመት ፡ ለሌ ለም ፡ ከመንገዱ ፡ እስኪመለስ ፡ ድረስ ፡ በኻያ ፡ ዓመት ፡ ቀጠሮ ፡ ሌላ ፡ መንገድ ፡ (ምክንያት) ፡ ቢሰጠው ፡ ከ፴ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ የሆነው ፡ እጅነቱ ፡ እነሆ ፡ ይጸናል ። ዕውነተኛ ፡ ባለቤቱ ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ባያውቅ ፡ ከ፴ዘመን ፡ በኋላ ፡ ካልሆነው ፡ በቀር ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ለሆነው ፡ አይጸናለትም ። በ፲ ፡ ዓመት ፡ ወይም ፡ በኻያ ፡ ዓመት ፡ ወይም ፡ እስከ ፡ ፴ ፡ ዘመን ፡ ድረስ ፡ የእኔ ፡ ገንዘብ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ቢናገር ፡ ይገባዋል ። በማናቸውም ፡ ምክንያት ፡ የጥንት ፡ ሀገሩን ፡ ወይም ፡ እርሻውን ፡ ወይም ፡ ርስቱን ፡ አይውሰዱበት ። ወደርስቱ ፡ ከመግ ባት ፡ እንዳይከለክሉት ፡ ይገባቸዋል ። የገዛም ፡ አይከልክለው ።

፩ሺ፩፻፹፬ በውስት ፡ የሄደ ፡ ገንዘብ ፡ በአንድ ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ ፴ ፡ ዓመት ፡ ቢኖር ፡ በማናቸውም ፡ ስለ እርሱ ፡ ባይናገር ፡ እነሆ ፡ ገንዘቡ ፡ ነው ፡ እኮ ። ከሀገሬ ፡ ድርሻዬን ፡ ብሸጥ ፡ በውስጧም ፡ ውሀ ፡ እንዲሄድ ፡ ብዋዋል ፡ ማጠጣቷን ፡ ከማ ድረጌ ፡ አስቀድሞ ፡ ሕግ ፡ የወሰነው ፡ የቀጠሮ ፡

ሕግ ፡ እምቅድመ ፡ ገቢሮትየ ፡ ለትዮታ ፡ እስመ
ድሉት ፡ ሊተ ፡ እምድኅረ ፡ ቀዊም ፡ ወለእመ ፡
ገበርክዋ ፡ ወኢእንለዓለኩ ፡ ውስቴታ ፡ ማየ ፡
ተበርዐ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ መላኪ ፡ ቀዳሚ ፡
ኢይክልዎ ፡ ከመ ፡ ይክላእ ፡ እምኀሊፈ ፡ ማይ ፡
ወከማሁ ፡ ተማየጠ ፡ ኢይክልዎ ፡ ከመ ፡ ይክ
ላእ ፡ እስመ ፡ ተማየጠ ፡ ወሖምረ ፡ በዛቲ ፡ ክበ
ዳት ።

፩ሺ፩፻ ፶ ክፍል ፡ በእንተ ፡ ፍኖት ፡ ሕጸራ ፡ ለፍኖት ፡
ሕዕርት ፡ እምነ ፡ ቀኖናት ፡ ኵሉ ፡ ዘንበረ ፡
ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ አንቀጽ ። ኢየሐድስ ፡ ፩፻ ፡
ምንተኒ ፡ ዘይመጽእ ፡ እምኔሁ ፡ ንክየተ ፡ ካልኡ
ወኵሉ ፡ ድልወት ፡ ዘኢይትገበር ፡ ዘይደልዎ ፡
መጠነ ፡ ፲ቱ ፡ ዓመት ፡ ወዝንቱ ፡ ለዘልዋን ፡ ወ፳ ፡
ዓመት ፡ ለነገድያን ፡ ተበርዐ ፡ ዘእንበለ ፡ ፍኖተ
መቀብር ፡ እስመ ፡ ለይእቲ ፡ ኢየዐርባ ፡ ርሕ
ቅና ፡ ዘመን ። ወዝንቱ ፡ ዕድሜ ፡ ተራክቦቱ ፡
ለሙቴሕ ፡ እስከ ፡ ግብእቱ ፡ ወለእብድኒ ፡
እሙ ፡ ለዘየዐርያ ፡ ደዌ ፡ እስከ ፡ ተፈውሶቱ ፡
ወዘበጽሐ ፡ ላዕለ ፡ እበሳ ፡ ኢየኀንድዮ ፡ ዘመን ፡
እምዘ ፡ ይደልዎ ። ወዘሎቱ ፡ ድልወት ፡ ሎቱ ፡
ኵሉ ፡ ዘኢይትፌጸም ፡ ዝንቱ ፡ ድልወት ፡ ዘእን
በሊሁ ።

፩ሺ፩፻ ፶፩ ወኢይደልዎ ፡ ለመኑሂ ፡ ከመ ፡ ያማስን ፡
መርኅበ ፡ ሀገር ፡ ወጽጐንቲሃ ፡ ወዘተብረ ፡ ዘንተ
ይደልዎ ፡ አግብእቶሙ ። ወይኩን ፡ ስፋሕ ፡
ምጣኔ ፡ ማእከለ ፡ ቤት ፡ ወቤት ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ መከ
የድ ፡ እምላዕል ፡ እስከ ፡ መትሕት ፡ ወኢይደ
ልዎ ፡ ለ፩ዱሂ ፡ ከመ ፡ ይክላእ ፡ ለጎሩ ፡ ሐው
ጸተ ፡ ባሕር ፡ በእዕይንቲሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ይኩን ፡
ማእከለ ፡ ፪ቱ ፡ አብያት ፡ መጠነ ፡ ፪ት ፡ ምክ
ያድ ።

፩ሺ፩፻ ፶፪ ወኵሉ ፡ ዘፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይሕንጽ ፡ ሐጹረ ፡
ይርሕቅ ፡ እምቤጹ ፡ ፩ደ ፡ ምሥጋረ ፡ ወእመሰ ፡
ኮነት ፡ ቤት ፡ ፪ተ ፡ ምሥጋረ ፡ ወእመ ፡ ኮነ ፡
ምክያድ ፡ እው ፡ ግብ ፡ ይኩን ፡ በእምጣነ ፡ ዕመ
ቆሙ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ፳ቱ ፡ እመት ፡ ወማእ
ከለ ፡ ዘይትስ ፡ ወበለስ ፡ ፱ቱ ፡ ምሥጋር ፡ ወዘ
ተርፋስ ፡ ዕበዋት ፡ ፳ቱ ፡ ምሥጋር ።

ቀን ፡ ቢደርስ ፡ ከጾና ፡ በኋላ ፡ ለእኔ ፡ ነውና ፡
ይገባኛል ። ብሠራት ፡ በውስጧም ፡ ውሀ ፡ ባስ
ተላልፍባት ፡ ውሉ ፡ ተሻረ ። ባለቤቱ ፡ ቀዳሚ ፡
ቢሆን ፡ ውሀ ፡ ከማሳለፍ ፡ ሊከለክል ፡ አይገባ
ውም ። በዚች ፡ ውል ፡ ወድዶ ፡ ገዝቷልና ።

፩ሺ፩፻ ፶ ክፍል ። ስለታጠረች ፡ መንገድ ፡ ስለእጥሯ ፡
ዓይነት ፡ ይናገራል ። ከመጻሕፍት ፡ ሁሉ ፡
በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ የተጻፈ ፡ ነው ። አንዱም ፡ ከእ
ርሱ ፡ የተነሣ ፡ የጎረቤቱ ፡ መጎዳት ፡ የሚመጣ
በትን ፡ ማናቸውንም ፡ አያድስ ። የሚገባውን ፡
የማይሠራበት ፡ እግባብ ፡ ሁሉ ፡ ዐሥር ፡ ዓመት
ያህል ፡ ነው ። ይህም ፡ ለእሉት ፡ ነው ። ለመንገ
ደኞችም ፡ እሩቅ ፡ አገር ፡ ለሄዱት ፡ ግን ፡ ኻያ ፡
ዓመት ፡ ነው ። ከመቃብር ፡ መንገድ ፡ በቀር ፡
ይቀራል። ይችን ፡ የዘመን ፡ ርሀቀት ፡ አያስቀራ
ትምና ። ይኸውም ፡ የታሰረ ፡ ሰው ፡ እስኪመ
ለስ ፡ ድረስ ፡ የመገናኛ ፡ ጊዜ ፡ ነው ። እእምሮ
ውን ፡ ያጣ ፡ ወይም ፡ ደዌ ፡ ሥራ ፡ ፈት ፡ ያደረ
ገው ፡ እስኪድን ፡ ድረስ ፡ ነው ። ከበደል ፡ ላይ ፡
የደረሰውን ፡ ሰው ፡ ከሚገባው ፡ ዘመን ፡ አያዘ
ገየውም ። እግባብ ፡ ለእርሱ ፡ ያለው ፡ ሰው ፡
ሁሉ ፡ ይህ ፡ እግባብ ፡ ያለእርሱ ፡ የማይፈጸም
ለት ፡ ነው ።

፩ሺ፩፻ ፶፩ የእገሩን ፡ ሜዳና ፡ መተላለፊያዎቹን ፡ ሊያ
ጠፋ ፡ ለማንም ፡ አይገባውም ፡ ይህን ፡ ያደረ
ገም ፡ ሊመልሳቸው ፡ ይገባዋል ። በቤትና ፡ በቤ
ት ፡ መካከል ፡ የልኩ ፡ ስፋት ፡ ከላይ ፡ እስከ ፡
ታች ፡ ፲፪ ፡ ጫማ ፡ ይሁን ። ባሕሩን ፡ በዓይኑ ፡
ከማየት ፡ ጎረቤቱን ፡ ይከለክለው ፡ ዘንድ ፡ ለአ
ንድ ፡ ሰው ፡ እንኳ ፡ አይገባውም ። በሁለት ፡
ቤቶች ፡ መካከል ፡ መቶ ፡ ጫማ ፡ ያህል ፡ ቢኖር
ነው ፡ እንጂ ።

፩ሺ፩፻ ፶፪ እጥር ፡ ሊያጥር ፡ የወደደ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ከባ
ልንጀራው ፡ አንድ ፡ እርምጃ ፡ ይራቅ ። ቤት ፡
ብትሆን ፡ ግን ፡ ስባት ፡ እርምጃ ፡ የወይን ፡ መጥ
መቂያ ፡ ወይም ፡ ጉድጓድ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ በጥ
ልቀታቸው ፡ ልክ ፡ ይሁን ። የውሀ ፡ ጉድጓድ ፡
ቢሆንም ፡ ፳ ፡ ክንድ ፡ በዘይትና ፡ በበለስ ፡ መካ
ከል ፡ ግን ፡ ፱ ፡ እርምጃ ፡ ይሁን ። በቀሩት ፡ እን
ጨቶች ፡ ግን ፡ ፳ ፡ እርምጃ ።

፩ሺ፩፻ ፶፫ ወተንሥኦት ፡ ውሳኔያት ፡ ይደልዎሙ ፡ ለፈ
ታሕያን ፡ ከመ ፡ ይሕትቱ ፡ መጽሐፈ ፡ ታሪኮሙ
ወእምነ ፡ ዘሀሎ ፡ ከሡተ ፡ ወዘልማድ ። ወእ
ሞስ ፡ ፍኖት ፡ እምርት ፡ እምጽአተ ፡ ድልቅልቅ ፡
አው ፡ እምርደተ ፡ ማይ ፡ አው ፡ ዘይመስሎ ፡
ለዝንቱ ፡ ይደልዎ ፡ ለገዛኢ ፡ ቅሩብ ፡ ከመ ፡
ይሚጣ ፡ ኀበ ፡ ዘኮነት ፡ ቦቱ ፡ ውስተ ፡ ምድሩ ።
ወለዓዘቅተ ፡ ተሳትፎስ ፡ ይደልዎ ፡ ለኵሉ ፡ ለለ
፩ዱ ፡ አሠንዮታ ፡ በዘይደሉ ፡ ወዘየሐንጽ ፡ ማኀ
ደረ ፡ ብሊተ ፡ ኢይትዐደ ፡ እምወሰና ፡ ዘተ
ዳሚ ፡ ወኢይከላእ ፡ እምኀሩ ፡ ነጽሮ ፡ ብርሃን ፡
ወኢነጽሮተ ፡ ባሕር ፡ ዘእንበለ ፡ በተሰናእዎ ።

፩ሺ፩፻ ፶፬ ክፍል ፡ ዘተወሰከ ፡ እምዘተነግረ ፡ በአብጥ
ሊስ ፡ ዘፍትሐ ፡ ምጣኔ ። ዘያነብር ፡ በፍኖት ፡
ምንተኒ ፡ ዘይከውን ፡ ለእሕሥሞ ፡ ይደሉ ፡ ለዳ ፡
ላዕሌሁ ፡ በዘገብረ ፡ ወፈድዮ ፡ ዙሉ ፡ ለዳ ፡
ለእመ ፡ ኮነ ፡ ግብር ፡ ኵሉንታሁ ፡ ባሕቲቱ ፡ ዘገ
ብረ ። ወእመሰ ፡ ኮነ ፡ መንፈቀ ፡ ገቢር ፡ ይኩን ፡
ዕዳሁ ፡ በመንፈቁ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ካልእ ፡ ዘአ
ገበሮ ፡ ለገቢረ ፡ ዝንቱ ፡ ግብር ፡ ኢይደልዎ ፡
ዕዳ ። ወከማሁ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘአገብሮ ፡ ገባ
ሪሃ ፡ ለእሕሥሞ ፡ ወተካየደ ፡ በዘየ ፡ ወእምዝ ፡
ተከልአ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ ወከማሁ ፡ ለእመ ፡
ኮነ ፡ ገብረ ፡ ዘንተ ፡ በምልክና ፡ ዚአሁ ።

፩ሺ፩፻ ፶፭ ወለእመ ፡ ጸነ ፡ አረፍት ፡ መንገለ ፡ ፍኖት ፡
ወሰአልዎ ፡ ለበዓለ ፡ ዚአሁ ፡ ከመ ፡ ይንሥቶ ፡
ወአሰምዑ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወኢነሠቶ ፡ በብዙኅ ፡
ዕድሜ ፡ እንዘ ፡ ይትከሀሎ ፡ ለነሢቶቱ ፡ ይደ
ልዎ ፡ ዕዳሁ ፡ ለዘጠፍአ ፡ በድቀቱ ፡ ዚአሁ ፡
እመሂ ፡ ነፍስ ፡ ወእመሂ ፡ ንዋይ ፡ ወእመሂ ፡
ኮነ ፡ ጽንቱ ፡ መንገለ ፡ ሐጼር ፡ ይትኀሠሥ ፡ በነ
ሢቶቱ ፡ መላኬ ፡ ሐጼር ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ አረ
ፍት ፡ ዘተሳትፎ ፡ ማእከለ ፡ ፫ቱ ፡ ይደልዎ ፡
ፈድዮ ፡ ሣልስተ ፡ እዴሁ ፡ ለዘጠፍአ ፡ ወዝንቱ
ዙሉ ፡ ለእመ ፡ ኢተከልአ ፡ እምዘ ፡ ሥልጥ ፡
ከመ ፡ ኢይንሥትዎ ።

፩ሺ፩፻ ፶፮ ክፍል ፡ ዘይተልዎ ፡ ለዘተነግረ ፡ በዝንቱ ፡
እንቀጽ ። ወምድርኒ ፡ እንተ ፡ ኢትበቍዕ ፡ በእ
ንተ ፡ ተከልአተ ፡ ማይ ፡ እምኔሃ ፡ አው ፡ ተኀደ
ሎተ ፡ ማይ ፡ ላዕሌሃ ፡ ወኢይሰማዕ ፡ እምኔሁ ፡
ቃል ፡ በእንተ ፡ ተሐንጾታ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡

፩ሺ፩፻ ፶፫ ስለውሳኔዎች ፡ ምርመራም ፡ የታሪካቸውን ፡
መጽሐፍ ፡ በግልጽ ፡ ካለውና ፡ ከልማድም ፡
ይመረምሩ ፡ ዘንድ ፡ ለዳኞች ፡ ይገባቸዋል ።
የታወቀችው ፡ ጐዳና ፡ ከመነዋወጥ ፡ መምጣት ፡
ወይም ፡ ከውሀ ፡ መውረድ ፡ ወይም ፡ ይህን ፡
ከመሰለው ፡ የተነሣ ፡ ከተበላሸ ፡ በምድሩ ፡
ውስጥ ፡ ወደነበረችበት ፡ ሊመልሳት ፡ በቅርብ ፡
ላለው ፡ ባለቤት ፡ ይገባዋል ። ያንድነቱን ፡
የውሀ ፡ ጕድጓድ ፡ ሁሉም ፡ ለእያንዳንዱ ፡ በሚ
ገባ ፡ ሊያሳምራት ፡ ይገባዋል ። ያረጀችውን ፡
ቤት ፡ የሚሠራ ፡ ሰው ፡ ከጥንት ፡ ወሰኗ ፡ አይ
ለፍ ፡ በመስማማት ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ብርሃን ፡
ከማየት ፡ ጐረቤቱን ፡ አይከልክል ።

፩ሺ፩፻ ፶፬ ክፍል ። የልኩ ፡ ፍርድ ፡ በአብጥሊስ ፡ ከተ
ነገረው ፡ የተጨመረ ፡ ነው ። ለጕዳት ፡ የሚሆ
ነውን ፡ ማናቸውንም ፡ በጎዳና ፡ የሚያኖር ፡
ሰው ፡ ባደረገው ፡ ላይ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ፤ ሥራ
ውን ፡ ሁሉ ፡ ብቻውን ፡ የሠራው ፡ ቢሆን ፡ ዕዳ
ውን ፡ ሁሉ ፡ መክፈል ፡ ይገባዋል ። እኩሌታ
ውን ፡ የሠራው ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ዕዳው ፡ በግማሽ
ይሁን ። ይህን ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ ያስገደ
ደው ፡ ሌላ ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ።
እንደዚሁም ፡ ጥፋት ፡ አድራጊው ፡ ያስገደደው ፡
ቢሆን ፡ በዚያም ፡ ቢማማል ፡ ከዚያ ፡ በኋላ ፡
ቢከለከል ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ። ይህንም ፡ በግ
ዛቱ ፡ ቢያደርግ ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ።

፩ሺ፩፻ ፶፭ ዐጥር ፡ ወደጎዳና ፡ ቢያዘነብል ፡ ባለአጥሩን ፡
እንዲያፈርሰው ፡ ቢለምኑት ፡ ቢያዳኙበትም ፡
ማፍረስ ፡ እየተቻለው ፡ በብዙ ፡ ቀን ፡ ባያፈ
ርሰው ፡ በእርሱ ፡ መውደቅ ፡ በጠፋው ፡ ነገር ፡
ሁሉ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። ነፍስም ፡ ቢሆን ፡ ገንዘ
ብም ፡ ቢሆን ፡ ማዘንበሉ ፡ ወደሌላው ፡ አጥር ፡
ቢሆን ፡ ያጥሩ ፡ ባለቤት ፡ እንዲያፈርሰው ፡ ይጠ
ይቀው ። ያንድነቱ ፡ አጥር ፡ በሦስት ፡ ሰዎች ፡
መካከል ፡ ቢሆን ፡ የጠፋውን ፡ ሦስተኛውን ፡
እጅ ፡ ሊከፍል ፡ ይገባዋል ። ይህ ፡ ሁሉ ፡ እንዳያ
ፈርሱት ፡ ሥልጣን ፡ ሲኖረው ፡ ባይከለከል ፡
ነው ።

፩ሺ፩፻ ፶፮ ክፍል ። በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ የተነገረውን ፡ የሚ
ከተል ፡ ነው ። ውሀ ፡ ከእርሷ ፡ ስለተከለከለ ፡
ወይም ፡ ውሀ ፡ በእርሷ ፡ ላይ ፡ ስለተበረታታ
ባት ፡ የማትጠቅም ፡ ምድርም ፡ ከዚህም ፡ የተ
ነሣ ፡ ከእርሱ ፡ ይልቅ ፡ በቀረበች ፡ አገር ፡ ካሉ ፡

ሀገር ፡ ዘትርብት ፡ እምኔሁ ፡ ወዘኢየእምሩ ሎቱ ፡ መላኒ ፡ ዘይመልኮ ፡ ይደልዎ ፡ ለብእሲ ከመ ፡ ይትገበር ፡ ቦቱ ፡ ወይምልኮ ። ወዘሰ ቦቱ ፡ እሰረ ፡ ሥርዓት ፡ ሕንጸ ፡ ይሕንጸ ፡ ወየ ሥኒ ፡ ጠፈረ ፡ ወዘሰ ፡ አልቦቱ ፡ እሰረ ግብር ያሠኒ ፡ ሐጹረ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወይግበር ፡ ሎቱ ፡ አን ቀጸ ። ወለኀራህትሰ ፡ ያውፅእ ፡ ወያስተማኒ መሬተ ፡ ወያውኅዝ ፡ ማየ ፡ ኀበ ፡ ወምዕቀላ ትኒ ፡ ወአንቅዕታት ፡ ይከርዩ ፡ ኪያሆን ፡ ወለመ ዛግብትኒ ፡ ሥዉረት ፡ ከመ ፡ ያውፅእን ።

፩ሺ.፩፻ ፶፯ ክፍል ፡ ወዘኢይትከፈል ፡ እምአብያተ ፡ ዘእሁ ፡ ወይበቀል ፡ በተከፍሎቱ ፡ በቀኑዓት ፡ እንተ ፡ ግብርዋ ፡ በእንተእሃ ፡ ዘከመ ፡ ቤተ ብለኔ ፡ ወአቶን ፡ ወማሕረፅ ፡ ወዓዘቅት ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ፩ዱ ፡ እምተሳተፍያን ፡ ውስ ቴቱ ፡ ከመ ፡ ይሚጥ ፡ ክፍለ ፡ ዘእሁ ፡ በእመር ፡ እው ፡ ያስተበስዖ ፡ ይደልዎ ፡ ለተሳታፊ ፡ በተ ማይጠቶ ፡ ዘእሁ ፡ እው ፡ በተዓስቦቱ ፡ በዘይ ደልዎ ። ወውሳኔሰ ፡ እንተ ፡ ተሰንእዉ ፡ ላዕ ሌሃ ፡ በተማይጦ ፡ እው ፡ በተዓስቦ ፡ ምስለ ካልእ ።

፩ሺ.፩፻ ፶፰ ወለእመ ፡ አእመረ ፡ ውነይን ፡ ይደልዎ ለጎሩ ፡ ዘይትላጸቅ ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ ወዘተማየ ጠሂ ፡ ከመ ፡ ያቅም ፡ ለጽኑሳን ፡ ሎቱ ፡ ይደሉ ፡ ወእለሰ ፡ ኢዘከርናሆሙ ፡ ይትበረዩ ። ወዘይደ ልዎ ፡ እምሉቱፋን ፡ በእምዛነ ፡ ክፍሎሙ ፡ ወእምዝ ፡ ለእማዋር ፡ እለ ፡ ልጹቃን ፡ በእም ዛነ ፡ መፍቅዶሙ ፡ ዘይፈቅዱ ።

፩ሺ.፩፻ ፶፱ ወለእመ ፡ ተሰንእወ ፡ መላኪ ፡ ምስለ ፡ ካልእ እምቀዳማዊ ፡ ወእመ ፡ ኮነ ፡ ቀዳማዊ ፡ ዘአስምዐ በተማይጦቱ ፡ ላዕለ ፡ ፩ዱ ፡ እምተሰነእዉያን ፡ በፈቃዶሙ ፡ በእንተ ፡ ተሰናእዎተ ፡ ሚጥ ፡ ወውሳኔያት ፡ እው ፡ አቀመ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ኢይሁብ ፡ እምትድመ ፡ ተሰናእዎ ፡ ለካልኡ ፡ በጠለት ፡ ተሰናእዎቱ ፡ ዘምስለ ፡ ካልእ ፡ ወይ ለዎ ፡ ሎቱ ። ወለእመ ፡ ኢተጠየቀ ፡ ስምዐ ፡ ቃልኒ ፡ ቃለ ፡ ቀዳማዊ ፡ ዘተማየጠ ፡ ምስለ ፡ መሐላሁ ።

፩ሺ.፩፻፷ ወለእመ ፡ ተደግረ ፡ ተሰናእዎቱ ፡ ለቀዳማዊ ፡ እምደግረ ፡ እእምሮቱ ፡ ዘእንበለ ፡ ምክንያት ፡ ክሡት ፡ ተበርሀ ፡ ትድምናሁ ፡ ወከማሁ ፡ ተሌ

ሰዎች ፡ ስለመሠራቷ ፡ ቃል ፡ የማይስማማባ ትን ፡ ገንዘብ ፡ የሚያደርገው ፡ ባለቤቱን ፡ የማ ይእውቁለት ፡ መሬትን ፡ ለሰው ፡ ሊያርሰው ፡ ገንዘብ ፡ ሊያደርገው ፡ ይገባዋል ። የሕንፃ ፡ ሥር ዓት ፡ ፍሊጋ ፡ (ባድማ) ፡ ያለበትን ፡ ግን ፡ ይሥ ራው ። ጠፈሩንም ፡ ያሳምር ። የሥራ ፡ ፍሊጋ ፡ (የጥንት ፡ ባድማ) ፡ የሌለውን ፡ ግን ፡ እጥሩን ፡ ያሳምር ። በርም ፡ ያውጣለት ። እርሻዋን ፡ ግን ፡ ያውጣት ። (ይጥጋት) ። መሬቷንም ፡ ያስምር ። (ያለስልስ) ፡ ውሀ ፡ ያግባለት ። ረግረጎችና ፡ ምን ጮች ፡ ቢሆኑ ፡ እነርሱን ፡ ይቆፍሩ ። የተሠወ ሩ ፡ ድልቦችንም ፡ እንዲያወጧቸው ፡ ይሁን ።

፩ሺ.፩፻ ፶፯ ክፍል ። ከቤቶቹ ፡ የማይከፈለውን ፡ ይናገ ራል ። ስለመከፈሉ ፡ በእርሷ ፡ ያደረጉት ፡ ጥቅ ም ፡ ይቀራል ። ይኸውም ፡ እንደ ፡ ውሽባ ፡ ቤት ፡ እንደ ፡ ማድቤት ፡ እንደ ፡ ወፍጮ ፡ እንደ ፡ ውሀ ፡ ጉድጓድ ፡ ያለ ፡ ነው ። ከሽሪኮቹ ፡ አንዱ የታወቀ ፡ ድርሻውን ፡ ሊሸጥ ፡ ወይም ፡ ሊያከራ የው ፡ ቢወድ ፡ መግዛቱ ፡ ወይም ፡ በሚገባ ፡ መከራየቱ ፡ ለሽሪኩ ፡ ይገባዋል ። ውሳኔስ ፡ በመ ግዛት ፡ ወይም ፡ በመከራየት ፡ ከሌላ ፡ ጋር ፡ በእ ርሷ ፡ ላይ ፡ የሚስማሙት ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻ ፶፰ አውቆ ፡ ቢተው ፡ በቅርብ ፡ ላለ ፡ ጎረቤቱ ፡ ሊወስድ ፡ ይገባዋል ። የገዛውም ፡ ሰው ፡ ለችግ ረኞች ፡ ሊሰጥ ፡ ይገባዋል ። ያልጠቀስናቸው ፡ ግን ፡ ይተካከሉ ። የሚገባውም ፡ ከሽሪኮች ፡ በየ ድርሻቸው ፡ ልክ ፡ ነው ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በቅርብ ፡ ላሉ ፡ ጎረቤቶች ፡ በሚሹት ፡ መፍ ቅዳቸው ፡ ልክ ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻ ፶፱ ባለገንዘብ ፡ የፊተኛው ፡ ትቶ ፡ ከሌላ ፡ ጋራ ፡ ቢስማማ ፡ የመጀመሪያው ፡ ሰለዋጋውና ፡ ስለ ፡ ውሉ ፡ በፈቃዳቸው ፡ ከተስማሙት ፡ በአ ንዱ ፡ ላይ ፡ መግዛቱን ፡ ቢያሰማ ፡ ወይም ፡ ከሌ ላው ፡ ጋር ፡ ከመስማማቱ ፡ በፊት ፡ እርሱ ፡ እን ደማይሰጥ ፡ ቢወስን ፡ ከሌላው ፡ ጋር ፡ መስማ ማቱ ፡ ቀረች ። ለእርሱም ፡ ተገባው ። ምስክሩ ፡ ባያረጋግጥ ፡ ቃሉ ፡ ከመሐላው ፡ ጋራ ፡ የገዛው፡ የመጀመሪያው ፡ ሰው ፡ ቃል ፡ ነው ።

፩ሺ.፩፻፷ ካወቀ ፡ በኋላ ፡ ያለ ፡ በቂ ፡ ምክንያት ፡ የመጀመ ሪያው ፡ ሰው ፡ ስምምነት ፡ ወደኋላ ፡ ቢል ፡ ቀዳ ሚነቱ ፡ ቀረ ። ከሰም ፡ ያለ ፡ በቂ ፡ ምክንያት ፡

ንናሂ ፡ ለእመ ፡ ተደኅረ ፡ ዘእንበለ ፡ ምክንያት ፡ ከሡት ፡ ወለእመ ፡ ሞተ ፡ ቀዳማዊ ፡ በጠለ ፡ ቅድምናሁ ፡ ወፅዱ ፡ እምተሰነእውያን ፡ ለእመ ፡ ሞተ ፡ እኩ ፡ ዘትበጥል ።

ወደኋላ ፡ ቢል ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ። መጀመሪያው ሰው ፡ ቢሞትም ፡ ቀዳሚነቱ ፡ ይቀራል ። ከተስማሙት ፡ አንዱ ፡ ቢሞት ፡ የምትቀር ፡ አይደለችም ።

አንቀጽ ፡ ፴ወ፩ዱ ።

በእንተ ፡ ልቃሕ ።

፩ሺ፪፻፩ ተሰናእዎሰ ፡ ዘልቃሕ ፡ ይደሉ ፡ ማእከለ ፡ ብዙሓን ፡ በእስተዋፅኦ ፡ ገዘኩ ፡ ንዋይ ፡ ወኢትከውን ፡ እማኑ ፡ ዘእንበለ ፡ በላዕለ ፡ ንዋይ ፡ እሙር ፡ በመድሎት ፡ ቅውም ፡ ወበምጣኔ ፡ እምረባኅ ፡ እሙር ፡ እመሂ ፡ በዲናራት ፡ እው ፡ በካልእ ፡ እምዝንቱ ።

፩ሺ፪፻፪ ወኅሊእ ፡ ውእቱ ፡ ሠረበ ፡ ረባኅ ፡ ለዕዱ ፡ በመንፈቀ ፡ ዖታ ፡ ወረባኅ ፡ መንፈቀ ፡ ዖታ ፡ ለካልእ ፡ ፈሪሆሙ ፡ እምተጋእዞ ።

፩ሺ፪፻፫ ወኢይደሉ ፡ ሥርዓተ ፡ ተሰናእዎ ፡ በዕድሜ ፡ ዘኢይሠይጥ ፡ ግባረ ፡ እምድኅሬሃ ፡ ወይከውን ፡ ሥርዓተ ፡ ተሰናእዎ ፡ በዕድሜ ፡ ዘይሠይጡ ፡ እምድኅሬሁ ።

፩ሺ፪፻፬ ወይደልዎ ፡ ለተገባሪ ፡ ከመ ፡ ያስተጋብእ ፡ ወያስተዋፅእ ፡ ከመ ፡ መጋቢ ፡ ወኢይሣየጥ ፡ በዘይፈደፍድ ፡ እምሤጠ ፡ ምሳሌ ፡ ዘልማደ ፡ ሠይጥ ፡ ወኢይሣጥ ፡ በዘየሐጽጽ ፡ እምኔሃ ፡ በከመ ፡ ልማደ ፡ ንግድ ፡ ወኢ ፡ በሤጠ ፡ ዕድሜ ፡ ዘእንበለ ፡ ትሕቢት ፡ ወእኅዝ ፡ እንተ ፡ ትትረከብ ፡ ዕብጠቱ ፡ እምሳለ ፡ ውእቱ ፡ ወኢ ፡ ዘእንበለ ፡ ሚጥ ፡ ከሡት ። ወኢይንሣእ ፡ ቦቱ ፡ ለንፍሱ ፡ በሤጥ ፡ ወበተሣይጦ ፡ ወኢይትለቃሕ ፡ እምኔሁ ፡ ወኢይሣየጥ ፡ ቦቱ ፡ በዘይፈደፍድ ፡ እምጥንተ ፡ ንዋዩ ፡ ልቃሑ ፡ ወዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ይደሉ ፡ በትእዛዘ ፡ እግዚእ ፡ ንዋይ ።

፩ሺ፪፻፭ ወዘሂ ፡ አስተዋፅኡ ፡ ኪያሁ ፡ በውስተ ፡ ንግድ ፡ በከመ ፡ ተሰነአዉ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ወእመሰ ፡ ኢቀደመ ፡ ከዊነ ፡ ውሳኔ ፡ ይኩን ፡ በእምጣነ ፡ ተከፍሎቱ ፡ ለረባኅ ፡ ወለእመ ፡ አልቦቱ ፡ ረባኅ ፡ ይኩን ፡ እምንዋይ ።

፩ሺ፪፻፮ ወመስተገብርሰ ፡ ምእመን ፡ እግዚእ ፡ ንዋይ ፡ ውእቱ ፡ ከመ ፡ መጋቢ ፡ ወቃልኒ ፡ ዚእሁ ፡

አንቀጽ ፡ ፴፩ ።

ስለ ፡ ብድር ፡ ይናገራል ።

፩ሺ፪፻፩ የብድር ፡ ስምምነት ፡ ግን ፡ ያንን ፡ ገንዘብ ፡ በማወጣጣት ፡ መብት ፡ ባላቸው ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡ ይገባል ። በታወቀ ፡ ገንዘብ ፡ ላይ ፡ በቀዋሚ ፡ ሚዛን ፡ ከታወቀ ፡ ትርፉም ፡ በልክ ፡ ካልሆነ ፡ ወይም ፡ ከዚህ ፡ በሌላ ፡ ቢሆን ፡ እውነተኛ ፡ አይሆንም ።

፩ሺ፪፻፪ ከክርክር ፡ የተነሣ ፡ ፈርተው ፡ በዓይነቱ ፡ እኩሌታ ፡ ለአንዱ ፡ ትርፍ ፡ መሥራት ፡ ለሌላውም የዓይነቱን ፡ እኩሌታ ፡ ትርፍ ፡ መሥራት ፡ የተጠላ ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፫ ከእርሷ ፡ በኋላም ፡ ነጋዴ ፡ በማይሸጥባት ፡ ቀን ፡ የስምምነት ፡ ደንብ ፡ ማድረግ ፡ አይገባም ። ከእርሱ ፡ በኋላ ፡ በሚሸጡበት ፡ ቀን ፡ ግን ፡ የስምምነት ፡ ደንብ ፡ ማድረግ ፡ ይሆናል ።

፩ሺ፪፻፬ ለሠራተኛው ፡ (ለነጋዴ) ፡ ሹም ፡ እንደመሆኑ ፡ ሊያወጣጣ ፡ ሊሰበስብም ፡ ይገባዋል ። በመሸጥ፡ ልማድ ፡ ከምሳሌ ፡ ዋጋ ፡ በሚበልጥ ፡ አይግዛ ። እንደ ፡ ንግድ ፡ ልማድ ፡ ከእርሷ ፡ በሚያንስ ፡ በዚህም ፡ አምሳል ፡ በዋስትናና ፡ ይዞታው ፡ በሚገኝ ፡ መያዣ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ወይም ፡ በታወቀ ፡ ዋጋ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ በቀጠሮ ፡ (በዱቤ) ፡ ዋጋ ፡ አይሽጥ ። በመሸጥና ፡ በመግዛት ፡ ለራሱ ፡ አይጠቀምበት ። ከእርሱም ፡ አይበደር ። ከብድሩ ፡ ገንዘብ ፡ ተቀማጭ ፡ በሚበልጥ ፡ አይግዛበት ። ይህ ፡ ሁሉ ፡ በባለገንዘቡ ፡ ትእዛዝ ፡ ሊሆን ፡ ይገባል ።

፩ሺ፪፻፭ በንግድ ፡ ጊዜ ፡ ያወጣጡት ፡ ገንዘብም ፡ እርስ ፡ በእርሳቸው ፡ እንደተስማሙ ፡ ይሁን ። የውል ፡ ሁኔታ ፡ ባይቀድም ፡ ግን ፡ በትርፍ ፡ አከፋፈል ፡ ልክ ፡ ይሁን ። ትርፍ ፡ ባይኖርም ፡ ከገንዘቡ ፡ (ከዓይነቱ) ፡ ይሁን ።

፩ሺ፪፻፮ የታመነ ፡ ሠራተኛስ ፡ (ነጋዴስ) ፡ እስተዳዳሪ ፡ እንደመሆኑ ፡ የገንዘብ ፡ ጌታ ፡ ነው ። ከመሸ

አንቀጽ ፡ ፴፱ ።

ውእቱ ፡ በዘፈቀደ ፡ እምነ ፡ ሚጥ ፡ ወተማሂሮ ፡ ወእምነ ፡ ረባኅ ፡ ወእኅጉሎ ፡ ወምጣኔ ፡ ረባ ኅሰ ፡ ወሥርወ ፡ ንዋይ ፡ ለእመ ፡ ኢቆመ ፡ ስምዐ ፡ ጥያቄ ፡ ዘያበጥል ፡ ቃሎ ። ወቀዳሚሂ ፡ በእጽሕፎ ፡ ስምዕ ፡ በሥርወ ፡ ንዋይ ፡ ወከ ፈለ ፡ ረባሐ ፡ ወሥርዓተ ፡ ውሳኔ ።

፩ሺ.፪፻፺፯ ወለበዓለ ፡ ንዋይ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይሥዐር ፡ በጊዜ ፡ ፈቀደ ፡ ወከማሁ ፡ ተጋባሪኒ ፡ ለእመ ፡ ተክዘሎ ፡ ለበዓለ ፡ ንዋይ ፡ ከመ ፡ ያስተዋፅእ ፡ በንዋዩ ፡ እው ፡ ከመ ፡ ይኅሢም ፡ ላዕሌሁ ፡ ተገ ባሬ ፡ ካልእ ። ወለእመ ፡ሞተ ፡ ፩ዱ ፡ እምኔ ሆሙ ፡ እው ፡ ኀጥአ ፡ ልበ ፡ ተሥዕረ ፡ ተሰና እዎ ።

፩ሺ.፪፻፺፰ ወይደሉ ፡ ተከፍሎተ ፡ ንዋይ ፡ ዘበበያታሁ ፡ ወለእመ ፡ ኀሠሠ ፡ ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡ ሠይጠ ፡ እምቅድመ ፡ ይትካፈሉ ፡ ይለወ ፡ ሠይጥ ። ወእ መኒ ፡ ኮነ ፡ እምንዋየ ፡ ሊቃሕ ፡ ዕዳ ፡ ይለዎ ፡ ለተጋባሪ ፡ ከመ ፡ ይፍዲ ፡ ወለእመ ፡ ሀሎ ፡ ላዕለ ፡ ለቃሒ ፡ ከዊነ ፡ ሊቃሕ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ፡ ይፍዲ ፡ እምቅድመ ፡ ኵሉ ።

ስለ ፡ መታመን ።

ዋና ፡ ከመግዛት ፡ ከትርፍና ፡ ኪሣራ ፡ በወደደ ፡ ገንዘብ ፡ የትርፉ ፡ ልክና ፡ የንገንዘቡ ፡ ዓይነትም ቃሉን ፡ የሚያፈርስ ፡ የማስረጃ ፡ ምስክር ፡ ካላ ስመሰከረ ፡ ነገሩ ፡ የእርሱ ፡ ነው ። መጀመሪ ያም ፡ በገንዘቡ ፡ ዓይነትና ፡ በትርፉ ፡ አከፋ ፈል ፡ በውሉም ፡ ደንብ ፡ ምስክር ፡ በማጻፍ ፡ ነው ።

፩ሺ.፪፻፺፯ ባለገንዘብም ፡ በወደደ ፡ ጊዜ ፡ ሊሽር ፡ ይገባ ዋል ። ሠራተኛም ፡ (ነጋዴ) ፡ ለባለገንዘብ ፡ በገ ንዘቡ ፡ ሊያወጣጣ ፡ ወይም ፡ ሌላ ፡ ሠራተኛ ፡ ሊሾም ፡ ቢቻለው ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ። ከእነርሱ፡ አንዱ ፡ ቢሞት ፡ ወይም ፡ አእምሮውን ፡ ቢያጣ፡ ስምምነቱ ፡ ፈረሰ ።

፩ሺ.፪፻፺፰ የገንዘቡም ፡ አከፋፈል ፡ በያይነቱ ፡ ሊሆን ፡ ይገባል ። ከእነርሱ ፡ አንዱ ፡ ከመካፈላቸው ፡ አስቀድሞ ፡ ሊሸጥ ፡ ቢፈልግ ፡ መሸጥ ፡ ተገ ባው ። ከብድሩም ፡ ገንዘብ ፡ ቢሆን ፡ ለሠራተ ኛው ፡ (ለነጋዴው) ፡ ዕዳ ፡ ተገባው ። ባበዳሪ ፡ ላይ ፡ የብድር ፡ ሁኔታ ፡ ቢኖርበት ፡ ከሁሉ ፡ አስ ቀድሞ ፡ ሊከፍል ፡ ይገባዋል ።

አንቀጽ ፡ ፴ወ፱ቱ ፡

በእንተ ፡ ተአምኖ ።

፩ሺ.፪፻፺፱ ወውእቱ ፡ ፬ቱ ፡ አክፋል ። ክፍል ፡ ቀዳማዊ ፡ ለእመ ፡ ተአመነ ፡ እግዓዚ ፡ ብጹሐ ፡ እምዓመ ፡ በንጹሕ ፡ በአበሳሁ ፡ ይለዎ ፡ ኅስሐ ፡ በእንቲአሁ፡ እመኒ ፡ በንዋይ ፡ ይደልዎ ፡ ፈድዮቱ ።

፩ሺ.፫፻ ወለዘሰ ፡ ሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ምኅብ ፡ በእንተ ፡ ናእሱ ፡ እው ፡ በእንተ ፡ ዕበዱ ፡ ኢይከውን ፡ እማነ ፡ ተአምኖተ ፡ አበሳሆሙ ፡ ወኢ ፡ በነ ሚአ ፡ ንዋይ ፡ ወላስለ ፡ ወቃሲ ፡ ይደሉ ፡ አቅ ሞተ ፡ ሰማዕት ፡ በምጣኔ ፡ አካል ፡ ወበልቡ ናሁ ። ወለዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ምኅብ ፡ በካልእ ፡ እምዝንቱ ፡ ይከውን ፡ እማነ ፡ ተአምኖቱ ፡ በዘይደልዎ ፡ ኵሉኒ ፡ ተማግኦ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘታሕተ ፡ ምኅብ ፡ ሀብይ ፡ ኢይከውን ፡ እማነ ፡ ተአምኖቱ ፡ በንዋዩ ፡ በእንተ ፡ ዕበዱ ፡ ዚአሁ ።

አንቀጽ ፡ ፵፱ ።

ስለ ፡ መታመን ፡ ይናገራል ።

፩ሺ.፪፻፺፱ ይኸውም ፡ አራት ፡ ክፍል ፡ ነው ። መጀመሪያ ፡ ክፍል ፡ አካለ ፡ መጠን ፡ ያደረሰ ፡ ራሱን ፡ የቻለ ሰው ፡ በንጹሕ ፡ በደሉን ፡ ቢያምን ፡ ስለዚህ ፡ ንስሓ ፡ ተገባው ፡ በገንዘቡም ፡ ቢሆን ፡ መክ ፈል ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ.፫፻ ስለ ፡ ልጅነቱ ፡ ወይም ፡ እእምሮውን ፡ ስለማ ጣቱ ፡ በመተዳደር ፡ሥር ፡ ያለ ፡ ግን ፡ በደሉን ፡ ወይም ፡ ገንዘብ ፡ መውሰዱን ፡ ማመኑ ፡ እው ነት ፡ አይሆንም ። ስተከራካሪውም ፡ አካለ ፡ መጠን ፡ በማድረሱና ፡ በአእምሮው ፡ መያሳ ደል ፡ ምስክር ፡ መጥራት ፡ ይገባዋል ። ከዚህ ፡ በሌላ ፡ ከአስተዳደር ፡ በታች ፡ ሳለ ፡ ሰው ፡ የቅ ጣት ፡ ፍርድ ፡ በሚገባው ፡ ገንዘብ ፡ መታመኑ ፡ እውነት ፡ ይሆናል ። ከአስተዳደር ፡ በታች ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ እእምሮውን ፡ ያጣ ፡ ቢሆን ፡ በገንዘቡ ፡ መታመኑ ፡ እእምሮውን ፡ ስለማ

ፍ.ሽ.፱፻፲፩ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ በኀበ ፡ ዕዳ ፡ ዘኮንዋ ፡ ፈድየ ፡ ዚአሁ ፡ ይለፍ ፡ ተአምኖ ፡ በንዋይ ፡ ወኢይደሉ ፡ ተቀዋም ፡ ቦቱ ፡ በጊዜ ፡ አላ ፡ እምድኅረ ፡ ፈድየ ፡ ዕዳ ፡ ዘቀዳማዊ ፡

ፍ.ሽ.፱፻፲፪ ወለዳግሙሰ ፡ ይከውን ፡ እማን ፡ ተአምኖቱ ፡ በንዋይ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘኢያበውሖ ፡ ይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ እምድኅረ ፡ ማሰሉ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ብውሐ ፡ ውስተ ፡ ተግባር ፡ እንተ ፡ አስተብ ውሖ ፡ ሎቱ ፡ ውስቴታ ፡ እግዚኡ ፡ ይደልዎ ፡ ፈድየ ፡ ዕዳሁ ፡ ለእግዚኡ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ውስተ ፡ ካልኢታ ፡ ይለፍ ፡ እምረብሑ ፡ ወለ እመ ፡ ኢኮነ ፡ ሎቱ ፡ ረባሕ ፡ ይለፍ ፡ እምድኅረ ፡ ማሰሉ ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፫ ወዳግማዊኒ ፡ ዘይትአመኑ ፡ ሎቱ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ጠቢበ ፡ ትእዛዙ ፡ ከመ ፡ ኢይክላእ ፡ ወኢ የሐሥ ፡ ዘተአመነ ፡ ወለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ለባዌ ፡ ትእዛዙ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ እምዘይትበቈዕ ፡ በዘተ አመንዎ ፡ ቦቱ ፡ ሎቱ ። ወበኢይፈቅድ ፡ በእንተ ተወክፎ ፡ ዘተአመንዎ ፡ ሎቱ ፡ ያስተጋብእ ፡ ጋእዘ ፡ ዘከመ ፡ ውስተ ፡ ከርሠ ፡ ብእሲት ። ወዘተአመነ ፡ ለሰንሰ ፡ ንዋይ ፡ እምርስት ፡ እው ትእዛዝ ፡ እንተ ፡ ተኀሥሠ ፡ ቆመ ፡ ሎቱ ፡ ለእመ ተወልደ ፡ ሕያወ ፡ ለንኡስኒ ፡ ወለዘብድ ፡ ዘተ አመኑ ፡ ሎሙ ፡ በንዋዮሙ ፡ ቆመ ፡ ሎሙ ። ወለገብ ርኒ ፡ ዘተአመነ ፡ ሎቱ ፡ ንዋየ ፡ ይከውን ፡ ለእግ ዚኡ ። ወለእመ ፡ ተአመነ ፡ ንዋየ ፡ ለምኔት ፡ ይደልው ፡ ለአለ ፡ ይነብሩ ፡ ውስቴታ ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፬ ሣልስኒ ፡ ዘይትአመኑ ፡ ቦቱ ፡ ወዝንቱኒ ፡ እኩ እምተከሀሎቱ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ክሡተ ፡ ወኢም ሉእ ፡ ለተአማኒ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ይከውን ፡ እማን ፡ ተአምኖ ፡ በዐብድ ፡ ወበዘኢይትመ ለክ ፡ አላ ፡ ለእመ ፡ ኢኮነ ፡ መላኬ ፡ በጠለ ፡ ተአምኖቱ ፡ ቦቱ ። እስመ ፡ ውእቱ ፡ ሶበ ፡ ይሁብ ፡ ዓበ ድየ ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ዘአቀንየ ፡ በውስተ ፡ እደዊሁ ፡ ይእቲ ፡ እምሥርዓተ ፡ ውሳኔ ፡ ለአገሌ ፡ ኢይ ኩን ፡ እስመ ፡ ኢኮነ ፡ ሎቱ ፡ ምልክተ ፡ ኢይ ኩን ፡ ለማብር ፡ ዘከመ ፡ ምልክናሁ ፡ ሎቱ ፡ ምል ክና ፡ ካልኡ ፡ አላ ፡ ይሰነእዉ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ወሥርዓቱ ። እስመ ፡ ውእቱ ፡ ለእመ ፡ ተአመነ ፡ በማስሉ ፡ ገብር ፡ ዘውስተ ፡ እደ ፡ ካልኡ ፡ ኢይከውን ፡ እማን ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፭ ራብዕኒ ፡ ቃለ ፡ ተአምኖት ፡ ወፍካሬ ፡ ቃሉሰ ፡

ጣቱ ፡ እውነት ፡ አይሆንም ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፩ ዕዳ ፡ ያለበት ፡ ሰው ፡ እርሱን ፡ ለመክፈል ፡ ያጣ ፡ ቢሆን ፡ በገንዘቡ ፡ ማመን ፡ ይገባዋል ። ያንጊዜ ፡ ሊያስገድዱት ፡ አይገባም ። የመጀመሪ ያውን ፡ ዕዳ ፡ ከከፈለ ፡ በኋላ ፡ ነው ፡ እንጂ ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፪ ባሪያ ፡ በገንዘብ ፡ መታመኑ ፡ እውነት ፡ ይሆ ናል ። ሥልጣን ፡ ያልሰጡት ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ከነ ፃነቱ ፡ በኋላ ፡ ዕዳ ፡ ይገባዋል ። ጌታው ፡ በፈቀ ደለት ፡ ሥራ ፡ ውስጥ ፡ የሠለጠነ ፡ ቢሆን ፡ ዕዳውን ፡ ሊከፍልለት ፡ ለጌታው ፡ ይገባዋል ። በሌላዋ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ከትርፉ ፡ መክፈል ፡ ተገባው ። ትርፍ ፡ ባይኖረው ፡ ከነፃነቱ ፡ በኋላ ፡ ሊከፍል ፡ ተገባው ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፫ ሁለተኛውም ፡ የሚታመኑለትን ፡ ይናገራል ። ሀዋቂ ፡ ቢሆን ፡ ትእዛዙ ፡ እንዳይከለከል ፡ የመ ነውን ፡ እንዳይዋሽ ፡ ነው ። ሀዋቂ ፡ ባይሆንም ፡ ትእዛዙ ፡ እርሱን ፡ ባመኑበት ፡ ገንዘብ ፡ ከሚጠ ቀምበት ፡ ወገን ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ ነው ። ያመኑ ለትን ፡ ለመቀበል ፡ የማይሻ ፡ ሆነ ፡ ክርክርን ፡ ይ ይሰበስባል ። ይኸውም ፡ በሴት ፡ ማኅፀን ፡ እንዳለ ፡ ያለ ፡ ነው ። ለጽንስ ፡ ከርስት ፡ የታ መነ ፡ ገንዘብ ፡ ወይም ፡ የተጻፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ሕያው ፡ ሆኖ ፡ ቢወለድ ፡ ጸናለት ። ለትንሽና ፡ ላለአዋቂም ፡ በገንዘብ ፡ ያመኑላቸው ፡ ጸና ላቸው ። ለባሪያም ፡ የታመነለት ፡ ገንዘብ ፡ ለጌ ታው ፡ ይሆናል ። ለገዳምም ፡ ገንዘብ ፡ ቢታ መን ፡ በውስጧ ፡ ለሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ ይገባል ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፬ ሦስተኛውም ፡ የሚታመኑበትን ፡ (ገንዘብ) ፡ ይናገራል ። ይህም ፡ ከታማኝ ፡ ከችሎቱ ፡ የተ ነሣ ፡ የተገለጸና ፡ የተገዛ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ እየ ደለም ። አእምሮውን ፡ በእብና ፡ በማያዘዝ ፡ ዘንድ ፡ መታመን ፡ እውነት ፡ ይሆናልና ። ባለገ ንዘብ ፡ ባይሆን ፡ በእርሱ ፡ ማመኑ ፡ ፈረሰ ፡ እንጂ ። ከውሳኔ ፡ ሥራት ፡ የተነሣ ፡ በእጁ ፡ ውስጥ ፡ ያለች ፡ የማስተዳደራት ፡ በታዬ ፡ ናትና ፡ ለእገሌ ፡ ሸጬለታለሁ ፡ ቢል ፡ አይሁን ፡ ገንዘቡ ፡ እይደለችምና ። የሌላውን ፡ ገንዘብ ፡ እንደ ፡ ገንዘቡ ፡ አድርጎ ፡ በማድ ፡ አይሁን ። በእጁና ፡ በሥርዓቱ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ ይስማማ ፡ እንጂ ። በሌላ ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ ባለ ፡ በባሪያ ፡ ነፃ ነት ፡ ቢታመን ፡ የታመነ ፡ አይሆንምና ።

ፍ.ሽ.፱፻፲፭ አራተኛውም ፡ ስለ ፡ መተማመን ፡ ቃል ፡ ይና

አንቀጽ ፡ ፴፱ ።

ዘተአመነ ፡ ላዕለ ፡ ነፍሱ ፡ ወይቤ ፡ በእንቲአ ፡ ላዕሌየ ፡ አው ፡ በኀቤየ ፡ አው ፡ ዕዳ ፡ በርእስየ ፡ አው ፡ እመ ፡ ይቤ ፡ ካልእ ፡ ሊተ ፡ በላዕሌሁ ፡ አው ፡ በኀቤሁ ፡ አው ፡ ዕዳ ፡ በርእሱ ። ወለእመ፡ ውእቱ ፡ ይቤ ፡ ሎቱ ፡ በላዕሌየ ፡ አው ፡ በኀቤየ ፡ አው ፡ ዕዳ ፡ በርእስየ ፡ አው ፡ መጽወትከ ፡ አው ፡ አነ ፡ ተአማኒ ፡ ቦቱ ፡ አው ፡ አንሰ ፡ ዘኢይክሕድ ፡ ቦቱ ፡ አው ፡ እወ ፡ አው ፡ ዘይመስሎ ፡ ለዝንቱ ፡ ከሙሁ ፡ በኀበ ፡ ሰብእ ፡ ወዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ውእቱ ፡ ተአምኖ ። ወለእመ ፡ ይቤ፡ አነ ፡ እአምን ፡ ኪያሁ ፡ ወኢይክሕዶ ፡ ውእቱኒ ፡ ተአምኖት ፡ በተአምኖ ፡ ዘይመጽእ ። ወለእመ ፡ ይቤ ፡ ንግእ ፡ አው ፡ ድሉ ፡ አው ፡ ፈጽም ፡ በዘይደሉ ፡ ወዝንቱ ፡ ኢይደሉ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ እምፋኖተ ፡ ስላተ ፡ ወተአምኖቲኒ ፡ ኢይመኒ ።

ስለ ፡ መታመን ።

ገራል ። በራስ ፡ ላይ ፡ የታመነው ፡ የቃል ፡ ትርጓሜ ፡ ግን ፡ እንደዚህ ፡ ነው ። የእገሌ ፡ ገንዘብ ፡ በእኔ ፡ ላይ ፡ ነው ፡ ወይም ፡ በእኔ ፡ ዘንድ ፡ ነው ። ወይም ፡ ዕዳ ፡ በራሴ ፡ አለብኝ ፡ ቢል ፡ ወይም ፡ ሌላው ፡ ለኔ ፡ በርሱ ፡ ላይ ፡ ወይም ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ዕዳ ፡ በራሱ ፡ አለበት ፡ ቢል ፡ እርሱም ፡ የእርሱ ፡ ገንዘብ ፡ በእኔ ፡ ላይ ፡ ወይም ፡ በእኔ ፡ ዘንድ ፡ ነው ። ወይም ፡ ዕዳ ፡ በራሴ ፡ አለብኝ ፡ ቢል ፡ ወይም ፡ መጸወትኩት ፡ ወይም ፡ እኔ ፡ አምንበታለሁ ፡ ወይም ፡ የማልክደበት ፡ ነው ፡ ወይም፡ አዎን ፡ ወይም ፡ ይህን ፡ የሚመስለውን ፡ በሰው ፊት ፡ የተገለጸውን ፡ ቢል ፡ ይህም ፡ ሁሉ ፡ መተማመን ፡ ነው ። እኔ ፡ እርሱን ፡ አምነዋለሁ ፡ አልክደውም ፡ ቢል ፡ የሚመጣውን ፡ በመተማመን ፡ እምነት ፡ ይህ ፡ ነዋ ። ውሰድ ፡ ወይም ፡ መዝን ፡ ወይም ፡ በሚገባ ፡ ፈጽም ፡ ቢል ፡ ይህ ፡ ከገብብት ፡ ወገን ፡ ሊሆን ፡ አይገባም ። መታመኑም ፡ አይረባም ።

፩ሺ፪፻፲፮ ወትርጓሜሁሰ ፡ እመ ፡ ተአመነ ፡ በዘኢይትዐወቅ ፡ ክዋኔሁ ፡ ምንትኑ ፡ አው ፡ በንዋይ ፡ ዘየኀሥሥዎ ፡ በክዋኔሁ ፡ ወሎቱ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይክሥቶ ፡ በዘየሐጽጽ ፡ ለዘይትከሀል ፡ እምዘይደሉ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘነገረ ፡ ኪያሁ ፡ በስብዕ ፡ ወአብዝኆ ፡ ይመሪ ፡ ውሳኔ ፡ በክዋኔሁ ፡ ወውኅደቱስ ፡ ወብዝኁቱ ፡ መበነ ፡ ፲ቱ ፡ ድርህማት ። ወለእመ ፡ ይቤ ፡ ድርህማት ፡ ወውኅዳቴ ፡ ዘአሆን ፡ ፫ቱ ፡ ወለእመ ፡ ይቤ ፡ ከመዝ፡ ወከመዝ ፡ ድርህማት ፡ ይኩውን ፡ ውኅዳቶን ፡ ፲ወ፩ዱ ። ወለእመ ፡ ይቤ ፡ ከመዝ ፡ ወከመዝ ፡ ሕጸጸ ፡ ድርህማት ፡ ፳ወ፩ዱ ። ወለእመ ፡ ይቤ ፡ ሎቱ ፡ በላዕሌየ ፡ አው ፡ በኀቤየ ፡ አው ፡ ዕዳ ፡ በርእስየ ፡ ናሁ ፡ ተአመነ ፡ በዕዳ ፡ ተለቅሐ ። ወእመ ፡ ይቤ ፡ ሎቱ ፡ ኀቤየ ፡ አው ፡ ምስሌየ ፡ አው ፡ በቤትየ ፡ አው ፡ በማኅደርየ ፡ አው ፡ ታሕተ እዴየ ፡ ወዝንቱ ፡ ተአምኖ ፡ በአንብሮ ፡ ማኅፀንት ፡ አው ፡ በውሒስት ፡ አው ፡ በአኀዝ ።

፩ሺ፪፻፲፮ ትርጓሜው ፡ ግን ፡ ሁኔታው ፡ ምንም ፡ በማይታወቅ ፡ ወይም ፡ በሁኔታው ፡ በሚፈላለጉት ፡ ገንዘብ ፡ ቢታመን ፡ የሚገባ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ለሚቻለው ፡ በሚያንስ ፡ ሊገልጠው ፡ ለእርሱ ፡ ይገባዋል ። ከፍ ፡ በማድረግና ፡ በማብዛት ፡ እርሱን ፡ የተናገረ ፡ ቢሆን ፡ በሁኔታው ፡ ጭማሪውን ፡ አበዛ ። ማነስና ፡ መብዛትስ ፡ በአሥር ፡ ድርሀሞች ፡ ልክ ፡ ነው ። ድርህማት ፡ ጉድለታቸውም ፡ ሦስት ፡ ነው ፡ ቢል ፡ ድርህማትም ፡ እንዲህና ፡ እንዲህ ፡ ናቸው ፡ ቢል ፡ ጉድለታቸው ፡ አሥራ ፡ አንድ ፡ ይሆናል ። እንዲህና ፡ እንዲህ ፡ ቢልም ፡ የድርህማት ፡ ቅናሽ ፡ ኻያ ፡ አንድ ፡ ነው ። ለእርሱ ፡ በእኔ ፡ ላይ ፡ ወይም ፡ በእኔ ፡ ዘንድ ፡ አለው ፡ ወይም ፡ በራሴ ፡ ዕዳ ፡ አለብኝ ፡ ቢል ፡ በብድር ፡ ዕዳ ፡ እነሆ ፡ ታመነ ። ለእርሱ ፡ በእኔ ፡ ዘንድ ፡ ወይም ፡ ከኔ ፡ ጋር ፡ ወይም ፡ በቤቴ ፡ ወይም ፡ በግዋኔ ፡ ወይም ፡ በእጁ ፡ ውስጥ ፡ አለብኝ ፡ ቢል ፡ ይህ ፡ መተማመን ፡ አደራ ፡ በማኖር ፡ ወይም ፡ በማዋስ ፡ ወይም ፡ በመያዣ ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፲፯ ወኵሉ ፡ ዘበጽሐ ፡ ቃለ ፡ ተአምኖቱ ፡ በቃሉ፡ ይበሪሶ ፡ ኵሎንታሁ ፡ ዘዚአሁ ፡ አው ፡ መንፈቀ ፡ ወዘይበቍዕስ ፡ ኵሎንታሁ ፡ አው ፡ መንፈቀ ፡ ዚአሁ ፡ ከመ ፡ ዘይብል ፡ ዛቲ ፡ ዓፀድ ፡ ዚአከ ፡ ወነሕቲ ፡ ሀተብክዋ ፡ አው ፡ ለውሉ

፩ሺ፪፻፲፯ የቀረበው ፡ በቃል ፡ የመተማመን ፡ (ነገር) ፡ ሁሉ ፡ የእርሱ ፡ ሁለንተናው ፡ ወይም ፡ እኩሌታው ፡ ይቀራል ፡ መላው ፡ ወይም ፡ የእርሱ ፡ እኩሌታ ፡ የሚቀረውስ ፡ ይህች ፡ ቦታ ፡ ያንተ ፡ ወይም ፡ የልጆችህ ፡ ናት ። ነገር ፡ ግን ፡ ጠበት

ድከ ፡ አው ፡ አልዐልከ ፡ ጠፊረ ፡ ዚአሃ ፡ አው ፡ አንተ ፡ ኀደርካ ፡ ዘእንበለ ፡ ምልክናሃ ፡ አው ፡ በሥርዓተ ፡ ውሳኔ ፡ ከመ ፡ ትድሉ ፡ ሢጠ ፡ ዚአሃ ።

፩ሺ.፱፻፲፰ ወዘሂ ፡ ተአመነ ፡ በከዊነ ፡ ዘመድ ፡ ይደልዎ ፡ ለእመ ፡ ኢየሐሰዎ ፡ ሕሊናሁ ፡ አው ፡ ሥርዓተ፡ ጥያቄ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ዘይብል ፡ ከመ ፡ ዝንቱ ፡ ወልድየ ፡ ወይከውኑ ፡ ዕሩያነ ፡ በዕድሜ ፡ ሕይወት ፡ አው ፡ ይከውን ፡ ሎቱ ፡ ለዘተአመነ ፡ ካልእ ፡ ዘመድ ፡ ዕዉቅ ፡ አው ፡ ያመጽኡ ፡ ሎቱ ፡ ማእከሌሁ ፡ ወራስያኒሁ ፡ ለዘተአመነ ፡ ስምዐ ፡ ጥያቄ ፡ ለአብጥሎተ ፡ ተአምኖቱ ።

ኋት ፡ ወይም ፡ ጠፊሯን ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ አደረግ ኪት ። ወይም ፡ ያለ ፡ ገንዘብነቷ ፡ ወይም ፡ በውሳኔ ፡ ደንብ ፡ ዋጋዋን ፡ ልትገምት ፡ አንተ ፡ አደርሀባት ፡ እንደሚል ፡ ነው ።

፩ሺ.፱፻፲፰ ዘመድ ፡ በመሆን ፡ የታመነም ፡ ሕሊና ፡ ወይም ፡ የጥያቄ ፡ (የማረጋገጫ) ፡ ሥርዓት ፡ ካላጠራጠረው ፡ ይገባዋል ። ወይም ፡ ይህ ፡ ልጄ ፡ ነው ፡ እንደሚል ፡ ነው ። በሕይወት ፡ ዘመን ፡ የተካከሉ ፡ ይሆናሉ ። ወይም ፡ ለታመነ ፡ ሰው ፡ የታወቀ ፡ ሌላ ፡ ዘመድ ፡ ይሆን ለታል ። ወይም ፡ በመካከሉ ፡ የታመነው ፡ ሰው ፡ ወራሾቹ ፡ መታመኑን ፡ ለማስቀረት ፡ የማስረጃ ፡ ምስክር ፡ ያመጡለታል ።

አንቀጽ ፡ ፵ ፡

በእንተ ፡ ዘይትረከብ ፡ እምዘ ፡ ተኀጥአ ፡ ወበእንተ ፡ ዘጕየ ፡ በመካናተ ፡ ተሳትፎ ፡ ዘከመ ፡ ገዳም ፡ ወፍኖት ፡ ወምሥያጥ ፡ ወቤተ ፡ ብለኔ ፡ ወቤተ ፡ ንግድ ፡ ወቤተ ፡ክርስቲያን ።

፩ሺ.፱፻፲፱ ወዝንቱ ፡ ሥሩዕ ፡ ውእቱ ፡ ውስተ ፡ አሪት ፡ ጽሑፍ ፡ በቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘይቤ ፡ አግብእ ፡ ዘተገድፈ ፡ ለእኁከ ፡ ወእመኒ ፡ ኢኮነ ፡ ቅሩበ ፡ ወኢተአምሮ ፡ አብእ ፡ ኀበ ፡ ማኅደርከ ወየሀሉ ፡ ኀቤከ ፡ እስከ ፡ የኀሥሦ ፡ እኁከ ፡ ወታግብእ ፡ ሎቱ ፡ እንስሳሂ ፡ ወልብሰ ፡ ወኵሎ ፡ ግዱፈ ፡ እኁ ፡ ዘረከብከ ፡ ኢትትኀየይ ፡ ከመ ፡ ትንሥኦ ፡ ወዝንቱ ፡ ኀበ ፡ ፳ቱ ፡ ክፍል ።

አንቀጽ ፡ ፵ ።

ከጠፋ ፡ በኋላ ፡ ስለሚገኝ ፡ በአንድነት ፡ (በጋርዮሽ) ፡ በታዎች ፡ ስለኮበለለም ፡ ይናገራል ። ይኸውም ፡ እንደ ፡ ዱር ፡ እንደ ፡ ጎዳና ፡ እንደ ፡ ገበያ ፡ እንደ ፡ ውሽባ ፡ ቤት ፡ እንደ ፡ እንግዳ ፡ ቤት ፡ እንደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንም ፡ ያለ ፡ ነው ።

፩ሺ.፱፻፲፱ ይኸውም ፡ በጁቱ ፡ አሪት ፡ ለወንድምህ ፡ የጠፋውን ፡ ገንዘብ ፡ መልስለት ፡ ተብሎ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ የተጻፈ ፡ ነው ። ምንም ፡ ቅርብ ፡ ባይሆን ፡ ባታውቀውም ፡ ወደቤትህ ፡ አስገባው ። ወንድምህ ፡ እስኪሻው ፡ ድረስ ፡ በአንተ ፡ ዘንድ ፡ ይኑር ። ከብትም ፡ ቢሆን ፡ ልብስም ፡ ቢሆን ፡ የጠፋውን ፡ ሁሉ ፡ መልስለት ። እነርሱን ፡ ቸል ፡ ልትል ፡ ለአንተ ፡ ደግ ፡ አይደለም ። (ዘፀ ፡ ፳፫ ፡ ፬) ። ይህም ፡ ፳ ፡ ክፍል ፡ ነው ።

፩ሺ.፱፻፳ ቀዳማዊ ፡ በእንተ ፡ ንዋይ ፡ ዘይፈልስ ፡ ውስተ፡ መካናት ። ወዘረከበ ፡ ምንተኒ ፡ ዘኢይትዐወቅ ፡ ሎቱ ፡ መላኪሁ ፡ በውእቱ ፡ ጊዜ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ንኡስ ፡ ዘኢይትነዝኖ ፡ ተኀጥአቱ ፡ ለዘጠፍአ ፡ እምኔሁ ፡ ይንሥኦ ፡ ወየአምሮ ፡ ፩ደ ፡ ሰብእ ፡ በመካን ፡ ዘረከቦ ፡ በውስቴቱ ፡ ወበካልእ ። ወለእመ ፡ በጽሐ ፡ ዘይዜከሮ ፡ ለበዓለ ፡ ዚአሁ ፡ ወእምነገሩ ፡ ወእምከመ ፡ ሞዐ ፡ ትሕዝብተ ፡ ሕሊናሁ ፡ ከመ ፡ ለሊሁ ፡ ውእቱ ፡ ያግብእ ፡ ሎቱ ፡ ወእመ ፡ አኮሰ ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይትመጠብ ፡ ቦቱ ።

፩ሺ.፱፻፳ መጀመሪያው ፡ ወደቦታዎች ፡ ስለሚዛወር ፡ ገንዘብ ፡ ይናገራል ። በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ባለቤቱ ፡ ያልታወቀለትን ፡ ማናቸውንም ፡ ያገኘ ፡ ሰው ፡ ከእርሱ ፡ ለጠፋበት ፡ ሰው ፡ መጥፋቱ ፡ የማያሳዝነው ፡ ትንሽ ፡ ቢሆን ፡ ወስዶ ፡ አንድ ፡ ሳምንት፡ በውስጡ ፡ ባገኘበት ፡ ቦታና ፡ በሌላውም ፡ ያመልክት ። ከነገሩ ፡ የተነሣ ፡ ባለቤቱን ፡ የሚያስታውስ ፡ ቢደርስ ፡ የእርሱም ፡ እንደሆነ ፡ የሕሊናው ፡ ጥርጥር ፡ ካቸነፈ ፡ ይመልስለት ። ያለዚያ ፡ እርሱ ፡ ሊተዳደርበት ፡ ይገባዋል ።

አንቀጽ ፡ ፵ ።

፩ሺ፪፻፳፩ ወለእመ ፡ ኢኮነ ፡ መጠኑ ፡ ንኡስ ፡ ወብዙኅን ፡ የኀገዙ ፡ በእንተ ፡ ተኀጥኦቱ ፡ ለዘተኀጥኦ ፡ መፍትው ፡ ከመ ፡ ይንሥእ ፡ በሐልዮተ ፡ ተዓቅቦቱ ፡ ለመላኪሁ ፡ ወያስተሐይጽ ፡ ከዋኔሁ ፡ ወያእምር ፡ አርአያሁ ፡ ወምጣኔሁ ፡ ውኑበ ፡ ያንብር ። ወይደልዎ ፡ ከመ ፡ ያስምስ ፡ ላዕለ ፡ ነፍሱ ፡ ወይዝክር ፡ ለሰማዕታት ፡ መንፈቀ ፡ አርአያሁ ፡ ዘይትፈለጥ ፡ ቦቱ ፡ ከመ ፡ ኢየሀብ ፡ ምክንያተ ፡ ለሰይጣን ፡ ለአስሕቶቱ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ጳውሎስ ፡ ሐዋርያ ።

፩ሺ፪፻፳፪ ወእምዝ ፡ ይንግር ፡ ዜናሁ ፡ በበኩሉ ፡ ሰባዔ ፡ እስከ ፡ ሰቡዕ ፡ ሰባዔ ፡ በመካን ፡ ዘረከቦ ፡ ቦቱ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ሕኑጸ ፡ ወእምዝ ፡ ለእለ ፡ በዓውዱ ፡ ወእምዝ ፡ በመካን ፡ ጉባኤያት ፡ ዘከመ ፡ መራኅብት ፡ ወምሥያጣት ። ወይዝክር ፡ መንፈቀ ፡ አርአያሁ ፡ ዘያዓውቅ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፡ ለመኑ ፡ ዘጠፍአ ፡ ድርህማቲሁ ፡ ወባሕቱ ፡ ኢይዝክር ፡ አምሳሊሃ ፡ ወኢመድሎታ ፡ ወኢግጻ ፡ ቀኖማታ ፡ አው ፡ መኑ ፡ ዘጠፍአ ፡ሎቱ ፡ ንዋየ ፡ ንህበት ፡ አው ፡ ልብስ ፡ ወኢይዝክር ፡ ኅብራቲሁ ፡ ወኢ ፡ አርአያሁ ፡ ወኢከዋኔሁ ።

፩ሺ፪፻፳፫ ወእመቦ ፡ ዘመጽአ ፡ ወነገረ ፡ ከመ ፡ ዘጠፍአ ፡ ቢእሁ ፡ ውእቱ ፡ ወዘከረ ፡ መብዝኅተ ፡ ትእምርታቲሁ ፡ እስከ ፡ ይመውዕ ፡ ላዕለ ፡ ትሕዝብት ፡ ከመ ፡ ሊሊሁ ፡ ውእቱ ፡ ያግብእ ፡ ሎቱ፡ እምድኅረ ፡ ኮኑ ፡ ሰማዕት ፡ ላዕሌሁ ፡ ወበሀልዎቶሙ ፡ ለእለ ፡ የአምርዎ ፡ ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ያምጽእ ፡ አማኢዜ ፡ ምእመነ ፡ ዘሰምዐ ፡ ይክውኖ ፡ ሎቱ ። ወለእመ ፡ ኢበጽሐ ፡ በስድማ ፡ መላኪሁ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይሥራዕ ፡ ውስቴቱ ።

፩ሺ፪፻፳፬ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ለፅዱ ፡ ገብረ ፡ እእምሮቱ ፡ ወትንየቱ ፡ ወምልክናሁ ፡ ይከውን ፡ ለእግዚኡ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ በውስተ ፡ ሕፅን ፡ ወምግብ ፡ ይከውን ፡ ለዘይሜግቦ ፡ ወውሳኬሰ ፡ ዲበ ፡ ስድማ ፡ ዘትዕግሥት ፡ ይደሉ ፡ ወለእመ ፡ ጠፍአ ፡ ውስተ ፡ እደዊሁ ፡ በግብር ፡ ክሡት ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ። ወእመኒ ፡ ቆመ ፡ ስምዐ ፡ ጥያቄ ፡ ላዕለ ፡ አጥፍኦቱ ፡ ለውእቱ ፡ ይደልዎ ።

፩ሺ፪፻፳፭ ወእመ ፡ ሀለዉ ፡ ምስሌሁ ፡ አብያጺ ፡ ወዘተአደወ ፡ ኪያሁ ፡ እምኔሆሙ ፡ ወነሥአ ፡ አው ፡

ከጠፋ ፡ በኋላ ፡ ስለሚገኝ ።

፩ሺ፪፻፳፩ መጠኑ ፡ ትንሽ ፡ ባይሆን ፡ ስለጠፋውም ፡ ገንዘብ ፡ መታጣት ፡ ብዙዎች ፡ ቢያዝኑ ፡ ለባለቤቱ ፡ መጠበቁን ፡ በማሰብ ፡ ሊወስደው ፡ ይገባል ። ሁኔታውንም ፡ ይመልከት ። መልኩንና ፡ ልኩን ፡ የሚያኖርበትን ፡ ቦታ ፡ ይወቅ ። በራሱ ፡ ሊያዳኝ ፡ ይገባዋል ። የሚለይበትን ፡ የመልኩን ፡ እኩሌታ ፡ ለምስክሮቹ ፡ ይናገር ። ለሰይጣን ፡ ለማሳቱ ፡ ምክንያት ፡ እንዳይሰጥ ፡ ሐዋርያ ፡ ጳውሎስ ፡ እንደ ፡ ተናገረ ። (ኤፌ ፡ ፬ ፡ ፳፯) ።

፩ሺ፪፻፳፪ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ባገኘበት ፡ ቦታ ፡ የተሠራ ፡ ቢሆን ፡ እስከ ፡ ሰባት ፡ ሳምንት ፡ ድረስ ፡ በየሳምንቱ ፡ ሁሉ ፡ ወሬውን ፡ ይናገር ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ በዙሪያው ፡ ላሉ ፡ ሰዎች ፡ በስብሰባዎች ፡ ቦታ ፡ ይኸውም ፡ እንደ ፡ አደባባይ ፡ እንደ ፡ ገቢያ ፡ ያለ ፡ ነው ። የሚያሳውቅ ፡ የመልኩን ፡ እኩሌታ ፡ ድርሀሞቹ ፡ የጠፉበት ፡ ማነው ፡ እያለ ፡ ያሳስብ ። ነገር ፡ ግን ፡ ምሳሌዋንና ፡ ሚዛኗን ፡ ወይም ፡ የኮረጆዋን ፡ ዓይነት ፡ ወይም ፡ የእንጥረኛ ፡ ዕቃ ፡ ወይም ፡ ልብስ ፡ የጠፋበት ፡ ማነው ፡ ብሎ ፡ አይናገር ። ቀለሙንና ፡ መልኩን ፡ አኳኋኑንም ፡ አይናገር ።

፩ሺ፪፻፳፫ የመጣ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ የጠፋውም ፡ ገንዘብ ፡ የእርሱ ፡ እንደሆነ ፡ ቢናገር ፡ ጥርጥርን ፡ እስኪያርቅ ፡ ድረስ ፡ የእርሱ ፡ እንደሆነ ፡ ከምልክቱ ፡ አብዛኛውን ፡ ቢጠቅስ ፡ በእርሷ ፡ ላይ ፡ ከመሰከሩለት ፡ በኋላ ፡ የሚያውቁት ፡ ሰዎችም ፡ ባሉበት ፡ ይመልሱለት ። ምስክር ፡ የሚሆንለት ፡ የታመነ ፡ ጨዋ ፡ ሰው ፡ ሊያመጣ ፡ ይገባዋል ። በቀጠሮው ፡ ባለቤቱ ፡ ባይደርስ ፡ ሊሠራበት ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፪፻፳፬ ለአንዱ ፡ ባሪያ ፡ ቢሆን ፡ እውቀቱ ፡ አገልግሎቱ ፡ ገንዘብነቱ ፡ ለጌታው ፡ ይሆናል ። በሞግዚትና ፡ በመተዳደር ፡ ሥር ፡ ያለ ፡ ቢሆን ፡ ለሚያስተዳድረው ፡ ይሆናል ። ነገር ፡ ግን ፡ የትዕግሥትን ፡ ሥራ ፡ በቀጠሮ ፡ ላይ ፡ መጨመር ፡ ይገባል ። በታወቀ ፡ ሥራ ፡ በእጁ ፡ ቢጠፋ ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ። በማጥፋቱ ፡ የማስረጃ ፡ ምስክር ፡ ቢመሰከርበት ፡ ግን ለእርሱ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፪፻፳፭ ከእርሱ ፡ ጋር ፡ ጓደኞች ፡ ቢኖሩ ፡ ከእነርሱ ፡ እርሱን ፡ ደፍሮ ፡ ያነሣው ፡ ወይም ፡ እንዲወስ

አንቀጽ ፡ ፵ ።

አዘዘ ፡ በንግሥት ፡ አልቦሙ ፡ ምንትኒ ፡ ክፍል ፡ በውስቴቱ ። ወዘኮነ ፡ እምኔሆሙ ፡ ዘሀለወ ፡ ቅድሜሁ ፡ አው ፡ በድኅሬሁ ፡ ወረከቦ ፡ ውእቱኬ ፡ ዕታፌሁ ፡ በዓቂብ ፡ ወበተዓውቆ ፡ በውስተ ፡ ዕድሜ ፡ ወበምልክና ፡ እምድኅረ ፡ ዝንቱ ።

፩ሺ፪፻፳፪ ወእመኒ ፡ ርእየ ፡ ዘኢኮነ ፡ ቢጸ ፡ እምኔሆሙ ፡ ይስዶ ፡ ኀበ ፡ ምእመነ ፡ ፍትሕ ፡ ወእምድኅረ ፡ ዕድሜ ፡ ተዓውቆ ፡ ይግባእ ፡ ለዘረከቦ ። ወለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ዘረከቦ ፡ እምሰብአ ፡ ሀገር ፡ ዘተረከበ ፡ በውስቴታ ፡ ንዋይ ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ያንብሮ ፡ ኀበ ፡ ርእሰ ፡ ፍትሕ ፡ ወካልእ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ በኅርየት ፡ እመ ፡ ይተማህ ፡ ከመ ፡ ሪዕቀብ ፡ በዓስብ ፡ ወተዐውቆቱ ፡ እመ ፡ ይነሥእ ፡ ወውእቱ ፡ በእምጣነ ፡ ዕድሜ ፡ ወጻማ ፡ ወምጣኔ ፡ ሤጥ ።

፩ሺ፪፻፳፫ ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ ዘተረከበ ፡ እምእንስሳ ፡ ዐቢያን ፡ እምአግማል ፡ ወአልሕምት ፡ ወአፍራስ ፡ ወአብቅልት ፡ ወአእዱግ ፡ ወለእመ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ ምርዓይ ፡ እሙር ፡ ኢይደሉ ፡ ነሚአቱ ። ወእመሰ ፡ ኮነ ፡ ጕያዩ ፡ በውስተ ፡ ሀገር ፡ ኢይደሉ ፡ ኅዲጎቱ ፡ ወለእመ ፡ ተክህለ ፡ ነሚአቱ ፡ ኢያግብእዎ ፡ ዘእንበለ ፡ በስምዐ ፡ ጥያቄ ፡ ወእመ ፡ አኮ ፡ በስምዕ ፡ ርቱዕ ፡ እመሂ ፡ በ፪ቱ ፡ አው ፡ በ፫ቱ ፡ እምሰብእ ፡ እሙራን ።

፩ሺ፪፻፳፬ ወለእመሰ ፡ ኮነ ፡ እምእንስሳ ፡ ንኡሳን ፡ ዘከመ ፡ ማዕዋ ፡ ሳሕም ፡ ወፈረስ ፡ ወአድግ ፡ ወገመል ፡ አው ፡ እምእባግዕ ፡ ወእዕዋፍ ፡ ወዘ ይመስሎ ፡ ለዝንቱ ፡ ወተረከበ ፡ በባሕቲቱ ፡ ኢይደሉ ፡ ኅዲጎቱ ፡ እመ ፡ ይትክሀል ፡ ነሚአቱ ። ወነሚኢሁኒ ፡ ይኅረይ ፡ እመ ፡ ያስተዋዕእ ፡ ሳዕሌሁ ፡ በዕድሜ ፡ ተዓውቆቱ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ውእቱ ፡ ይሜኒ ፡ ለመሳኪሁ ፡ እመ ፡ አኮ ፡ ለእመ ፡ ኮነት ፡ ሎቱ ፡ ዓስብ ፡ አው ፡ እምንዋዩ ፡ ይደልዎ ፡ ሊቀሕ ፡ ለመሳኪሁ ። ወለእመ ፡ በጽሐ ፡ መሳኪሁ ፡ ይንሣእ ፡ እምኔሁ ፡ ዘአስተዋስአ ፡ ሎቱ ፡ ወዓስበ ፡ ዓቂቦቱ ፡ ወአውቆቱ ፡ ለእመ ፡ ኀረየ ፡ ወያግብእ ፡ ሎቱ ፡ ምስለ ፡ ዘተሣየጠ ። ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይሚጦ ፡ በትእዛዘ ፡ ፈታሒ ፡ እምድኅረ ፡ ስብዓ ፡ ወይጸናሕ ፡ በእንተ ፡ ተዓውቆቱ ፡ እድሜ ፡ እሙረ ። ወእም ድኅሬሁ ፡ ይደልዎ ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ይሥራዕ ፡

ከጠፋ ፡ በኋላ ፡ ስለሚገኝ ።

ዱት ፡ ያዘዘ ፡ በውስጡ ፡ ምንም ፡ ድርሻ ፡ የላቸውም ። ከእነርሱ ፡ ወገን ፡ የሆነ ፡ በፊቱ ፡ ወይም ፡ በኋላው ፡ ያለ ፡ ቢያየው ፡ በመጠበቅና ፡ በመታወቅ ፡ ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በቀጠሮና ፡ በገንዘብ ፡ ተሳታፊው ፡ እርሱ ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፳፪ ከእነርሱ ፡ ባዳኛው ፡ ያይደለ ፡ ሰው ፡ ቢያየው ፡ በፍርድ ፡ ወደታመነ ፡ ዳኛ ፡ ይውሰደው ። ከምርምሩ ፡ ቀን ፡ በኋላ ፡ ላገኘው ፡ ሰው ፡ ይሁን ። ያገኘው ፡ ሰው ፡ ገንዘቡ ፡ ከተገኘበት ፡ አገር ፡ ሰዎች ፡ ወገን ፡ ባይሆን ፡ በዳኛ ፡ ዘንድ ፡ ወይም ፡ በሌላው ፡ ዘንድ ፡ ሊያኖሩት ፡ ይገባል ። በኪራይና ፡ በምርመራው ፡ ይጠብቅ ፡ ዘንድ ፡ ቢተጋ ፡ በምርጫ ፡ ያድርግ ፡ ዘንድ ። ቢቀበለውም ፡ ይኸውም ፡ በጊዜና ፡ በድካም ፡ በዋጋም ፡ ልክ ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፳፫ የተገኘው ፡ ገንዘብ ፡ ከታላላቆቹ ፡ እንስሳት ፡ ወገን ፡ ከግመሎችና ፡ ከላሞች ፡ ከፈረሶችና ፡ ከበቅሎች ፡ ከአህዮችም ፡ ቢሆን ፡ በታወቀ ፡ መሰማሪያ ፡ ውስጥ ፡ ቢኖር ፡ መውሰድ ፡ አይገባም ። በሀገሩ ፡ ውስጥ ፡ የሚኮበልል ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ሊተውት ፡ አይገባም ። መያዝ ፡ ቢቻልም ፡ በማስረጃ ፡ ምስክር ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ አይመልሱለት ። ያም ፡ ባይሆን ፡ በሚገባ ፡ ምስክር ፡ ከታወቁ ፡ ሰዎች ፡ ወገን ፡ በሁለት ፡ ወይም ፡ በሦስት ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ።

፩ሺ፪፻፳፬ ከታናናሽ ፡ እንስሳትም ፡ ወገን ፡ እንደ ፡ ላም ፡ ጥጃ ፡ እንደ ፡ ፈረስ ፡ ግልገል ፡ እንደ ፡ አህያ ፡ ውርንጫ ፡ እንደ ፡ ግመል ፡ ወሰብሬ ፡ ወይም ፡ ከበጎችና ፡ ከወፎች ፡ ይህንም ፡ ከሚመስለው ፡ ወገን ፡ ብቻውን ፡ ቢገኝ ፡ መያዝ ፡ ከተቻለ ፡ ሊተዉት ፡ አይገባም ። ያገኘውም ፡ ሰው ፡ በሚመሰክርበት ፡ ጊዜ ፡ ለእርሱ ፡ ሊያወጣጣ ፡ ቢወድ ፡ ያወጣጣ ። ለባለቤቱ ፡ የሚበጀው ፡ ከሆነ ፡ ያም ፡ ባይሆን ፡ ከራሱ ፡ ወይም ፡ ከገንዘቡ ፡ ኪራይ ፡ ያለው ፡ ቢሆን ፡ ለባለቤቱ ፡ ብድር ፡ ይገባዋል ። ባለቤቱ ፡ ቢደርስ ፡ ያወጣጣለትን ፡ የመጠበቁንና ፡ የማስመርመሪያውን ፡ ዋጋ ፡ ከእርሱ ፡ ይቀበል ። ቢወድ ፡ ከርቢው ፡ ጋር ፡ ይመልስለት ። ከሳምንቱ ፡ በኋላ ፡ በዳኛ ፡ ትእዛዝ ፡ ሊሸጥ ፡ ቢወድ ፡ ስለማስመርመሩ ፡ የታወቀ ፡ ጊዜ ፡ ይቆይ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ በዋጋ ፡ ሊሠራበት ፡ ይገባዋል ። በዋጋውም ፡

አንቀጽ ፡ ፴ ፡

ውስተ ፡ ሚጥ ፡ ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ይሣየጥ ፡ በሢጠ ፡ ዘእሁ ፡ ጕልቶ ፡ ለጽኑሳን ፡ ወያቅ ድም ፡ ሶቤሃ ፡ እምኔሁ ፡ ውሂበ ፡ ለምንዱባን ፡ በዘአንበረ ፡ ሎሙ ፡ በእንተ ፡ ዘይትነኰል ፡ ቦቱ ፡ ዳም ፡ አው ፡ ይመጽውት ፡ ለጽኑሳን ፡ ወእመቦ ፡ ፩ዱ ፡ ዘተጸነሰ ፡ ሎቱ ፡ ያድልዎ ፡፡

፩ሺ፪፻፳፱ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘተረከበ ፡ ዘይማስን ፡ ፍጡነ ፡ ይደሉ ፡ ሠይጦቱ ፡፡ ለእመ ፡ ይትከሀል ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ መብልዐ ፡ ይብልዕዎ ፡፡ ወእም ከመ ፡ በጽሐ ፡ ፩ዱ ፡ ወአጠየቀ ፡ እምድኅረ ፡ ዕድሜ ፡ አእምሮ ፡ ከመ ፡ ዘጠፍአ ፡ ዚእሁ ፡ ውእቱ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ህልወ ፡ ኀበ ፡ ዘረ ከቦ ፡ ያግብዕ ፡ ሎቱ ፡ ወእመኒ ፡ ሤጠ ፡ ያግብእ ፡ ሤጠ ፡፡ ወለእመ ፡ ተመገበ ፡ ቦቱ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ባዕለ ፡ ያደልዎ ፡ ከመ ፡ ያግብእ ፡ ቊመተ ፡ ንዋይ ፡ ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ ጽኑስ ፡ ወተጸናሱ ፡ በገሃድ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ያግብእ ፡ ዘተርፈ ፡ ወእመሰ ፡ ኢተርፈ ፡ ምንትኒ ፡ እምንዋይ ፡ ኢየ አኀዝዎ ፡ በምንትኒ ፡፡

፩ሺ፪፻፴ ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ ዘወሀበ ፡ ኪያሁ ፡ በእንተ ፡ ጽድቅ ፡ ይኅረይ ፡ መላኪሁ ፡ እመኒ ፡ ከመ ፡ ይኩኖ ፡ ዓስበ ፡ ጽድቅ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ያግብእ ፡ ሎቱ ፡ እመሂ ፡ ሁለንታሁ ፡ አው ፡ መንፈቀ ፡ ዚአሁ ፡ ለእመ ፡ ተረክበ ፡ ለሊሁ ፡ አው ፡ ሤጠ ፡ ዚአሁ ፡፡ ወቃልኒ ፡ ቃለ ፡ ነግሢ ፡ በኵሉ ፡ ዘይ ትኀእዙ ፡ ቦቱ ፡ ምስለ ፡ መላኪ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ለእመ ፡ አቀመ ፡ መላኪ ፡ ስምዐ ፡ ጥዩቀ ፡ በተኃእዞቶሙ ፡፡ ወኵሉ ፡ ዘተረክበ ፡ ከመ ፡ እንተ ፡ ማኅፀንት ፡ ውእቱ ፡ ውስተ ፡ እደ ዘረከቦ ፡፡

፩ሺ፪፻፴፩ ክፍል ፡ ዳግም ፡ በእንተ ፡ ሕፃን ፡ ዘተገድፈ ፡ ወተረክበ ፡ ወዘሂ ፡ ረከቦ ፡ ያግእዞ ፡ እስመ ፡ ጥንተ ፡ ፍትሕ ፡ ውእቱ ፡ እምድቀቀ ፡ መሃይ ምናን ፡ ወይደልዎ ፡ ግዕዛን ፡ ወውእቱ ፡ ቀዳ ማዊ ፡ ዘእንበለ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ መካን ፡ ዘተረ ከበ ፡ ቦቱ ፡ አልቦ ፡ ውስቴቱ ፡ መሃይምናን ፡ ወነገሩ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ እምውሉዶሙ ፡ አው ፡ ለእመ ፡ ኮኑ ፡ መሃይምናን ፡ ውኁዳን ፡ ይሕት ትዎሙ ፡፡

፩ሺ፪፻፴፪ ወለእመ ፡ ተረክበ ፡ ምስሌሁ ፡ ንዋይ ፡ ምን ትኒ ፡ ወእመሂ ፡ ንቡረ ፡ ኀበ ፡ ገቦሁ ፡ ቅሩበ ፡ ይፍትሑ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ድልዎ ፡ ወያስተዋ ፅኦ ፡ ላዕሌሁ ፡ እምኔሁ ፡ በትእዛዘ ፡ ፈታሒ ፡

ከጠፋ ፡ በኋላ ፡ ስለሚገኝ ፡፡

ለተቸገሩ ፡ ሰዎች ፡ ጉልት ፡ ሊገዛ ፡ ይገባል ፡፡ ያን ፡ ጊዜ ፡ ደም ፡ ስለሚደርቅበት ፡ ባኖረላ ቸው ፡ ገንዘብ ፡ ለተቸገሩ ፡ ሰዎች ፡ ከእርሱ ፡ ያስቀድም ፡ ፡ ወይም ፡ ለድሆች ፡ ይመጽው ተው ፡፡ አንድ ፡ የተቸገረ ፡ ቢኖር ፡ ለርሱ ፡ ያድ ሉለት ፡፡

፩ሺ፪፻፳፱ የተገኘው ፡ ፈጥኖ ፡ የሚጠፋ ፡ ቢሆን ፡ ከተ ቻለ ፡ ሊሸጡት ፡ ይገባል ፡፡ የሚበላ ፡ ቢሆን ፡ ይብሉት ፡፡ ከምርመራው ፡ ቀን ፡ በኋላ ፡ አንዱ ፡ ደርሶ ፡ የጠፋው ፡ ገንዘብ ፡ የእርሱ ፡ እንደሆነ ፡ ቢያስረዳ ፡ በአገኘው ፡ ሰው ፡ ዘንድ ፡ ያለ ፡ ቢሆን ፡ ይመልስለት ፡፡ ቢሸጠውም ፡ ዋጋውን ፡ ይመልስ ፡፡ ቢበላውም ፡ ባለጸጋ ፡ ከሆነ ፡ የገን ዘቡን ፡ ዓይነት ፡ ሊመልስ ፡ ይገባዋል ፡፡ ችግ ረኛ ፡ ቢሆን ፡ ችግሩም ፡ በግልጽ ፡ ቢሆን ፡ የተ ረፈውን ፡ ሊመልስ ፡ ይገባዋል ፡፡ ከገንዘቡ ፡ ምንምን ፡ ባይተርፍ ፡ ግን ፡ በምንም ፡ አይያ ዙት ፡፡

፩ሺ፪፻፴ ስለ ፡ ጽድቅ ፡ እርሱን ፡ የሰጠ ፡ ቢሆንም ፡ የጽድቅ ፡ ዋጋ ፡ ይሆንለት ፡ ዘንድ ፡ ወይም ፡ መላውን ፡ ወይም ፡ እኩሌታውንም ፡ ቢሆን ፡ ዓይነቱ ፡ ወይም ፡ ዋጋው ፡ ቢገኝ ፡ ይመልስ ለት ፡ ዘንድ ፡ ባለቤቱ ፡ ይምረጥ ፡፡ ከባለቤቱም ፡ ጋር ፡ በሚከራከርበት ፡ ሁሉ ፡ ቃሉ ፡ የአግኚው ፡ የባለይዞታው ፡ ቃል ፡ ነው ፡፡ ባለቤቱ ፡ በክርክ ራቸው ፡ የማስረጃ ፡ ምስክር ፡ ቢያስመስክር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡፡ የተገኘ ፡ ገንዘብ ፡ ሁሉ ፡ ባገኘው ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ እንደ ፡ አደራ ፡ ነው ፡፡

፩ሺ፪፻፴፩ ሁለተኛው ፡ ክፍል ፡ ጠፍቶ ፡ ስለተገኘ ፡ ሕፃን ፡ ይናገራል ፡፡ ያገኘው ፡ ሰው ፡ ነፃ ፡ ያወ ጣው ፡ ከአማንያን ፡ ልጆች ፡ ወገን ፡ ከሆነ ፡ የፍ ርድ ፡ መጀመሪያ ፡ ነውና ፡ ነፃነትም ፡ ይገባ ዋል ፡፡ ይኸውም ፡ መጀመሪያ ፡ ነው ፡፡ የተገኘ በት ፡ በውስጡ ፡ አማንያን ፡ የሌሉበት ፡ ቦታ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ከልጆቻቸው ፡ ወገን ፡ እንደ ሆነ ፡ ወይም ፡ ምእመናን ፡ ጥቂቶች ፡ እንደሆኑ ፡ ቢናገሩ ፡ ይመርምሯቸው ፡፡

፩ሺ፪፻፴፪ የታሠረ ፡ ወይም ፡ በአጠገቡ ፡ ቀርቦ ፡ የተቀ መጠ ፡ ገንዘብ ፡ ከእርሱ ፡ ጋር ፡ ቢገኝ ፡ ለእርሱ ፡ እንደሚገባው ፡ ይፍረዱ ፡፡ በዳኛ ፡ ትእዛዝ ፡ ከዚሁ ፡ ለእርሱ ፡ ያውጣጣ ፡ በእርሱ ፡ ላይና ፡

ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ያስምዑ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወላዕለ ፡ ዘተረክበ ፡ ምስሌሁ ። ወለእመ ፡ ኢተረክበ ፡ ምስሌሁ ፡ ምንትኒ ፡ ንዋይ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘረከቦ ፡ ባዕለ ፡ ወከሃሌ ፡ ላዕለ ፡ መግቦቱ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይንሥእ ፡ ወይሕፅኖ ፡ ወእመ ፡ አኮሰ ፡ ይንሥእ ፡ መጋቤ ፡ ንዋየ ፡ ምጽዋት ፡ በትእዛዘ ፡ ፈታሒ ፡ ወየሀቦ ፡ ለዘየሐፅኖ ፡ እመኒ ፡ እምነበ ፡ ዘየሐፅኖ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ወእመ ፡ አኮሰ ፡ ያስተዋዕእ ፡ ላዕሌሁ ፡ እምንዋየ ፡ ምጽዋት ፡ ዘይትፈቀድ ፡ ለተሐጽኖቱ ፡ ወትምህርቱ ፡ ግብረ ፡ እድ ።

፩ሺ፪፻፴፯ ወከማሁ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘረከበ ፡ ገብረ ፡ ምእመነ ፡ አው ፡ ኢአማኔ ፡ ዘኢየቅደመ ፡ ብሂለ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ውሉደሙ ፡ ለእለ ፡ ኢየአምኑ ፡ ወዘይቤ ፡ ዚአየ ፡ ውእቱ ፡ ወአቀመ ፡ ሰምዐ ፡ ጥያቄ ፡ የሀብዎ ፡ ኪያሁ ፡ በከነ ፡ ከዊኖ ። ወይደልዎ ፡ ለዘየሐፅኖ ፡ ከመ ፡ ያንብሮ ፡ ኀቤሁ ፡ ከመ ፡ ወልዱ ፡ ወይምሀሮ ፡ ግብረ ፡ እድ ፡ እንተ ፡ ይፈቅድ ፡ ኪያሃ ፡ ለውሉደ ፡ ዚአሁ ፡ አው ፡ ዘተከሥተ ፡ ሎቱ ፡ እምልቡናሁ ፡ ዘይበቍዖ ፡ ሎቱ ፡ በአምጣነ ፡ ተሳሒዮቱ ፡ ወባይዳሁ ፡ ወይትኖለዎ ፡ በዝንቱ ፡ ኀበ ፡ ዘይጸንን ፡ መንገሌሁ ፡ ወዘይፈቅዶ ፡ ወይንሥእ ፡ በሰብዎቱ ፡ እምኔቱ ፡ ወይግበር ፡ በከመ ፡ ይደሉ ፡ ለሃይማኖቱ ።

፩ሺ፪፻፴፰ ክፍል ፡ ዘይተልዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ወዘሂ ፡ አግብአ ፡ ጕያዬ ፡ እምነበ ፡ ዘጐየ ፡ እምኔሁ ፡ እመሂ ፡ ወልዶ ፡ አው ፡ ገብረ ፡ ዚአሁ ፡ አው ፡ ዘተሐተ ፡ ምግበ ፡ ዚአሁ ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ የሀቦ ፡ ዘወሀቦ ፡ በእንቲአሁ ፡ እመ ፡ ለሊሁ ፡ የኀሪ ፡ እመ ፡ የኀድጎ ፡ በእንተ ፡ ጽድቅ ፡ ወእመ ፡ ይንሥእ ፡ እምኔሁ ። ወዓስቡኒ ፡ በአምጣነ ፡ ፃማሁ ፡ ወበአምጣነ ፡ ፍኖት ፡ ዘሀሎ ፡ ማእከለ ፡ ፪ቱ ፡ መካናት ፡ እንተ ፡ አግብአ ፡ ኀቤሁ ፡ እምኔሁ ፡ ወመጠነ ፡ ዕድሜ ፡ እምአመ ፡ ተኀጥአ ፡ እስከ ፡ ያገብእ ። ወለእመ ፡ ጐየ ፡ እምነበ ፡ ዘአግብአ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዕዳ ፡ አላ ፡ ይደልዎ ፡ ያስምዕ ፡ ላዕለ ፡ ነፍሱ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ነሥአ ፡ ከመ ፡ ያግብእ ፡ ኀበ ፡ እግዚኡ ። ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ ዘጐየ ፡ ገብረ ፡ አው ፡ እንዘ ፡ ረድይ ፡ ወውሂብ ፡ ላዕለ ፡ ዘነሥአ ፡ በእንተዘ ፡ ይከውን ።

፩ሺ፪፻፴፱ ክፍል ፡ ወዘነገደ ፡ ወኢተአምረ ፡ መካኑ ፡ እመ ፡ ሕያው ፡ ውእቱ ፡ አው ፡ አልቦ ፡ ወተረክበ ፡ ሎቱ ፡ ንዋይ ፡ ያብጽሕዎ ፡ ኀበ ፡ ፈታሒ ፡

ከእርሱ ፡ ጋር ፡ በተገኘው ፡ ላይ ፡ ሊያዳኙ ፡ ይገባል ። ከእርሱ ፡ ጋር ፡ ምንም ፡ ገንዘብ ፡ ባይገኝ፡ ያገኘው ፡ ሰው ፡ ባለጸጋና ፡ እርሱን ፡ መመገብ ፡ የሚቻለው ፡ ቢሆን ፡ ወስዶ ፡ ያሳድገው ፡ ዘንድ ፡ ተገባው ። ያለዚያ ፡ ግን ፡ በምጽዋቱ ፡ ገንዘብ ፡ የተሾመው ፡ ሰው ፡ በዳኛ ፡ ትእዛዝ ፡ ይውሰደው ። ከሚያሳድገውም ፡ ዘንድ ፡ ቢሆን፡ ቢወድ ፡ ለሚያሳድገው ፡ ይስጠው ። ይህም ፡ ባይሆን ፡ ግን ፡ ለሚያድግበትና ፡ ተግባረ ፡ እድ ለሚማርበት ፡ የሚያሻውን ፡ ከምጽዋቱ ፡ ገንዘብ ፡ ያወጣጣ ። እንዲሁም ፡ ያመነ ፡ ወይም ፡ ያላመነ ፡ ባሪያ ፡ ያገኘ ፡ሰው ፡ ወይም ፡ ካላመኑ ፡ ሰዎች ፡ ልጆች ፡ ወገን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ መናገርን ፡ ያላስቀደመ ፡ የእኔ ፡ ነውም ፡ የሚል ፡ የማስረጃ፡ ምስክርም ፡ የጠራ ፡ ቢሆን ፡ የሆነ ፡ ሁኖ ፡ እርሱን ፡ ይስጡት ። ለአሳዳጊው ፡ እንደ ፡ ልጁ ፡ አድርጎ ፡ በእርሱ ፡ ዘንድ ፡ ሊያኖረው ፡ ይገባዋል ። ለልጆቹ ፡ የሚሻውን ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ ወይም ፡ ለባሕርዩ ፡ እንደሚስማማው ፡ መጠን ፡ ለእርሱ ፡ የሚጠቅመውን ፡ ከልቡናው ፡ የተገለጸለትን ፡ ያስተምረው ። ወደ ፡ እርሱ ፡ በሚያዘነብልበት ፡ ገንዘብ ፡ በሚወደው ፡ በዚህ ፡ ይከባከበው ። እምነቱንም ፡ በማስተዋል ፡ ይያዘው ። ለሃይማኖቱ ፡ እንደሚገባ ፡ ያድርግ ።

፩ሺ፪፻፴፰ ክፍል ። ከዚህ ፡ የሚከተለውን ፡ ይናገራል ። ኰብላዩን ፡ ከኰበለለበት ፡ የመለሰ ፡ ሰው ፡ ልጁንም ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ ባሪያውን ፡ ወይም ፡ ከእርሱ ፡ አስተዳደር ፡ ሥር ፡ ያለውን ፡ ስለ ፡ ጽድቅ ፡ ቢተወውና ፡ ከእርሱም ፡ ቢወስደው ፡ እርሱ ፡ መርጦ ፡ የሰጠውን ፡ ገንዘብ ፡ ሊሰጥ ፡ ይገባዋል ። ዋጋውም ፡ በድካሙ ፡ ልክና ፡ ከእርሱ ፡ ወደ ፡ እርሱ ፡ በመለሰበት ፡ በሁለቱ ፡ ቦታዎች ፡ መካከል ፡ ባለ ፡ ጎዳና ፡ ልክ ፡ ከጠፋበት ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ እስከሚመለሰበት ፡ ጊዜ ፡ ልክ ፡ ነው ። ከመለሰበት ፡ ቦታ ፡ ቢጠፋ ፡ ዕዳ ፡ አይገባውም ። ወደጌታው ፡ ሊመልሰው ፡ እርሱ እንደ ፡ ወሰደው ፡ ለራሱ ፡ ሊያስመሰክር ፡ ይገባዋል ፡ እንጂ ። የጠፋው ፡ ገንዘብ ፡ ባሪያ ፡ ወይም የሚከፈል ፡ መያዣና ፡ ስጦታ ፡ ቢሆን ፡ ለያዘው ፡ ሰው ፡ በመያዣ ፡ ይሆናል ።

፩ሺ፪፻፴፱ ክፍል ፡ እሩቅ ፡ ሀገር ፡ የሄደ ፡ ሰው ፡ ቦታውም ፡ ባይታወቅ ፡ ሕያውም ፡ እንደሆነ ፡ ወይም እንዳልሆነ ፡ ገንዘቡ ፡ ቢገኝለት ፡ ወደዳኛ ፡

ወፈታሒ ፡ ይሚም ፡ ላዕሌሁ ፡ መጋቤ ፡ ምእመን ፡ ዘይበቍዕ ፡ እመኒ ፡ በእንተ ፡ ጽድቅ ፡ ፈቂዶ ፡ እው ፡ በተዓስቦ ፡ ከመ ፡ ይስቀብ ፡ ንዋዮ ፡ ወይንግሥ ፡ ለዘለቅሎ ፡ ወያስተዋዕኦ ፡ ላዕለ ፡ ሰብእ ፡ ወይፍዲ ፡ ተለቅሖቶ ።

፩ሺ.፱፻፵፮ ወመዋቲው ፡ ከመ ፡ ያስተጻንዕ ፡ ዘሐደሰ ፡ በቅድመ ፡ ሰማዕት ፡ ወጸሐፈ ፡ ተረከ ። ወእምከመ ፡ ኀለፈ ፡ ብዙኅ ፡ መዋዕለ ፡ እምዘተረክበ ፡ ይፍትሖ ፡ ፍትሐ ፡ ማእከለ ፡ እለ ፡ ይደልዎሙ ። ለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ሕያወ ፡ በዓለ ፡ ንዋይ ፡ ይትከፈሉ ፡ ወይሬሱ ፡ ድልዎ ፡ ሎሙ ፡ ለእለ ፡ ረከቡ ፡ እሚሃ ፡ እምድኅረ ፡ ተቀብጸ ፡ እስከ ፡ ይትረከብ ፡ ኢይትከፈሉ ፡ ዘረከብዎ ፡ ለንዋይ ፡ ኢይሬሱ ፡ ወኢያውርሱ ።

ያድርሱ ፡ ዳኛውም ፡ የሚጠቅም ፡ ታማኝ ፡ ሹም ፡ ይሹምለት ። ስለ ፡ ጽድቅ ፡ ወዶ ፡ ወይም በዋጋ ፡ ቢሆን ፡ ገንዘቡን ፡ ይጠብቅ ፡ ዘንድ ። ያበደረውንም ፡ ይቀበልለት ። ለቤተ ፡ ሰብአ ቹም ፡ ያጠግብ ። የተበደረውንም ፡ ይከፈል ።

፩ሺ.፱፻፵፮ በምስክር ፡ ፊትና ፡ ደብዳቤ ፡ በመጻፍ ፡ ያደሰውን ፡ ሊያጸና ፡ ይገባዋል ። ከተገኘ ፡ በኋላ ፡ ብዙ ፡ ቀን ፡ ካለፈ ፡ መውረሱ ፡ በሚገባቸው ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡ ፍርድ ፡ ይፍረዱ ። ባለገንዘቡ ፡ ሕያው ፡ ባይሆን ፡ ያንጊዜ ፡ ላገኙት ፡ ሊከፈሉና ፡ ሊወርሱ ፡ ይገባቸዋል ። ተስፋ ፡ ከተቈረጠ ፡ በኋላ ፡ ገንዘቡን ፡ ያገኙት ፡ እይከፈሉ ። እይውረሱ ። እያውርሱም ።

አንቀጽ ፡ ሣወ፩ዱ ።

በእንተ ፡ ዘይኤዝዝ ፡ በንዋዩ ።

፩ሺ.፱፻፵፯ ሥርዓትሰ ፡ በዝንቱ ፡ አንቀጽ ፡ ይትከፈል ፡ ኀበ ፡ ፳ቱ ፡ ክፍል ። ንዋዮ ፡ ዘይኤዝዝ ፡ ቦቱ ፡ ወአጽሕፎቱ ፡ ወስሙ ፡ ለበይኤዝዝ ፡ ወለበይኤዘዙ ፡ ሎቱ ፡ ወዘይኤዝዙ ፡ ኪያሁ ፡ ወዘይኤዝዝዎሂ ።

፩ሺ.፱፻፵፰ ቀዳሚ ፡ በእንተ ፡ ትእዛዝ ፡ ወጽሕፈቱሂ ፡ ወሰ ፡ ፳ወ፩ዱ ። ንዋዩሰ ፡ ዘይኤዝዝ ፡ ቦቱ ፡ በምክር ፡ ድልው ፡ ውእቱ ፡ ዘይፈቅዶ ፡ ሰብእ ፡ ከመ ፡ ይመጽውት ፡ እምንዋዩ ፡ እምድኅረ ፡ ሞቱ ፡ ዘተርፈ ፡ እምነ ፡ ዘያወርስ ፡ ወይደሉ ፡ ገቢሮቱ ፡ በከመ ፡ ቃሎሙ ፡ ለነቢያት ፡ ወለለባውያን ። እስመ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡ ይቤሎ ፡ ለሕዝቅያስ ፡ ንጉሥ ፡ በቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልዑል ፡ እዝዘሙ ፡ ለይቤትከ ፡ እስመ ፡ አንተ ፡ ትመውት ። ወለባውያንኒ ፡ ብዙኃን ፡ እምኔሆሙ ፡ እዘዙ ፡ እመኒ ፡ በዘይመጽውትዎ ፡ ለጽኑሳን ፡ ወበ ፡ ዘይትዐለሉ ፡ ኪያሁ ፡ ወየሀብዎሙ ፡ ለእለ ፡ በሙ ፡ ተጽናስ ፡ ወለእጽኑሳን ።

፩ሺ.፱፻፵፱ ወለዘሞተኒ ፡ ባሕቲቱ ፡ ይከውኖ ፡ ከመ ፡ የአዝዝ ፡ በጽድቅ ፡ ወአልባቲ ፡ በቀኖናት ፡ ለትእዛዝ ፡ እንዘ ፡ ሀለወ ፡ ሕያወ ፡ አዘዘ ፡ ከመ ፡ ቃለ ፡ ጳውሎስ ፡ ሐዋርያ ።

፩ሺ.፱፻፶ ወሰ ፡ ፳ወ፩ዱ ፡ ወእዝዞሰ ፡ ይኩን ፡ በጽሒፍ ፡

አንቀጽ ፡ ሣ፩ ።

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ፡ ይናገራል ።

፩ሺ.፱፻፵፯ ሥርዓትስ ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ከአምስት ፡ ክፍል ፡ ይከፈላል ። የሚያዝዝበት ፡ ገንዘብና ፡ አጻጻፉ ፡ የሚያዘው ፡ ሰው ፡ ስም ፡ የሚያዝለት ፡ ሰው ፡ እርሱን ፡ የሚያዝዙትም ፡ ትእዛዝ ፡ የማያዝዙትም ፡ ሰው ፡ ናቸው ።

፩ሺ.፱፻፵፰ መጀመሪያ ፡ ስለ ፡ ትእዛዙና ፡ ስለአጻጻፉም ፡ ይናገራል ። ወሰ ፡ ፳፩ ። በተገባ ፡ ምክር ፡ የሚያዝዝበት ፡ ገንዘብስ ፡ ከሚያወርሰው ፡ የተረፈውን ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ ይመጽውት ፡ ዘንድ ፡ ሰው ፡ የሚሻው ፡ ነው ። እንደ ፡ ነቢያትና ፡ እንደ ፡ እስተዋዮች ፡ ሰዎች ፡ ቃል ፡ መሥራቱ ፡ ይገባል ። ነቢዩ ፡ ኢሳይያስ ፡ በልዑል ፡ እግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ንጉሥ ፡ ሕዝቅያስን ፡ አንተ ፡ ትሞታለህና ፡ ልጆችህን ፡ እዘዛቸው ፡ ብሎታልና ። (፪ ፡ ነገ ፡ ፳ ፡ ፩) ።ከእስተዋዮችም ፡ ብዙዎቹ ፡ ለችግረኞች ፡ በሚመጸውቱትም ፡ ቢሆን ፡ እዘዙ ። የሚለቱትም ፡ እለ ። ችግር ፡ ላለባቸውና ፡ ላልተቸገሩትም ፡ ሰጡቸው ።

፩ሺ.፱፻፵፱ ለሟች ፡ ብቻ ፡ በእውነት ፡ ሊያዝዝ ፡ ይገባዋል ። አዛዡም ፡ በሕይወቱ ፡ ሥጋ ፡ ሳለ ፡ ትእዛዝ ፡ እንደ ፡ ሐዋርያ ፡ ጳውሎስ ፡ ቃል ፡ ጥቅም ፡ የላትም ። (ዕብ ፡ ፱ ፡ ፲፯) ።

፩ሺ.፱፻፶ ወሰ ፡ ፳፩ ። ትእዛዝ ፡ ግን ፡ በጽሕፈትም ፡

ወዘእንበለ ፡ ጽሒፍ ፡ በትእዛዝ ፡ ወዘእንበለ ፡ ትእዛዝ ፡ ለዘያማኅፀንዎ ።

፩ሺ.፱፻፵፩ ወእንተሰ ፡ በጽሒፍ ፡ ትትፌጸም ፡ በጽሒፈ ፡ ጸሓፊ ፡ አው ፡ በጽሒፈ ፡ ዘያማኅፀንዎ ፡ አው ፡ በጽሒፈ ፡ አዛዚ ፡ ወሀልዎተ ፡ ሰማዕታት ፡ ጊዜ ፡ ተጽሕፎታ ፡ እንተ ፡ ትትላጸቅ ፡ በእሐቲ፡ ጽሒፍ ። ወስምዐ ፡ ይኩኑ ፡ በውስቴታ ፡ እለ ፡ ጉቡአን ፡ እሙንቱ ፡ ወይኩን ፡ ኍልቆሙ ፡ ፯ተ አው ፡ ፭ተ ፡ ለእመ ፡ ይትከሀል ፡ ወእመ ፡ አኮሰ ፡ ፫ተ ፡ አው ፡ ፪ተ ።

፩ሺ.፱፻፵፪ ወይጽሐፍ ፡ ዘይኤዝዝ ፡ ውስቴታ ፡ ክዋኔ ፡ ዚአሃ ፡ ወእማሬ ፡ ዕለታ ፡ ወአስማተ ፡ ወራሰያኒሁ ፡ በጽሕፈተ ፡ እዴሁ ፡ እመ ፡ ጸሓፊ ፡ ውእቱ ፡ ወይበል ፡ ናሁ ፡ አነ፡ ረሰይክዎሙ ፡ ለእገሌ ፡ ወለእገሌ ፡ ወራሰያነ ፡ ዚአየ ። ወእመሰ ፡ ኢኮነ ፡ ጸሓፊ ፡ ይጽሐፉ ፡ እለ ፡ ይከውኑ ፡ ስምዐ ፡ ህየንቴሁ ፡ አስማቲሆሙ ፡ ለወራሰያኒሁ ። ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ስምዐ ፡ በውስቴታ ፡ ጸሓፊ ፡ ዚአሃ ፡ ወአዛዚ ፡ ዘዝክር ፡ ውስቴታ ፡ ወለዘሰ ፡ ይኤዝዙ ፡ ሎቱ ፡ አልቦ ። ወይኩን ፡ ዓዲ ፡ ጽሕፈቶሙ ፡ ለወራሰያን ፡ በውስቴታ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፡ ሠመርነ ፡ በዘተጽሕፈ ፡ በውስቴታ ።

፩ሺ.፱፻፵፫ ወእንተሰ ፡ ትከውን ፡ ዘእንበለ ፡ ጽሒፍ ፡ ኢትኩን ፡ በተንሕልዎ ፡ ጽሕፈት ፡ ወእንተሰ ፡ ትከውን ፡ ዘእንበለ ፡ መጽሐፍ ፡ እስመ ፡ ትከውን ፡ በእንተ ፡ ግብረ ፡ ጽሕፈት ፡ ወኢይደሉ ፡ ዘእንበለ ፡ ሰማዕት ፡ ወኢይትከሀል ፡ ዘእንበለ ፡ በህላዌ ፡ ሰማዕት ። መክ ፡ ፲ወ፩ዱ ፡ ወኢይደሉ ከመ ፡ ይኩን ፡ ትእዛዝ ፡ በጽሒፈ ፡ ተአዛዚ ።

፩ሺ.፱፻፵፬ መክ ፡ ፵ወ፬ቱ ፡ ፺ወ፮ቱ ፡ ጠስ ፡ ፵ወ፪ቱ ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ያውዕኡ ፡ ቅድመ ፡ እምንዋይ ፡ ዘኀደገ ፡ አዛዚሃ ፡ ዘይትፌቀድ ፡ ለግንዘቱ ፡ ወለከራይያን ፡ ወለመቃብሩ ፡ ወለፈድየ ፡ ዕዳ ፡ ዘላዕሌሁ ፡ አው ፡ ጸባሒት ፡ ወለእመ ፡ አልቦ ፡ ዘእንበሌሃ ።

፩ሺ.፱፻፵፭ ጠስ ፡ ፵ወ፮ቱ ፡ ወኢይደሉ ፡ ከመ ፡ ይትኀሠሡ ፡ በውስተ ፡ ዘተአዘዘ ፡ ቦቱ ፡ እምቅድመ ፡ ተሰዐ ፡ መዋዕል ፡ ወትእዛዝሰ ፡ ትፀሬዕ ፡ በቃል ፡ ርቱዕ ፡ ለእመ ፡ ኢገብረ ፡ ኪያሃ ፡ እመኒ ፡ በገቢር ፡ ከመ ፡ ሠይጥ ፡ ወእግዕዞ ፡ እምግብርናት ፡ ወአውስቦ ፡ አመት ፡ ወፈድ

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

ያለ ፡ ጽሕፈትም ፡ በትእዛዝ ፡ ያለ ፡ ትእዛዝም ፡ አደራ ፡ ላስጠበቁት ፡ ሰው ፡ ይሁን ።

፩ሺ.፱፻፵፩ በጽሑፍ ፡ የምትፈጸመውስ ፡ በጸሓፊ ፡ ጽሕፈት ፡ ወይም ፡ ባደራ ፡ ተቀባይም ፡ ጽሕፈት ፡ ወይም ፡ በአዛዡ ፡ ጽሕፈት ፡ ነው ። በአንዲት ፡ አጻጻፍ ፡ አንዲት ፡ የምትሆን ፡ ትእዛዝ ፡ በተጻፈች ፡ ጊዜ ፡ ምስክሮች ፡ ባሉበት ፡ ይሁን ። በውስጧ ፡ የተሰበሰቡት ፡ (የተጻፉት) ፡ ምስክሮች፣ ይሁኑ ። ቢቻል ፡ ቍጥራቸው ፡ ሰባት ፡ ወይም ፡ አምስት ፡ ይሁን ። ባይቻል ፡ ግን ፡ ፫ ፡ ወይም ፡ ፪ ፡ ይሁን ።

፩ሺ.፱፻፵፪ አዛዡም ፡ የሚጽፍ ፡ ከሆነ ፡ አኳኋኗንና ፡ የቀኑን ፡ ምልክት ፡ የወራሾቹንም ፡ ስም ፡ በእጁ ጽሕፈት ፡ ይጻፍ ። እነሆ ፡ እገሌንና ፡ እገሌን ፡ የእኔ ፡ ወራሾች ፡ አደረግኋቸው ፡ ይበል ። የማይ ጽፍ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡ ምስክር ፡ የሚሆኑት ፡ ሰዎች ፡ ስለእርሱ ፡ ፈንታ ፡ የወራሾቹን ፡ ስም ፡ ይጻፉ ። የጻፉትና ፡ በውስጧ ፡ የተጠቀሰው ፡ አዛዥ ፡ ምስክር ፡ ሊሆን ፡ ይገባል ። ለሚያዝዙ ለት ፡ ሰው ፡ ግን ፡ አይገባውም ። ዳግመኛም ፡ በውስጧ ፡ የወራሾች ፡ አጻጻፋቸው ፡ በውስጧ ፡ በተጻፈው ፡ ተስማምተናል ፡ ብለው ፡ ይሁን ።

፩ሺ.፱፻፵፫ ያለጽሕፈት ፡ የምትሆን ፡ ግን ፡ ጽሑፍን ፡ በመተናኮል ፡ አይሁን ። ያለጽሕፈት ፡ የምት ሆንስ ፡ ስለጽሕፈት ፡ ሥራ ፡ ትሆናለችና ፡ ያለ ምስክር ፡ አይገባም ። ያለ ፡ ምስክሮችም ፡ መኖር ፡ አይቻልም ። መክ ፡ ፲፩ ። ትእዛዝ ፡ በታ ዘዘለት ፡ ሰው ፡ ጽሑፍ ፡ ሊሆን ፡ አይገባም ።

፩ሺ.፱፻፵፬ መክ ፡ ፵፬ ፡ ፺፮ ። ጠስ ፡ ፵፪ ። አዛዡ ፡ ከተ ዋት ፡ ገንዘብ ፡ አስቀድሞ ፡ የሚያሻው ፡ ለመግ ነዙ ፡ ለመቃብር ፡ ቆፋሪዎች ፡ ለመቃብሩ ፡ ያሰበትን ፡ ዕዳ ፡ ወይም ፡ ግብር ፡ ለመክፈል ፡ ሊያወጣጡ ፡ ይገባል ። ከእርሷ ፡ በቀር ፡ ባይኖ ርበት ።

፩ሺ.፱፻፵፭ ጠስ ፡ ፵፮ ። በታዘዘበት ፡ ገንዘብ ፡ ውስጥ ፡ ከዘጠኝ ፡ ቀኖች ፡ አስቀድሞ ፡ ሊፈላለጉ ፡ አይ ገባም ። ትእዛዝስ ፡ እርሷን ፡ ካልሠራ ፡ በሚ ገባ ፡ ቃል ፡ ትሻራለች ። በመሥራትም ፡ ቢሆን፣ ይኸውም ፡ እንደመሸጥ ፡ ከባርነት ፡ ነፃ ፡ እንደ ማውጣት ፡ ሴት ፡ ባሪያ ፡ እንደማግባት ፡ ያለ ፡

ፋደሰ ፡ ለእመ ፡ ዘረወ ፡ ዘአማኅፀንዎ ፡ ኪያሁ ፡ አው ፡ ለእመ ፡ አስተዋፅአ ፡ ኪያሁ ፡ አሰተዋፅ እተ ፡ ዘያወፅአ ፡ አምልክናሁ ፡ አው ፡ አስተዋ ፅእተ ፡ ዘያበጥል ፡ ሰሞ ፡ ወዕዋቄሁ ። ወከመ ፡ ኢይትወከፍ ፡ ዘተእዘዘት ፡ ሎቱ ፡ በሕይወቱ ፡ ለዘአዘዘ ፡ ኪያሃ ፡ ወከሊእቱ ፡ ለዘነሥአ ፡ ኪያሃ፡ እምድኅረ ፡ ዕረፍቱ ፡ ወበተኃጥአቱ ፡ ለዘተአ ዘዘ ፡ ሎቱ ፡ እምቅድመ ፡ ተኃጥአቱ ፡ ለዘአዘዘ ።

፩ሺ፪፻፵፮ ጠሰ ፡ ፳ወ፩ዱ ፡ ወትፀራዕ ፡ በትእዛዝ ፡ እንተ ትመጽእ ፡ እምድኅሬሃ ፡ እመኒ ፡ ኮነት ፡ እንተ ፡ ቀደመት ፡ በጽሒፍ ።

፩ሺ፪፻፵፯መከ ፡ ፳ወ፮ቱ ፡ ኢይትፌጸም ፡ ንዋየ ፡ እዛዚ ፡ ለእመ ፡ ሀሎ ፡ ንዋየ ፡ ባዕድ ፡ ዘእንበለ ፡ ለእመ ፡ ኢወሀብዎ ፡ ለበዓለ ፡ ንዋይ ።

፩ሺ፪፻፵፰ ጠሰ ፡ ፴ወ፫ቱ ፡ መክ ፡ ፲ወ፫ቱ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘአዙዝ ፡ ሎቱ ፡ እምቅድመ ፡ ውእቱ ፡ ይትመጠው ፡ ዘእዙዝ ፡ ሎቱ ፡ ዘኢኮነ ፡ ምእ መነ ፡ በጊዜ ፡ ትእዛዝ ፡ አው ፡ እምድኅሬሁ ፡ አው ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ናሁ ፡ ሠርዐ ፡ ላዕለ ፡ ሕይ ወተ ፡ እዛዚ ፡ በሕምዝ ፡ አው ፡ በካልእ ።

፩ሺ፪፻፵፱ ጠሰ ፡ ፳ወ፰ቱ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ትእዛዘ ፡ ዚአሁ ፡ እምተዋርሶ ፡ ዘይትመለክ ፡ ወወራሲሰ ፡ ዘይደልዎ ፡ ካልእ ፡ ወለእመ ፡ ኢይከውን ፡ ዘተ ጽሕፈ ፡ በዘቀደመ ፡ ውስተ ፡ መጽሐፍ ፡ ወስ ማዕታት ፡ ውስቱተ ፡ ወዘእንበለ ፡ ዝንቱ ፡ ለእመ ፡ ኢነገረ ፡ በእንተ ፡ ዘአዘዝዎ ፡ ሎቱ ፡ ወበዘእማኅፀንዎ ፡ ቦቱ ።

፩ሺ፪፻፶ ዳግምኒ ፡ በእንተ ፡ ዘይኤዝዝ ፡ ወኢይቀውም ፡ ትእዛዙ ፡ ለዘኢኮነ ፡ ብጹሐ ፡ አምጣን ፡ ወዘ ኢኮነ ፡ ግዑዘ ፡ ወዘኢኮነ ፡ ለባዌ ፡ ወኅሩየ ፡ ዘይ በቍዕ ፡ ለትእዛዝ ፡ በከመ ፡ ተጽሕፈ ፡ በአን ቀጸ ፡ ሐፃኒ ፡ ወይደልዎ ፡ ለአዛዚ ፡ ለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ዘይኤዝዙ ፡ ሎቱ ፡ ጠቢበ ፡ ወማእምረ ፡ ክመ ፡ ይሢም ፡ ላዕሌሁ ፡ ዘየዐቅቦ ፡ ወይዝክር ፡ ኪያሁ ፡ ውስተ ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዝ ። ገላትያ ፡ ፬ቱ ፡ ወወራሲስ ፡ አምጣነ ፡ ሕፃን ፡ ውእቱ ፡ አልቦ ፡ ፍልጠት ፡ ማእከሌሁ ፡ ወማእከለ ፡ አግ ብርት ፡ ወእንዘ ፡ ውእቱ ፡ እግዚእሙ ፡ ለኵ ሎሙ ፡ ወባሕቱ ፡ ይትዐቀብ ፡ ታሕተ ፡ እደ ፡ ሐፃኒ ፡ ወመጋቢ ፡ እስከ ፡ ይበጽሕ ፡ ዕድሜ ፡ ዘዐደሞ ፡ አቡሁ ።

ነው ። ይልቁንም ፡ አደራ ፡ ያስጠበቁትን ፡ ገን ዘብ ፡ ቢበትን ፡ ወይም ፡ ከባለቤትነት ፡ የሚያ ወጣውን ፡ ማወጣጣት ፡ ወይም ፡ ስሙንና ፡ መታወቂያውን ፡ የሚያጠፋ ፡ ማወጣጣት ፡ ቢያ ወጣጣ ፡ እርሷን ፡ ያዘዘ ፡ ሰው ፡ በሕይወቱ ፡ እርሷን ፡ የተቀበለም ፡ ሰው ፡ ከዕረፍቱ ፡ በኋላ ፡ በመካልከሉ ፡ ያዘዘ ፡ ሰው ፡ ከመታጣቱ ፡ አስቀ ድሞ ፡ የታዘዘለት ፡ በመታጣቱ ፡ የታዘዘችለትን እንዳይቀበል ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፵፮ ጠስ ፡ ፳፩ ። ምንም ፡ በጽሑፍ ፡ የቀደመች ፡ ብትሆን ፡ በኋላዋ ፡ በምትመጣ ፡ ትእዛዝ ፡ ትፈ ርሳለች ።

፩ሺ፪፻፵፯ መከ ፡ ፳፮ ፡ ለባለገንዘቡ ፡ ካልሰጡት ፡ በቀር የባዕድ ፡ ገንዘብ ፡ ካለ ፡ የአዛዥ ፡ ገንዘብ ፡ አይ ፈጸምም ።

፩ሺ፪፻፵፰ ጠሰ ፡ ፴፫ ። መክ ፡ ፲፫ ። የታዘዘለት ፡ ሰው ፡ ያዘዙለትን ፡ ከመቀበሉ ፡ አስቀድሞ ፡ በትእዛዝ፡ ጊዜ ፡ ወይም ፡ በኋላ ፡ አማኝ ፡ ያልሆነ ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ በአዛዥ ፡ ሕይወት ፡ ላይ ፡ በመርዝ ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ እነሆ ፡ ክፉ ፡ የሠራ ፡ ቢሆን ፡ አይፈጸምም ።

፩ሺ፪፻፵፱ ጠስ ፡ ፳፰ ። ትእዛዙ ፡ ከውርስ ፡ ገንዘብ ፡ ቢሆን ፡ የሚገባውም ፡ ወራሽ ፡ ሌላ ፡ ቢሆን ። በደብዳቤውም ፡ ውስጥ ፡ በቀደመው ፡ የተጻፈ ፡ ካልሆነ ፡ ምስክሮቹም ፡ በውስጡ ፡ ከሌሉ ፡ ከዚህ ፡ በቀር ፡ ስለአዘዙለት ፡ አደራም ፡ ስለአስ ጠበቁት ፡ ባይናገር ።

፩ሺ፪፻፶ ሁለተኛውም ፡ ስለ ፡ አዛዚ ፡ ይናገራል ። አካለ ፡ መጠን ፡ ያላደረሰ ፡ ነፃ ፡ የወጣ ፡ ካልሆነ ፡ ራሱን ፡ ያልቻለ ፡ በአንቀጸ ፡ ሐፃኒ ፡ እንደተጻፈ፡ ለትእዛዝ ፡ የሚጠቅም ፡ አስተዋይ ፡ ራሱን ፡ የቻለ ፡ ያልሆነ ፡ ትእዛዙ ፡ አይጸናም ። የሚያዙ ለት ፡ ሰው ፡ ብልህ ፡ ዐዋቂ ፡ ካልሆነ ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ የሚጠብቀው ፡ ሊሾምለት ፡ ይገባዋል ። እርሱንም ፡ በትእዛዙ ፡ ደብዳቤ ፡ ያስተውል ። ገላትያ ፡ ፬ ። ወራሽም ፡ ሕፃን ፡ በነበረበት ፡ ወራት ፡ ለሁሉም ፡ ጌታ ፡ ሲሆን ፡ በእርሱና ፡ በባሮቹ ፡ መካከል ፡ ልዩነት ፡ የለውም ። አባቱ ፡ የቀጠረው ፡ ቀን ፡ እስኪደርስ ፡ ድረስ ፡ ገንዘቡ ፡ በሐፃኒና ፡ በመጋቢ ፡ እጅ ፡ ይጠበቃል ፡ እንጂ ፡

አንቀጽ ፡ ፵፩ ።

፩ሺ፪፻፶፩ ጠስ ፡ ፳ወ፩ዱ ፡ ወለእመ ፡ እዘዘ ፡ ዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ምግብና ፡ አው ፡ ዘኢኮነ ፡ ብጹሐ ፡ አምጣነ ፡ አው ፡ ገብር ፡ አው ፡ ሕጹጸ ፡ አእምሮ ፡ ወኀጡአ ፡ ልቡና ፡ ኢይቀውም ፡ ትእዛዘሙ ፡ ወለእመ ፡ ሞተ ፡ ሐፃኒ ፡ ሶበ ፡ ኮነ ፡ ዘእንበለ ፡ ሐፃኒ ፡ ወካልኡኒ ፡ ወውእቱ ፡ እንዘ ፡ ግዑዝ ፡ ወካልእ ፡ እንዘ ፡ ውእቱ ፡ ለባዊ ፡ ወሰዉር ፡ ዘተወልደ ፡ እንዘ ፡ ዕዉሩ ፡ አው ፡ ተጻደቆ ፡ ሎቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ትደሉ ፡ ትእዛዙ ።

፩ሺ፪፻፶፪ መጅ ፡ ፳ወ፪ቱ ፡ ወዘሂ ፡ ተወልደ ፡ እንዘ ፡ ውእቱ ፡ በሃም ፡ አው ፡ ጽሙም ፡ እልቦቱ ፡ ትእዛዝ ፡ ወለጽሙምሰ ፡ ወለበሃም ፡ ዘግብተ ፡ ተጻደቆሙ ፡ ዝንቱ ፡ እመ ፡ ይትከሀሎሙ ፡ ጽሒፍ ፡ ይቀውም ፡ ትእዛዞሙ ፡ ወለዐብድሰ ፡ ኢይቀውም ፡ ትእዛዙ ። ወዓዲ ፡ ለገብርኒ ፡ ኢይደልዎ ፡ ዘእንበለ ፡ በትእዛዘ ፡ ዘይመልክ ።

፩ሺ፪፻፶፫ ጠስ ፡ ፳ወ፩ዱ ፡ ወዘሂ ፡ ኮነ ፡ ብጹሐ ፡ አምጣነ ፡ ለገቢረ ፡ ጽሒፍ ፡ ወፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ማእከለ ፡ ደቂቁ ፡ ትእዛዘ ፡ በጽሒፍ ፡ ለያእምሮሙ ፡ ለእለ ፡ ያወርሶሙ ። ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ይኅድግ ፡ ለብእሲቱ ፡ አው ፡ ለሰብአ ፡ አፍአ ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዝ ፡ አው ፡ ዘግዕዛን ፡ ያእምሮሙ ፡ ለወራሲያኒሁ ፡ በሀልዎቶሙ ፡ ለእለ ፡ ሰምዐ ፡ ይከውኑ ፡ ከመ ፡ ይኩኑ ፡ ሰምዐ ፡ ላዕለ ፡ ፈጽሞተ ፡ ዝንቱ ።

፩ሺ፪፻፶፬ ወእምከመ ፡ ፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይወልጥ ፡ ምክሮ ፡ ወይትመየጥ ፡ እምኔሁ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይሥጥጦ ፡ ለውእቱ ፡ መጽሐፍ ፡ ወየሐድስ ፡ ካልእተ ፡ ትእዛዘ ፡ ዘየጤይቅ ፡ ባቲ ፡ ምክረ ፡ ዚእሁ ፡ ዘደኃሪ ፡ ወከማሁ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ በሀልዎተ ፡ ፯ቱ ፡ አው ፡ ፭ቱ ፡ ሰማዕት ። ወይዝክር ፡ ሎሙ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ናሁ ፡ ገብረ ፡ ዘንተ ፡ ምክረ ፡ ባሕቱ ፡ ውእቱ ፡ ኢይፈቅድ ፡ ከመ ፡ ይፈጽም ፡ አላ ፡ ይፈቅድ ፡ ገቢረ ፡ ካልእ ፡ ወእምዝ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ትእዛዘ ፡ ፍጹመ ።

፩ሺ፪፻፶፭ ጠስ ፡ ፳ወ፫ቱ ፡ ወእመሰ ፡ ኀደገ ፡ ንዋየ ፡ ወጸሐፎ ፡ እምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ለካልእ ፡ ወኢዘከረ ፡ አዕርዮቶ ፡ ለቀዳማዊ ፡ ለይትካፈልዎ ፡ ኵሎሙ ፡ ለንዋይ ።

፩ሺ፪፻፶፮ ጠስ ፡ ፳ወ፪ቱ ፡ ወዘይኤዝዝሂ ፡ እምድኅረ ፡ ገቢረ ፡ ትእዛዝ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይወስክ ፡ ዲቤሃ ፡ ወከመ ፡ ያንትግ ፡ እምኔሃ ፡ ጽሒፎ ፡ በሀልዎተ ፡ ሰማዕት ፡ በዘይከውኑ ፡ ሰምዐ ።

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

፩ሺ፪፻፶፩ ጠስ ፡ ፳፩ ። በመተዳደር ፡ ስር ፡ ያለ ፡ ወይም ፡ አካለ ፡ መጠን ፡ ያላደረሰ ፡ ወይም ፡ ባሪያ ፡ ወይም ፡ አውቀት ፡ የጐደለውና ፡ አእምሮውን ፡ ያጣ ፡ ቢያዝዝ ፡ ትእዛዛቸው ፡ አይጸናም ። ሞግዚት ፡ ቢሞት ፡ ያለሞግዚትም ፡ ቢሆን ። ሁለተኛውም ፡ ነፃ ፡ ሳለ ፡ ሌላውም ፡ አስተዋይ ፡ ሲሆን ፡ ዕዉር ፡ ሁኖ ፡ የተወለደ ፡ ዕዉር ፡ ወይም ፡ ይህ ፡ ድንገት ፡ ያገኘው ፡ ትእዛዙ ፡ ትገባለች ፡ (ትፀናለች) ።

፩ሺ፪፻፶፪ መጅ ፡ ፳፪ ። ዲዳ ፡ ወይም ፡ ደንቆሮ ፡ ሁኖ ፡ የተወለደም ፡ ትእዛዝ ፡ የለውም ። ዲዳና ፡ ደንቆሮ ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ደዌ ፡ ድንገት ፡ ያገኛቸው ፡ ቢሆኑ ፡ መጻፍ ፡ ከተቻላቸው ፡ ትእዛዛቸው ፡ ይጸናል ። ለዕብድ ፡ ግን ፡ ትእዛዙ ፡ አይጸናም ። ዳግመኛም ፡ ለባሪያ ፡ በገዥው ፡ ትእዛዝ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፪፻፶፫ ጠስ ፡ ፳፩ ። ጽሑፍ ፡ ለማድረግ ፡ አካለ ፡ መጠን ፡ ያደረሰ ፡ ቢሆን ፡ በልጆቹ ፡ መካከል ፡ ትእዛዙን ፡ በጽሕፈት ፡ ሊያደርገው ፡ ቢወድ ፡ ለሚያወርሳቸው ፡ ያስታውቃቸው ። ለምሽቱ ፡ ወይም ፡ ለውጭ ፡ ሰው ፡ የትእዛዝ ፡ ወይም ፡ የነፃነት ፡ ደብዳቤ ፡ ሊተው ፡ ቢወድ ፡ ይህን ፡ ለመፈጸም ፡ ምስክር ፡ ይሆኑ ፡ ዘንድ ፡ ምስክር ፡ የሚሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ባሉበት ፡ ለወራሾቹ ፡ ያስታውቃቸው ።

፩ሺ፪፻፶፬ ምክሩን ፡ ሊለውጥ ፡ ከእርሱም ፡ ሊመለስ ፡ ቢወድ ፡ ያነን ፡ ጽሑፍ ፡ ቀዶ ፡ የኋለኛውን ፡ ምክሩን ፡ የሚያስረዳበት ፡ ሁለተኛዋን ፡ ትእዛዝ ፡ ሊያደርስ ፡ እርሷንም ፡ ሰባት ፡ ወይም ፡ አምስት ፡ ምስክሮች ፡ ባሉበት ፡ ሊያደርግ ፡ ይገባዋል ። እነሆ ፡ ይህንን ፡ ምክር ፡ እርሱ ፡ እንዳደረገ ፡ ያስታውሳቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ እርሱ ፡ ሊፈጽም ፡ አይወድም ። ሌላ ፡ ሊያደርገው ፡ ይወዳል ፡ እንጂ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ፍጹም ፡ ትእዛዝ ፡ እንዲያደርግ ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፶፭ ጠስ ፡ ፳፫ ። ገንዘቡን ፡ ቢተው ፡ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ለሌላው ፡ ቢጽፈው ፡ ለመጀመሪያው ፡ መሻሩን ፡ ካልጠቀሰ ፡ ገንዘቡን ፡ ሁሉም ፡ ይከፈሉት ።

፩ሺ፪፻፶፮ ጠስ ፡ ፳፪ ። የሚያዝዝም ፡ ትእዛዝ ፡ ከማድረግ ፡ በኋላ ፡ በሚመሰክሩ ፡ ገንዘብ ፡ ምስክሮች ፡ ባሉበት ፡ ጽፎ ፡ በእርሷ ፡ ላይ ፡ ሊጨምር ፡ ወይም ፡ ከእርሷ ፡ ሊቀንስ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ.፪፻፶፯ ጽወ፩ዱ ፡ ወእመሰ ፡ ኢፈቀደ ፡ ዘይኤዝዝ ፡ ከመ ፡ ያእምርዎሙ ፡ ለእለ ፡ ይከውኑ ፡ ስምዐ ፡ በጽሕፈተ ፡ ዚአሁ ፡ ይጠብልሎ ፡ ለመጽሐፍ ፡ እስከ ፡ ፍጻሜሁ ፡ ወፈጺሞ ፡ የሀቦሙ ፡ ለእለ ፡ ይከውኑ ፡ ስምዐ ፡ ወይብሎሙ ፡ ዛቲ ፡ ትእዛዝ ፡ መጽሐፍ ፡ ትእዛዝ ፡ ዚአየ ፡ ይእቲ ፡ ወእምድኅረ ፡ ዝንቲ ፡ ስምዐ ፡ ይኩኑ ፡ ለማዕተት ፡ በ፩ዱ ፡ ጊዜ ፡ ወይኅትምዎ ።

፩ሺ.፪፻፶፰ ወለእመ ፡ ተከሥተ ፡ ከመ ፡ አዛዚ ፡ ኮነ ፡ ይፈትድ ፡ ከመ ፡ ይዝክር ፡ ካልአነ ፡ ሰብአ ፡ ወኢፈጸመ ፡ ቃሎ ፡ ኢይረስ ፡ ወኢ ፡ እለ ፡ ዘከርሙ ፡ ውእቱ ፡ ወለእመ ፡ ሀለዎሙ ፡ ለእኁዊሁ ፡ ንዋይ ፡ ዘተደመረ ፡ ኢያክልእዎ ፡ ለአ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡ ከመ ፡ የእዝዝ ፡ በክፍለ ፡ ዚአሁ ።

፩ሺ.፪፻፶፱ ትሔ ፡ ዘ፲ወ፪ቱ ፡ ወለእመ ፡ ዐለዋሁ ፡ ለብእሲ ፡ ፪ቱ ፡ አንስት ፡ ወአፍቀራ ፡ ለአሐቲ ፡ እምኔሆን ፡ ወጸልአ ፡ ለካልእታ ፡ ወወለደ ፡ እምኔሆን ፡ ውሉደ ፡ ወፈተደ ፡ በጊዜ ፡ ሞቱ ፡ ከመ ፡ ያውርሶሙ ፡ ንዋየ ፡ ዚአሁ ፡ ለደቂቀ ፡ ኢይደልዎ ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ያዐቢ ፡ ወልዳ ፡ ለእንተ ፡ አፍቀራ ፡ እምወልዳ ፡ ለእንተ ፡ ጸልአ ።

፩ሺ.፪፻፷ ሣልስ ፡ ለዘይኤዝዝ ፡ ሎቱ ፡ መክ ፡ ፫ቱ ፡ ኢይደሉ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ እምእለ ፡ ተግህዱ ፡ በወሂእ ፡ እምትእዛዛት ፡ እምላክውያት ፡ ወእምሃይማኖት ፡ ወዘይመልክ ፡ ካልአ ፡ እንበለ ፡ እምላክ ፡ ወእምግባሩ ፡ ዘተመትረ ፡ እምፍኖተ ፡ ምእመናን ፡ ከመ ፡ ይደመር ፡ ምስለ ፡ ኅተአን ፡ እስመ ፡ ሐዋርያ ፡ ይቤ ፡ አይ ፡ ስታፌ ፡ ቦሙ ፡ ለምእመናን ፡ ምስለ ፡ እለ ፡ ኢየአምኑ ፡ ወእ ዘዘሙ ፡ ለምእመናን ፡ ከመ ፡ ይትፈለጡ ፡ እምእሉ ፡ ወዘይመስልዎሙ ፡ እስመ ፡ ፈለስ ፡ እምእሚን ፡ ኀበ ፡ ክሕደት ፡ ውኑበ ፡ ካልአን ፡ እከያት ፡ ዘውእቶሙ ፡ ዘምዎ ፡ ወዘይመስልዎሙ ፡ ለእሉ ። ለእመ ፡ ኢተፈልጡ ፡ ወኢ.ነሥኡ ፡ ወኢ ተመይጡ ፡ መንገለ ፡ እሚን ፡ ከመ ፡ ይትካፈሉ ፡ ንዋየ ፡ ተዋርሶ ፡ ወእምድኅረ ፡ ተፈልጠስ ፡ እምኔሃ ፡ ኢኮነ ፡ በከመ ፡ ተነግረ ፡ በአንቀጸ ፡ ርስት ፡ ወይቀውም ፡ ትእዛዝ ፡ ለወራስያን ፡ ሆሎሙ ፡ እው ፡ ለመንፈቆሙ ፡ እው ፡ ለካልእ ፡ እምኔሆሙ ፡ በዘኮነ ፡ እፍእ ፡ እምዘይደልዎሙ ፡ ተዋርሶ ።

፩ሺ.፪፻፶፯ ፳፩ ። እዛዥ ፡ ምስክሮች ፡ የሚሆኑትን ፡ በጽሕፈቱ ፡ ሊያስታውቃቸው ፡ ባይወድ ፡ የኑዛዜውን ፡ ጽሑፍ ፡ እስከ ፡ መጨረሻው ፡ ይብዳቢውን ፡ ያሽገው ። ከጨረሰም ፡ በኋላ ፡ ምስክር ፡ ለሚሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ይህች ፡ የይብዳቢ ፡ ትእዛዝ ፡ የኔ ፡ ትእዛዝ ፡ ናት ፡ ብሎ ፡ ይስጣቸው ። ከዚህ ፡ በኋላም ፡ ምስክሮች ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ ይመስክሩ ። ይፈርሙበትም ።

፩ሺ.፪፻፶፰ እዛዥ ፡ ሌሎችን ፡ ሰዎች ፡ ሊጠቅስ ፡ የሚወድ ፡ እንደሆነ ፡ ቢታወቅ ፡ ቃሉንም ፡ ባይፈጽም ፡ አይውረስ ። እራሱ ፡ ያስታወሳቸውም ፡ ሰዎች ፡ በወንድሞቹም ፡ የተጨመረ ፡ ገንዘብ ፡ ቢኖራቸው ፡ ከእነርሱ ፡ አንዱ ፡ በድርሻው ፡ እንዲያዝ ፡ እይከልከሉት ።

፩ሺ.፪፻፶፱ ትሔ ፡ ፲፪ ። ለአንድ ፡ ሰው ፡ ሁለት ፡ ሚስቶች ፡ ቢኖሩት ፡ ከእነርሱ ፡ አንዲቱን ፡ ቢወድ ፡ ሌላይቱንም ፡ ቢጠላ ፡ ከእነርሱም ፡ ልጆችን ፡ ቢወልድ ፡ በሚሞትበትም ፡ ጊዜ ፡ ገንዘቡን ፡ ለልጆቹ ፡ ሊያወርሳቸው ፡ ቢወድ ፡ ከሚወዳት ፡ ሚስቱ ፡ የወለደውን ፡ ልጅ ፡ ከሚጠላት ፡ ሚስቱ ፡ ከወለደው ፡ ልጅ ፡ ሊያበልጥ ፡ አይገባውም (ዘዳ ፡ ፳፩ ፡ ፲፭ - ፲፯) ።

፩ሺ.፪፻፷ ሦስተኛው ፡ ስለሚያዙለት ፡ ሰው ፡ ይናገራል ። መክ ፡ ፫ ። ከእምላክ ፡ ትእዛዛትና ፡ ከሃይማኖት ፡ በመውጣት ፡ ከታወቀት ፡ ወገን ፡ ሊሆን፡ አይገባም ። ከእምላክ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ጣዖት ፡ የሚያመልክ ፡ ወይም ፡ ምግባሩ ፡ ከኃጥአን ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ ከምእመናን ፡ ጎዳና ፡ የተለየ ፡ ሊሆን ፡ አይገባም ። ሐዋርያ ፡ ለምእመናን ፡ ካላመኑ ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ ምን ፡ አንድነት ፡ አላቸው ፡ ብሏልና ። ከሃይማኖት ፡ ወደ ፡ ክህደት ፡ ወደሌሎቹም ፡ ክፋቶች ፡ ስለ ሄዱ ፡ እኔኸውም ፡ ዝሙትና ፡ እነዚህንም ፡ የሚመስሏቸው ፡ ናቸው ። (፪ ፡ ቆሮ ፡ ፮ ፡ ፲፪ -፲፯) ። ተለይተው ፡ ካልተወ ፡ ወደሃይማኖትም ፡ ካልተመለሱ ፡ የውርሱን ፡ ገንዘብ ፡ ሊካፈሉ ፡ አይገባቸውም ። ከእርሷ ፡ ከተለዩ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ በአንቀጸ ፡ ርስት ፡ እንደተነገረው ፡ አይደለም ። ለወራሾቹ ፡ ሁሉ ፡ ወይም ፡ ለእኩሌቶቹ ፡ ወይም ውርስ ፡ ከሚገባቸው ፡ በውጭ ፡ በሆነው ፡ ከእነርሱ ፡ ሌሎችም ፡ ቢሆን ፡ ትእዛዝ ፡ ይጸናል ።

አንቀጽ ፡ ፵፩ ።

፩ሺ፱፻፳፩ መከ ፡ ፮ቱ ፤ ወዘሂ ፡ ተጽሕፈ ፡ ሎቱ ፡ በውስተ ፡ ትእዛዝ ፡ በንዋየ ፡ ተዋርሶ ፡ ለእመ ፡ ተዳደቃ ፡ ለእንተ ፡ ተጽሕፈት ፡ ወተነሥአት ፡ ግብተ ፡ አኮ ፡ ዘይደሉ ፡ ከመ ፡ ይትከላእ ፡ እምኔሃ ። ወለእመ ፡ ኢተዳደቃ ፡ ወኢመጽአ ፡ ላዕሌሃ ፡ መጻኢ ፡ ወእምዝ ፡ ፈቀደ ፡ ከመ ፡ የሀብ ፡ ክፍለ ፡ ዚአሁ ፡ ለካልኡ ፡ ወከመ ፡ ኢይንሣእ ፡ ምንተኒ ፡ እምርስቱ ፡ ወዝኒ ፡ ብዉሕ ፡ ሎቱ ።

፩ሺ፱፻፳፪ ጠስ ፡ ፴ ፡ ወይደሉ ፡ ከመ ፡ ይጽሐፍ ፡ መቁሕ ፡ ዘሂ ፡ ተሰደ ፡ ለወራሲ ፡ እንዘ ፡ ይሴፎ ፡ ግብአተ ፡ ዚአሁ ፡ ወለእመ ፡ ተዳደቆ ፡ ለወራሲ ፡ ተሞቅሐ ፡ አው ፡ ስደት ፡ እምድኅረ ፡ አዘዘ ፡ ጽሒፎ ፡ ይደልዎ ፡ ሎቱ ፡ ነሢእ ፡ ዘአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ እምድኅረ ፡ ድኅነቱ ፡ ወእመኒ ፡ በግብአቱ ።

፩ሺ፱፻፳፫ ጠስ ፡ ወለእመ ፡ ቦ ፡ ለአሐዱ ፡ ወልድ ፡ ዘነገደ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀቤሁ ፡ ዜና ፡ ሞቱ ። ወአዘዘ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ንዋዩ ፡ ለካልኡ ፡ በምክንያተ ፡ ንግደተ ፡ ወልዱ ፡ እንዘ ፡ ሕያው ፡ ውእቱ ይኩን ፡ ርስቱ ፡ ለወልዱ ፡ ሀየንተ ፡ ውእቱ ፡ ዘተአዘዘ ፡ ሎቱ ።

፩ሺ፱፻፳፬ ክፍል ፡ ወይደሉ ፡ ከመ ፡ የአዝዙ ፡ ለፅንስት ፡ ለባሕቲታ ፡ አንበለ ፡ ዘትፀውሮ ፡ በከርሣ ፡ ወለዘፀንሰቶሂ ፡ በባሕቲቱ ፡ እንበሌሃ ፡ ወባሕቱ ፡ ኢይጸንዕ ፡ ሎቱ ፡ ምንትኒ ፡ ለእመ ፡ ኢወፅአ ፡ ሕያወ ፡ አው ፡ ለእመ ፡ ኢተወልደ ፡ በዕድሜ ፡ ፅንስ ፡ እምጊዜ ፡ ተጽሕፈ ፡ ወተአዘዘ ፡ ሎቱ ። ወለእመ ፡ ተአዘዘ ፡ ለፅንስት ፡ ወለዘተፀንሰ ፡ በከርሣ ፡ በምንትኒ ፡ ወወለደት ፡ መንታ ፡ ይክፍሉ ፡ ማእከለ ፡ ፪ሆሙ ፡ ዕሩየ ። ወለእመ ፡ ተወልደ ፡ ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡ ሕያወ ፡ ወካልኡኒ ምዉተ ፡ ይኩን ፡ ኵለንታሁ ፡ ለሕያው ። ወለእመ ፡ አርአየ ፡ ዝከረ ፡ ወፈለጠ ፩ደ ፡ ተባዕተ ፡ አልቦ ፡ ዘይወርስ ፡ ዘእንበሌሁ ፡ ወይከውን ፡ አማነ ፡ ጽሒፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ለገብር ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ግዑዘ ፡ በጊዜ ፡ ዘይደልዎ ፡ ይኩን ፡ ንዋዩ ፡ ሎቱ ፡ ወእመ ፡ አኮሰ ፡ ዘእግዚኡ ፡ ውእቱ ።

፩ሺ፱፻፳፭ ራብዕ ፡ በእንተ ፡ ዘይኤዝዙ ፡ ኪያሁ ፡ ኢይጸንዕ ፡ ቃሉ ፡ ለእመ ፡ ኢኮነ ፡ ምልክናሁ ፡ ለዘይኤዝዝ ፡ ወምጣኔሁሰ ፡ ኀበ ፡ ፪ቱ ፡ ፍናዎት ፡ ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡ ራብዕተ ፡ እዴሃ ፡ ለዘይወርስዋ ፡ ወካልእ ፡ ሣልስተ ፡ ራብዕተ ፡ እዴሃ ፡ ለኀ

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

፩ሺ፱፻፳፩ መከ ፡ ፮ ። በውርሱ ፡ ገንዘብ ፡ በትእዛዝ ፡ የተጻፈለት ፡ ሰው ፡ የተጻፈችውን ፡ ድንገት ፡ ጥፋት ፡ ቢያገኛት ፡ በድንገትም ፡ ብትወሰድ ፡ ከእርሷ ፡ ሊከለከል ፡ የሚገባ ፡ አይደለም ። ድንገት ፡ ጥፋት ፡ ባያጋጥማት ፡ ክፉ ፡ አድራጊ ፡ ባይመጣባት ፡ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ድርሻውን ፡ ለሌላው ፡ ሊሰጥ ፡ ከርስቱም ፡ ምንምን ፡ ላይወስድ ፡ ቢወድ ፡ ይህም ፡ ለእርሱ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፱፻፳፪ ጠስ ፡ ፴ ። የታሠረ ፡ የተሰደደም ፡ መመለሱን ፡ ተስፋ ፡ እያደረገ ፡ ለወራሹ ፡ ሊጽፍ ፡ ይገባል ። ወራሹን ፡ ጽፎ ፡ ካዘዘለት ፡ በኋላ ፡ እሥራት ፡ ወይም ፡ ስደት ፡ ድንገት ፡ ቢያገኘው ፡ ከዳነ ፡ በኋላ ፡ የሚመለስም ፡ ቢሆን ፡ ያዘዘለትን ፡ መውሰድ ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፱፻፳፫ ጠስ ፡ ለአንድ ፡ ሰው ፡ ወደሩቅ ፡ አገር ፡ የሄደ ፡ ልጅ ፡ ቢኖረው ፡ የሞቱም ፡ ወሬ ፡ ቢደርሰው ፡ በሕይወት ፡ ሳለ ፡ ልጁ ፡ ሩቅ ፡ አገር ፡ በመሄዱ ፡ ምክንያት ፡ ገንዘቡ ፡ ለሌላ ፡ እንዲሆን ፡ ቢያዝዝ ፡ ስለታዘዘለት ፡ ሰው ፡ ፈንታ ፡ ርስቱ ፡ ለልጁ ፡ ይሁን ።

፩ሺ፱፻፳፬ ክፍል ፡ ለጸነሰች ፡ ሴት ፡ በሆዷ ፡ የተሸከመችውን ፡ ፅንስ ፡ ለይቶ ፡ ለብቻዋ ፡ ከእርሷም ፡ ለይቶ ፡ ለፀነሰችው ፡ ብቻ ፡ ሊያዝዝ ፡ ይገባል ። ነገር ፡ ግን ፡ ሕያው ፡ ሆኖ ፡ ካልተወለደ ፡ ወይም ፡ ከተጻፈለትና ፡ ከታዘዘለት ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ በጽንሱ ፡ ጊዜ ፡ ልክ ፡ ካልተወለደ ፡ ምንም ፡ አይጸናለትም ። ለፀነሰች ፡ ሴት ፤ ወይም ፡ በሆዷ ፡ ለተፀነሰው ፡ በማናቸውም ፡ ቢታዘዝ ፡ መንታ ፡ ብትወልድ ፡ በሁለቱ ፡ መካከል ፡ በትክክል ፡ ይከፈሉ ። ከእነርሱ ፡ አንዱ ፡ ሕያው ፡ አንዱ ፡ ምዉት ፡ ሁኖ ፡ ቢወለድ ፡ ሁሉም ፡ ለሕያው ፡ ይሁን ። ለይቶ ፡ አንዱን ፡ ወንድ ፡ ልጅ ፡ በማስታወስ ፡ ቢገልጽ ፡ ከርሱ ፡ በቀር ፡ የሚወርስ ፡ የለም ። ለባሪያ ፡ ትእዛዝ ፡ መጻፍ ፡ የታመነ ፡ ይሆናል ። በሚገባው ፡ ጊዜም ፡ ነፃ ፡ የወጣ ፡ ቢሆን ፡ ገንዘቡ ፡ ለእርሱ ፡ ይሁን ። ያም ፡ ባይሆን ፡ ግን ፡ የጌታው ፡ ነው ።

፩ሺ፱፻፳፭ ዐራተኛው ፡ እርሱን ፡ ስለሚያዙት ፡ ይናገራል ፡ ለአዛዡ ፡ ገንዘቡ ፡ ካልሆነ ፡ ቃሉ ፡ አይጸናም ። አስተያየቱም ፡ ሁለት ፡ መንገድ ፡ አለው ። ከእነርሱ ፡ አንዱ ፡ ዐራተኛዋ ፡ እጅ ፡ ለሚወርሳት ፡ ነው ። ሁለተኛው ፡ ካራት ፡ እጅ ፡ ሢሶውን ፡

ዲግ ፡ ወካልእኒ ፡ ትሥልስት ፡ ወራብዓይሰ ፡ ውእቱ ፡ ድልው ፡ ወውእቱ ፡ ዘድልው ። ቀዳሚሰ ፡ ፍና ፡ እኂዘ ፡ ቀኖና ፡ ዘተነግረ ፡ በእንቲእሁ ።

፩ሺ፱፻፷፮ መክ ፡ ፩ዱ ፡ ወዘሂ ፡ ጸሐፈ ፡ ትእዛዘ ፡ ለይረስ ፡ ውሉዱ ፡ በከመ ፡ ፈቀደ ፡ ወየሀብ ፡ ለእዋልዲሁ ፡ ለለአሐቲ ፡ መክፈልተ ፡ ሕዜሆን ፡ ወይክፍል ፡ ንዋዮ ፡ ኀበ ፡ ፬ቱ ። ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይመጽውት ፡ በምንትኒ ፡ እምንዋዩ ፡ ይመጽውት ፡ ራብዕተ ፡ እዴሁ ፡ ወእምዝ ፡ ያቅም ፡ ለእዋልዲሁ ፡ ራብዕተ ፡ እድ ፡ ለሕዜሆን ፡ ወይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ በትሥልስት ፡ እም ፡ ፬ቱ ፡ ዘፈቀደ ፡ ወይረስ ፡ ወልዱ ፡ በከመ ፡ ፈቀደ ፡ እስመ ፡ ሕግነ ፡ ትኤዝዝ ፡ ሎቱ ፡ ወከመ ፡ ይኩኑ ፡ ውሉዱ ፡ ለብእሲ ፡ ዘይወርሱ ፡ ፫ተ ፡ እም፬ቱ ፡ ንዋዩ ። ወለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይወስከ ፡ ለእዋልዲሁ ፡ ምንተኒ ፡ ንዋየ ፡ ዝንቱሰ ፡ ብዉሕ ፡ ሎቱ ፡ ወእመሰ ፡ አልቦቱ ፡ ውሉድ ፡ ያውርስ ፡ ንዋዮ ፡ ለዘፈቀደ ።

፩ሺ፱፻፷፯ ወናሁ ፡ ተነግሩ ፡ በዝንቱ ፡ ቀኖና ፡ ፪ቱ ፡ ምክራት ፡ ወብሂሎቱ ፡ ዘውስቴቱ ፡ ኢይኩን ፡ ዘእንበለ ፡ ይትከሠት ፡ ወዝንቱ ፡ ቀኖና ፡ ኢኮነ ፡ ድልወ ፡ ለ፩ዱ ፡ ዘእንበለ ፡ በምክረ ፡ ፪ቱ ፡ ወፍካሬሁሰ ፡ ኢኮነ ፡ ክሡተ ፡ በዝንቱ ፡ ኢይበዝኅ ፡ ቀኖና ፡ ፩ዱ ፡ እምነ ፡ ካልኡ ። ወምክርሰ ፡ ዳግማዊ ፡ በእሕጽጾ ፡ ቀናኖት ፡ እለ ፡ ነገሩ ፡ በእንቲእሁ ።

፩ሺ፱፻፷፰ መክ ፡ ፲ቱ ፡ ይደልዎ ፡ ለብእሲ ፡ ከመ ፡ ይክፍል ፡ ኀበ ፡ ፫ቱ ፡ ወራብዓየሰ ፡ ንዋዮ ፡ ይግበር ፡ ለዘእፍቀረ ፡ ወያትርፍ ፡ ፩ደ ፡ ራብዓየ ፡ ለወራሲሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ተወስኮ ። ዘ፲ወ፭ቱ ፡ ወውእቱ ፡ ሥሉጥ ፡ ላዕለ ፡ ፫ቱ ፡ ወራብዓየሰ ፡ ንዋዮ ፡ የሀብ ፡ ለዘፈቀደ ፡ ወይክፍል ፡ እምውቱሂ ፡ ለውሉዱ ፡ ተእዛዝያን ።

፩ሺ፱፻፷፱ ዘ ፺ወ፭ቱ ፡ ወለአመ ፡ ጸሐፈ ፡ ብእሲ ፡ ትእዛዘ ፡ ወሠርዐ ፡ በንዋዩ ፡ ምንተኒ ፡ ኢተፈጸመ ፡ ትርብዕት ፡ ወሐጸ ፡ መንፈቅ ፡ ወትርብዕት ፡ ዐቅሞት ፡ ወፈጽሞት ፡ ቦቱ ፡ ርስተ ፡ ወውእቱ ትርብዕት ፡ ለሰብእ ፡ ነኪራን ፡ ይርአዩ ፡ በዝንቱ ፡ ለእመ ፡ ይከውን ፡ ኃእዝ ፡ ለወራሳያኒሁ ፡

ለመተው ፡ ነው ። ሁለተኛውም ፡ ሲሶ ፡ ነው ። አራተኛው ፡ ግን ፡ የሚገባ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ የሚገባ ፡ ነው ። መጀመሪያው ፡ መንገድ ፡ ግን ፡ ስለርሱ ፡ የተነገረውን ፡ ሥርዓት ፡ መያዝ ፡ ነው ።

፩ሺ፱፷፮ መክ ፡ ፩ ። ትእዛዝ ፡ ያጻፈ ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ ወደደ ፡ ልጆቹ ፡ ይውረሱ ። ለሴቶች ፡ ልጆቹ ፡ ለእያንዳንዷ ፡ የመታጫቸውን ፡ ድርሻ ፡ ይስጥ ፡ ገንዘቡንም ፡ ካራት ፡ ይክፈል ፡ ከገንዘቡ ፡ በምንም ፡ ሊመጸውት ፡ ቢወድ ፡ አራተኛውን ፡ እጅ ፡ ይመጽውት ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ አራተኛዋን ፡ እጅ ፡ ለሴቶቹ ፡ ልጆች ፡ ለማጫቸው ፡ ይወስን ። ካራቱ ፡ በሲሶው ፡ የወደደውን ፡ ሊያደርግ ፡ ይገባዋል ። ወንድ ፡ ልጁ ፡ እንደ ፡ ወደደ ፡ ይውረስ ። ሕጋችን ፡ ታዛለችና ፡ ልጆቹ ፡ ከገንዘቡ ፡ ካራቱ ፡ እጅ ፡ ሦስቱን ፡ እጅ ፡ የሚወርሱ ፡ ይሆኑ ፡ ዘንድ ፡ ለሴቶች ፡ ልጆቹ ፡ ምንም ፡ ገንዘብ ፡ ሊጨምር ፡ ቢወድ ፡ ይህ ፡ ለእርሱ ፡ ይገባዋል ። ልጆች ፡ ባይኖሩት ፡ ግን ፡ ገንዘቡን ፡ ለወደደው ፡ ያውርስ ።

፩ሺ፱፻፷፯ እነሆ ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ሁለት ፡ አስተያየቶች ፡ ተነግረዋል ። በውስጡ ፡ የተነገረው ፡ ሳይገለጽ ፡ አይሁን ። ይህ ፡ ሥርዓት ፡ በሁለተኛው ፡ አስተያየት ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ላንዱ ፡ የተገባ ፡ አይደለም ። ትርጓሜውም ፡ በዚህ ፡ የተገለጸ ፡ አይደለም ። ያንዱ ፡ ሥርዓት ፡ ከሁለተኛው ፡ አይበዛም ። ሁለተኛው ፡ አስተያየት ፡ ግን ፡ ስለእርሱ ፡ የሚናገሩትን ፡ ሥርዓቶች ፡ በማላነስ ፡ ነው ።

፩ሺ፱፻፷፰ መክ ፡ ፲ ። ለሰው ፡ ገንዘቡን ፡ ከሦስት ፡ ሊከፍል ፡ ይገባዋል ። ከገንዘቡ ፡ አራተኛውን ፡ ግን ፡ ለወደደው ፡ ያድርግ ። አንዱን ፡ አራተኛውንም ፡ ያለ ፡ ጭማሪ ፡ ለወራሹ ፡ ያስቀር ። ፲፭ ፡ እርሱ ፡ በ፫ቱ ፡ እጅ ፡ ሥልጣን ፡ አለው ። ከገንዘቡ ፡ አራተኛውን ፡ ግን ፡ ለወደደው ፡ ይስጥ ። ከዚኸውም ፡ ለሚታዘዙ ፡ ልጆች ፡ ይክፈል ።

፩ሺ፱፻፷፱ ፺፭ ። ሰው ፡ ትእዛዝ ፡ ቢጽፍ ፡ በገንዘቡ ፡ ምንምን ፡ ቢወስን ፡ እርቦ ፡ አልተፈጸመም ። እኩሌታውም ፡ ጐደለ ። እርቦም ፡ መወሰንና ፡ መፈጸም ፡ በርስቱ ፡ አለበት ። ይኸውም ፡ እርቦ ፡ ለሌሎቹ ፡ ሰዎች ፡ ነው ። በዚህ ፡ ይፍረዱ ። ለወራሾቹ ፡ ከገንዘቡ ፡ እርቦ ፡ የተነሣ ፡ ከርክር ፡

አንቀጽ ፡ ፵፩ ።

እምትርብዕተ ፡ ንዋዩ ፡ ይኩን ፡ ዘእቀመ ። ወለ እመሰ ፡ ኢ.ቆመ ፡ ራብዕተ ፡ እዴሁ ፡ ይሁብር ፡ መንፈቀ ፡ ምስሰ ፡ ራብዕተ ፡ እድ ፡ ዘቆመ ፡ ወይ ፈጽም ፡ ቦቱ ፡ ከዊነ ፡ ተዋርሶ ፡ ዘውእቱ ፡ ራብ ዕተ ፡ እድ ።

፩ሺ፪፻፸፫ ሥርዋጽ ፡ ሐተታ ፡ ቦኑ ፡ ይደልዎ ፡ ለብእሲ ፡ ከመ ፡ ያውርስ ፡ ኮሎ ፡ ርስተ ፡ ዚእሁ ፡ ለብእ ሲቱ ፡ እንዘ ፡ አልቦ ፡ እምኔሁ ፡ ውሉድ ፡ ወቦኑ ፡ ለእመ ፡ ቦቱ ፡ ፪ቱ ፡ ውሉድ ፡ ወኍሉቀን ፡ በው ስተ ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዙ ፡ ይኅድግኑ ፡ ላቲ ፡ ምንተኒ ፡ እው ፡ ያቅም ፡ላቲ ፡ እምድኅረ ፡ ወሀበ ፡ ሕሣሃ ። ይቤ ፡ ይደልዎ ፡ እንከ ፡ ለብእሲ ፡ ከመ ፡ ይጽሐፍ ፡ ትእዛዞ ፡ ወይረሲ ፡ በውስቴታ ፡ ስመ ፡ ወራሲያን ፡ ዘፈቀደ ፡ ወባሕቱ ፡ ዘንቤሰ ፡ ከመ ፡ ዳግማዊ ፡ ድልው ፡ በበይነ ፡ ኀጸት ፡ ፰ቱ ።

፩ሺ፪፻፸፬ ቀዳማዊ ፡ እስመ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ቃላት ፡ ተነ ግሩ ፡ በውስተ ፡ ፩ዱ ፡ መጽሐፍ ፡ እም፩ዱ ፡ ምክር ፡ ወተጠንቀቀ ፡ ዳግማዊ ፡ በብዙኅ ፡ ቀዋ ናት ፡ በጥንተ ፡ መጽሐፉ ፡ ወውስተ ፡ ማእከሉ ፡ ወበተፍጻሜቱ ፡ ቀዳማዊ ፡ ተነግረ ፡ በውስተ ፡ ቀኖና ፡ ወበምክረ ፡ በዓለ ፡ መጽሐፍ ፡ ወይትዐ ወቅ ፡ እምተሰናአዎተ ፡ ቃላቲሁ ፡ እለ ፡ ይጠ ነቀቁ ፡ በውስተ ፡ መካናት ፡ ፍሉጣት ።

፩ሺ፪፻፸፭ ወካዕ ፡ ዳግማዊ ፡ ነገር ፡ ዘተነግረ ፡ በውስተ፡ ምክር ፡ ቀዳማዊ ፡ ኢኮነ ፡ ክሡተ ፡ ፍካሬሁ ፡ እስመ ፡ እምኔሁ ፡ ይትከሠቱ ፡ ፪ቱ ፡ ምክራት ፡ ወቃልሰ ፡ ዘተነግረ ፡ በውስተ ፡ ዳግማዊ ፡ ኢተ ከሥተ ፡ እምኔሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ምክር ፡ ዳግማዊ ፡ ወእኂዞቱ ፡ ስዘይትሌቦ ፡ ይደሉ ።

፩ሺ፪፻፸፮ ወካዕ ፡ ግልስ ፡ ምክርስ ፡ ቀዳማዊ ፡ ይትነ ገር ፡ በውስተ ፡ ጥንተ ፡ መጽሐፍ ፡ ወምክርኒ ፡ ዳግማዊ ፡ ተነግረ ፡ እምድኅሬሁ ፡ በጥንተ ፡ መጽሐፍ ፡ ወበማእከሉ ፡ ወበፍጻሜሁ ፡ ወደ ኃራዊ ፡ ይነሥቶ ፡ ለቀዳማዊ ።

፩ሺ፪፻፸፯ ራብዕ ፡ ናሁ ፡ ተነግረ ፡ በዝንቱ ፡ መጽሐፍ ፡ ከመ ፡ ብዉሕ ፡ ለብእሲ ፡ ይግበር ፡ በንዋዩ ፡ ዘፈቀደ ፡ ወብዉሕ ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ እመኒ ፡ በመንፈቀ ፡ ወእመኒ ፡ በራብዕተ ፡ እዴሁ ፡ ወይረሲ ፡ በዘፈቀደ ፡ ዘእንበለ ፡ ተከ ልአ ፡

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

ቢሆን ፡ የወሰነው ፡ ይሁን ። አራተኛው ፡ እጅ ፡ ካልጸና ፡ ከአራተኛው ፡ እጅ ፡ ጋር ፡ የጸናው ፡ እኩሌታው ፡ ይሻራል ። የእወራረስንም ፡ ሁኔታ በእርሱ ፡ ይፈጽም ። ይኸውም ፡ አራት ፡ እጅ ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፸፫ ሥርዋጽ ። ሐተታ ፡ ለሰው ፡ ከእርሱ ፡ ልጆች ፡ ሳይኖሯት ፡ ርስቱን ፡ ሁሉ ፡ ለሚስቱ ፡ ሊያወር ሳት ፡ በእውኑ ፡ ይገባዋልን ። በትእዛዙ ፡ ደብ ዳቤ ፡ ውስጥ ፡ የተቈጠሩ ፡ ሁለት ፡ ልጆች ፡ ቢኖ ሯት ፡ ምንም ፡ ምን ፡ ሊተውላት ፡ ወይም ፡ማጫ ዋን ፡ ከሰጣት ፡ በኋላ ፡ ሊወስንባት ፡ ይገባልን ? እንግዲህ ፡ ለሰው ፡ ትእዛዙን ፡ ይጽፍ ፡ ዘንድ ፡ በውስጥም ፡ የወደዳቸውን ፡ የወራሾቹን ፡ ስም ፡ ሊያደርግ ፡ ይገባዋል ፡ አለ ። ነገር ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ሁለተኛው ፡ የተገባ ፡ ነው ፡ ያልነው ፡ ስለ ፡ ፰ ፡ ነገሮች ፡ ነው ።

፩ሺ፪፻፸፬ አንደኛ ፡ ሁለቱም ፡ ቃላት ፡ ካንድ ፡ አስተ ያየት ፡ በአንድ ፡ መጽሐፍ ፡ ተነግረዋልና ። ሁለተኛውም ፡ በብዙ ፡ መጻሕፍት ፡ በመጽሐፉ መጀመሪያ ፡ በመካከሉም ፡ በመጨረሻውም ፡ ተጽፏል ። መጀመሪያው ፡ በአንደኛው ፡ መጽ ሐፍና ፡ በባለ ፡ መጽሐፉ ፡ አስተያየት ፡ ተነ ገረ ። በተለዩ ፡ ቦታዎች ፡ ከተጻፉ ፡ ከቃላቱ ፡ መስማማት ፡ የተነሳ ፡ ይታወቃል ።

፩ሺ፪፻፸፭ ሁለተኛው ፡ አስተያየት ፡ በመጀመሪያው ፡ አስተያየት ፡ የተነገረው ፡ ነገር ፡ ትርጓሜው ፡ የተገለጸ ፡ አልሆነም ። ከእርሱ ፡ ሁለት ፡ አስተ ያየቶች ፡ ይገለጻሉና ። በሁለተኛው ፡ የተነገ ረው ፡ ቃል ፡ ከእርሱ ፡ አልተገለጸም ። በሁ ለተኛው ፡ አስተያየት ፡ ነው ፡ እንጂ ። የሚረዳ ውን ፡ መያዝ ፡ ይገባል ።

፩ሺ፪፻፸፮ ፫ተኛው ፡ አስተያየት ፡ በመጀመሪያው ፡ በመጽሐፉ ፡ መጀመሪያ ፡ ይነገራል ። ሁለተ ኛውም ፡ አስተያየት ፡ ከእርሱ ፡ ቀጥሎ ፡ በመ ጽሐፉ ፡ መጀመሪያ ፡ በመካከሉም ፡ በመጨ ረሻውም ፡ ተነገረ ። የኋለኛውም ፡ የፊተኛውን፡ ይሽረዋል ።

፩ሺ፪፻፸፯ ፬ራተኛው ፡ ሰው ፡ በገንዘቡ ፡ የወደደውን ፡ ያደርግ ፡ ዘንድ ፡ እንዲገባው ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ፡ ተነገረ ። ያደርግም ፡ ዘንድ ፡ ሥልጣን ፡ አለው ። በእኩሌታውም ፡ ቢሆን ፡ በአራተኛውም ፡ እጅ ፡ ቢሆን ፡ ያለመከልከል ፡ በወደደው ፡ ያድርግ ።

አንቀጽ ፡ ፵፩ ።

፩ሺ፪፻፸፭ ኃምስ ፡ ናሁ ፡ አቅደምነ ፡ ነጊረ ፡ ከመ ፡ ለትአዛዝ ፡ እንተ ፡ ተጽሕፈት ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይግበርዋ ፡ በእንተ ፡ ዘይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወበእንተ ፡ ግብሮሙ ፡ ለለባውያን ፡ እስመ ፡ ይቤ ፡ እግዚአብሔር ፡ አዘዞሙ ፡ ለደቂቅከ ፡ ፈጸመ ፡ ብሂለ ፡ ወኢሞቅሖ ፡ ቃሎ ፡ ኢ ፡ በንስቲት ፡ ወኢ ፡ በብዙኅ ፡ ወለባውያንሂ ፡ ሶበ ፡ አዘዙ ፡ አስተባውሖ ፡ ቃል ፡ ኢሞቅሑ ፡ ዘእንበለ ፡ በዘ ይሜኒ ፡ በጊዜ ፡ ጽሒፈ ፡ ትእዛዝ ። ወበቀዳሚትሰ ፡ እንተ ፡ ሀለወት ፡ ውስተ ፡ ዳግማዊ ፡ ይፈ ይፍድ ፡ በከመ ፡ ተጠየቀ ።

፩ሺ፪፻፸፮ ሳድስ ፡ ልቡና ፡ ይፈትሕ ፡ ከመ ፡ ብዉሕ ፡ ለለባዊ ፡ ይግበር ፡ በንዋዩ ፡ በከመ ፡ ይፈቅድ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ሥሉጥ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወአልቦ ፡ ዘይከልእ ፡ እምነ ፡ ሠይጦቱ ፡ ወኢ ፡ እምአቅሞቱ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ይመጽውቶ ፡ አው ፡ የሀብ ፡ ለዘፈቀደ ፡ ወዝንቱ ፡ ብውሕ ፡ ሎቱ ፡ መንፈቀ ፡ ወትርብዕተ ፡ እደዊሁ ።

፩ሺ፪፻፸፯ ሳብዕ ፡ በቀዳሚትሰ ፡ ትትፌጸም ፡ በምክር ፡ ዳግማዊ ፡ ፈድፋደ ፡ እምቀዳማዊ ፡ እስመ ፡ ዘይእኀዝ ፡ ለምክር ፡ ዳግማዊ ፡ ይትከሀሎ ፡ ለእመ ፡ ርእየ ፡ በቀዳሚት ፡ ውስተ ፡ ምክር ፡ ቀዳማዊ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ኪያሁ ፡ በፍትሐ ፡ ዚአሁ ፡ ወከመ ፡ የእኀዝ ፡ ለምክር ፡ ቀዳማዊ ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ከመ ፡ ሀለወ ፡ በቀዳሚት ፡ ውስተ ፡ ምክር ፡ ዳግማዊ ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ ከማሁ ፡ ለቀዳማዊ ።

፩ሺ፪፻፸፰ ሳምን ፡ አሕሰሞሰ ፡ ይመጽእ ፡ ፈድፋደ ፡ በምክር ፡ ቀዳማዊ ፡ ወምክርሰ ፡ ዳግማዊ፡ ካልእ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ይደሉ ፡ ከመ ፡ ይኩኑ ፡ መንፈቀ ፡ ደቂቁ ፡ ለዘይኤዝዝ ፡ ጽሒፎ ፡ ብዑላነ ፡ ወመንፈቆሙ ፡ ነዳያነ ፡ ወይደሉ ፡ ሎሙ ፡ ከመ ፡ የአዝዝ ፡ ዘይፈደፍድ ፡ ለነዳያን ። ወዓዲ ፡ ይደሉ ፡ ይኩኑ ፡ ወራስያኒሁ ፡ እብለልተ ፡ ወይትከሀሎ ፡ ከመ ፡ ያቅም ፡ ወይመጽውቶ ፡ ወያግዕዞሙ ፡ ለብዙኃን ።

፩ሺ፪፻፸፱ ወፍጻሜሁሰ ፡ ለዘተብህለ ፡ ውስተ ፡ ጽናኔ ፡ ይሊዎቱ ፡ ለቀዳማዊ ፡ እስመ ፡ ዘያመርስ ፡ ናሁ ፡ ይጸላእ ፡ በኀበ ፡ ወራስያኒሁ ፡ በግፍዕ ፡ እው ፡ በቅንአት ፡ እው ፡ ከመ ፡ ዘያፈቅር ፡ ካልኣኒሆሙ ። ወይደሉ ፡ በምክር ፡ ዳግማዊ ፡ ከመ ፡ ይትከላእ ፡ እምዝንቱ ፡ ኵሉ ፡ ፈድፋደ ፡ እስመ፡

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

፩ሺ፪፻፸፭ አምስተኛ ፡ እነሆ ፡ የተጻፈችውን ፡ ትእዛዝ ፡ ሊያደርጓት ፡ እንደሚገባ ፡ አስቀድመን ፡ ተናገርን ። እግዚአብሔር ፡ ስላዘዘ ፡ ስለአስተዋዮችም ፡ ሥራ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልጆችህን ፡ እዘዛቸው ፡ በማለት ፡ ፈጽሚልና ። (፪ ፡ ነገ ፡ ፳ ፡ ፩) ። በጥቂትም ፡ ቢሆን ፡ በብዙም ፡ ቢሆን ፡ ቃሉን ፡ አልወሰነም ፡ አስተዋዮችም ፡ በቃል ፡ ማሰናበትን ፡ ባዘዙ ፡ ጊዜ ፡ ትእዛዝን ፡ በመጽሐፍ ፡ በሚገባ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ አልወሰኑም ። በሁለተኛው ፡ ያላቸው ፡ ጥቅስም ፡ እንደተነገረው ፡ ይበዛል ።

፩ሺ፪፻፸፮ ስድስተኛ ፡ ላስተዋይ ፡ ሰው ፡ በገንዘቡ ፡ እንደ ፡ ወደደ ፡ ሊያደርግ ፡ እንደሚገባው ፡ ልቡና ፡ ይፈርዳል ። በእርሱ ፡ ላይ ፡ ሥልጣን ፡ አለውና ። ከመሸጡ ፡ ወይም ፡ ከመቀለቱ ፡ ወይም ፡ ይመጸውት ፡ ዘንድ ፡ ወይም ፡ ለወደደው ፡ ይሰጥ ፡ ዘንድ ፡ የሚከለክለው ፡ የለም ። ይህ ፡ እኩሌታው ፡ አራተኛውም ፡ እጅ ፡ ለእርሱ ይገባዋል ።

፩ሺ፪፻፸፯ ሰባተኛ ። ጥቅስ ፡ ከፊተኛው ፡ ይልቅ ፡ በሁለተኛው ፡ አስተያየት ፡ ትፈጸማለች ። ሁለተኛውን ፡ አስተያየት ፡ የያዘ ፡ ሰው ፡ በፊተኛው ፡ አስተያየት ፡ ጥቅም ፡ ካየ ፡ በእርሱ ፡ ፍርድ ፡ እርሱን ፡ ያደርግ ፡ ዘንድ ፡ የቀደመውንም ፡ አስተያየት ፡ ሊይዝ ፡ ይቻለዋልና ። በሁለተኛው ፡ አሳተያየት ፡ ጥቅም ፡ እንዳለ ፡ ባየ ፡ ጊዜ ፡ እንደፊተኛው ፡ እንዲሁ ፡ ያደርግ ፡ ዘንድ ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፪፻፸፰ ስምተኛ ። ማሳዘንስ ፡ በፊተኛው ፡ አስተያየት ፡ ፈጽሞ ፡ ይመጣል ። ሁለተኛው ፡ አስተያየትስ ፡ ሌላ ፡ ነው ። ይህ ፡ ጽፎ ፡ ለሚያዝዝ ፡ ሰው ፡ ከልጆቹ ፡ እኩሌቶቹ ፡ ባለጸጎች ፡ እኩሌቶችም ፡ ድሆች ፡ ሊሆኑ ፡ ይገባልና ። የሚበልጠውን ፡ ለነዳያን ፡ ያዝዝላቸው ፡ ዘንድ ፡ ይገባል ። ዳግመኛም ፡ ወራሾቹ ፡ ባለጸጎች ፡ ይሆኑ ፡ ዘንድ ይገባል ። ሊጐልትና ፡ ምጽዋት ፡ ሊመጸውት ፡ ብዙዎችንም ፡ ነፃ ፡ ሊያወጣቸው ፡ ይቻለዋል ።

፩ሺ፪፻፸፱ ወደ ፡ ማዘንበል ፡ የተባለውን ፡ መፈጸምስ ፡ ለፊተኛው ፡ አግባቡ ፡ ነው ። እነሆ ፡ አውራሽ ፡ በወራሾቹ ፡ ዘንድ ፡ በግፍ ፡ ወይም ፡ በቅንነት ፡ ወይም ፡ ሌሎቻቸውን ፡ እንደሚወድ ፡ ይጠላልና ። በሁለተኛው ፡ አስተያየት ፡ ከዚህ ፡ ሁሉ፡ ፈጽሞ ፡ ሊርቅ ፡ ይገባል ። ላውራሽ ፡ በሚገባ ፡

ለእውራሲ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይግበር ፡ በዘይደሉ ፡ እመኒ ፡ ከመ ፡ የሀቦሙ ፡ በእዴሁ ፡ ዘፈቀደ ፡ እው ፡ ከመ ፡ ይሚጥ ፡ ሎሙ ፡ አው ፡ ከመ ይእመን ፡ ከመ ፡ በሙ ፡ በላዕሌሁ ፡ እምነ ፡ ዕዳ፡ ዘፈቀደ ፡ እው ፡ ከመ ፡ ይሚጥ ፡ ለካልእኒሁ ፡ አው ፡ ይእመን ፡ በዘይሁቦ ፡ ሎሙ ፡ ወእምከመሰ ፡ ጸንዐ ፡ በዝንቱ ፡ ሠናይ ። ወመንፈቆ ፡ ለራብዕ ፡ ይደልዎ ፡ ለዘ.የወርሰ ፡ ከመ ፡ ያውርሶሙ ፡ ለፈራሀያነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወፈድፋደሰ ፡ ከመ ፡ ይፍርሆ ፡ ውእቱ ፡ ለእግዚአብሔር፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ናሁ ፡ ሀለወ ፡ ይትናጸር ፡ ምስለ ፡ ሞት ።

፩ሺ፱፻፺ ወኢያስተዋዕእ ፡ መንፈቀ ፡ ንዋዩ ፡ ወራብዕተ ፡ እዴሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ለዘይደልዎሙ ፡ እመኒ ፡ ለደቂቁ ፡ እው ፡ ለውሉደ ፡ ውሉዱ ፡ ወእመኒ ፡ ለእዝማዲሁ ፡ እው ፡ ለእናግድ ፡ እው ፡ ለጽኑስ ፡ እምነ ፡ ጽኑስ ፡ ወለዘይደልዎ ፡ እምነ ፡ ዘኢይደልዎ ። ወይኩን ፡ መጋቤ ፡ ምእመነ ፡ ወጠቢበ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ድልወ ፡ ለውዳሴ ፡ ወለነሚእ ፡ ዕሤት ፡ እምኀበ ፡ መኰንነ ፡ ሰማያዊ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐት ።

፩ሺ፱፻፺፩ በደሰ ፡ መፍትው ፡ ለክርስቲያናዊ ፡ ከመ ፡ ኢይዝሩ ፡ ንዋዮ ፡ ኀበ ፡ እልቦቱ ፡ ድኂን ፡ ወለዘሂ ፡ እዘዘ ፡ ቦቱ ፡ ዘይፈደፍድ ፡ እምነ ፡ መንፈቅ ፡ ወራብዕተ ፡ እድ ፡ ይፀራዕ ፡ ዘእንበለ ፡ ዘይደልዎሙ ፡ ለወራሲያን ፡ እምድኅረ ፡ ዕረፍቱ ፡ ወዘሂ ፡ ወሀበ ፡ ኪያሁ ፡ በሕይወቱ ፡ እምነ ፡ ግዕዛን ፡ ወእቅሞት ፡ ወምጽዋት ፡ ወውሂብ ፡ እመኒ ፡ ኮነ ፡ በጥዒናሁ ፡ እው ፡ በደዌሁ ፡ እንበለ ፡ ይኩን ፡ እንቡዘ ፡ ልብ ፡ ኢይትኀለቆዎ ምስለ ፡ መንፈቅ ፡ ወራብዕተ ፡ እድ ።

፩ሺ፱፻፺፪ ጠሰ ፡ ፳ወ፳ቱ ፡ ወለእመ ፡ ቦ ፡ ዘኮነ ፡ ሎቱ ፡ እምድኅረ ፡ ጸሐፈ ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ይደልዎ ፡ ርስት ፡ ለዘይደልዎ ፡ ፡ እመኒ ፡ ኮኑ ፡ ውሉድ ፡ ተባዕተ ፡ እው ፡ እንስተ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ እንበለ ፡ ውሉድ ፡ በጠለ ፡ በእፍልሶ ፡ ትእዛዝ ፡ እምውሉድ ። ወእመሰ ፡ ኮኑ ፡ እለ ፡ ይደልዎሙ ፡ ይረስ ፡ እምእለ ፡ ተረከቡ ፡ ውሉድ ፡ ተባዕት ፡ ወእንስት ። ወለእመ ፡ ኮነት ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ለዘኢኮነ ፡ ወልደ ፡ በጠለ ፡ እንከ ፡ እምድኅረ ፡ ሞቱ ፡ ለእዛዚሁ ፡ እምነ ፡ ዘእዘዙ ፡ ሎቱ ፡ ወይደሉ ፡ ለውሉደ ፡ ውሉድ ፡ ወረሶቶሙ ።

ያደርግ ፡ ዘንድ ፡ ይገባዋልና ። የወደደውን ፡ በእጁ ፡ ሊሰጣቸውም ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ ሊሸጥላቸው ፡ ወይም ፡ ከዕዳ ፡ ወገን ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ እንዳላቸው ፡ የወደደውን ፡ ሊያምን ፡ ወይም ፡ ለሌሎቹ ፡ ሊሸጥ ፡ ወይም ፡ ለእነርሱ ፡ በሚሰጠው ፡ ሊያምን ፡ ይገባዋልና ። በዚህ ፡ ቢጸናስ ፡ መልካም ፡ ነው ። የሩቡን ፡ እኩሌታ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ለሚፈሩ ፡ ሰዎች ፡ ያወርሳቸው ፡ ዘንድ፡ ላውራሽ ፡ ይገባዋል ። ይልቁንም ፡ እርሱ ፡ እግዚአብሔር ን ፡ ይፈራው ፡ ዘንድ ። እነሆ ፡ እርሱ ፡ ከሞት ፡ ጋራ ፡ ይተያያልና ።

፩ሺ፱፻፺ የገንዘቡን ፡ እኩሌታ ፡ እራተኛውንም ፡ እጅ ፡ ለሚገባቸው ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ እያወጣጣ ። ለልጆቹ ፡ ወይም ፡ ለልጅ ፡ ልጆቹ ፡ ቢሆን ፡ ለዘመዶቹም ፡ ቢሆን ፡ ወይም ፡ ለእንግዶች ፡ ወይም ፡ ከችጋረኛ ፡ ይልቅ ፡ ለችጋረኛ ፡ ከማይገባው ፡ ለሚገባው ፡ ምስጋና ፡ ይግባውና ፡ ከሰማያዊ ፡ ዳኛ ፡ ዘንድ ፡ ምስጋናና ፡ ዋጋ ፡ ለማግኘት ዝግጁ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ የታመነና ፡ ዐዋቂ ፡ መጋቢ ፡ ይሁን ።

፩ሺ፱፻፺፩ በደስ ፡ ለክርስቲያን ፡ ሰው ፡ ድኅነት ፡ በሌለበት ፡ ቦታ ፡ ገንዘቡን ፡ እንዳይበትን ፡ ይገባዋል ። ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ለወራሾቹ ፡ ከሚገባቸው፡ በቀር ፡ ከእኩሌታና ፡ ከእራተኛ ፡ እጅ ፡ የሚበልጥ ፡ ላዘዘበት ፡ ይቀራል ። በሕይወቱ ፡ ከነፃነት ፡ ከጉልት ፡ ከምጽዋት ፡ ከስጦታ ፡ ወገን ፡ የሰጠውን ፡ በጤናው ፡ ወይም ፡ ልቡን ፡ ያጣ ፡ ሳይሆን ፡ በበሽታው ፡ ቢሆን ፡ ከእኩሌታውና ፡ ከእራተኛው ፡ እጅ ፡ ጋራ ፡ አይቁጠሩት ።

፩ሺ፱፻፺፪ ጠሰ ፡ ፳፭ ። የትእዛዝ ፡ ደብዳቤ ፡ ከጻፈ ፡ በኋላ ፡ ልጅ ፡ የሆነለት ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ርስት ፡ ለሚገባው ፡ ይገባዋል ። ልጆች ፡ ወንዶች ፡ ወይም ፡ ሴቶች ፡ ቢሆኑ ፡ ያለ ፡ ልጅም ፡ ቢሆን፡ ከልጆች ፡ ትእዛዝን ፡ በማዛወር ፡ ይቀራል ። የሚገባቸውስ ፡ ከሆኑ ፡ ከተገኙት ፡ ከወንዶችና፡ ከሴቶች ፡ ልጆች ፡ ጋራ ፡ ይውረሱ ። ትእዛዝ ፡ ላልወለደው ፡ ልጅ ፡ ብትሆን ፡ ከእዛዡ ፡ ሞት ፡ በኋላ ፡ ካዘዙለት ፡ ሰው ፡ እንግዲህ ፡ ቀረ ። ለልጅ ፡ ልጆች ፡ መውረስ ፡ ይገባቸዋል ።

አንቀጽ ፡ ፵፩ ።

፩ሺ.፪፻፹፫ ወእመ ፡ ኮኑ ፡ እለ ፡ ድልዋን ፡ ለርስት ፡ ዘተ ረክቡ ፡ እምአዝማደ ፡ ዚአሁ ፡ ወኮነት ፡ ይእቲ ፡ ትእዛዝ ፡ ለነኪራን ፡ ይንሥኡ ፡ አዝማደ ፡ ዚአሁ ፡ መንፈቆ ። ወለእመኒ ፡ ኮኑ ፡ አዝማ ዲሁ ፡ ይክፍሉ ፡ ማእከለ ፡ ዘእዘዙ ፡ ሎቱ ፡ እምነ ፡ ሰብኡ ፡ ወማእከለ ፡ እለ ፡ ተሐደሱ ፡ እምኔሆሙ ፡ በዕሩይ ። ወዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ ፍትሑ ፡ ለዘተእዘዘ ፡ ሎቱ፡ ምስለ ፡ እለ ፡ ሎቱ ፡ ይትሔደሱ ፡ እምድኅረ ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዝ ።

፩ሺ.፪፻፹፬ ዘ፴ወ፭ቱ ፡ ወለእመ ፡ እዘዘ ፡ ሰ፩ዱ ፡ መር ዔተ ፡ እባግዕ ፡ ይኩኑ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ ወለ እመ ፡ ሐጹ ፡ ወኮኑ ፡ እስከ ፡ ፩ዱ ፡ አው ፡ ተኃ ጕሉ ፡ ፍጹመ ፡ ላዕሌሁ ፡ ውእቱ ። ወለእመ ፡ እዘዘ ፡ ለብእሲ ፡ ቤተ ፡ ወውዕየ ፡ በእሳት ፡ ትከ ውን ፡ ሎቱ ፡ ምድሩ ።

፩ሺ.፪፻፹፭ ወእመኒ ፡ እዘዘ ፡ ለከ ፡ ፩ደ ፡ ገብረ ፡ ምስለ ፡ ረባኑ ፡ ወእምዝ ፡ እምድኅረ ፡ ትእዛዝ ፡ እግ ዓዞ ፡ አው ፡ ወለጦ ፡ አው ፡ ፈነዎ ፡ በካልእ ፡ ፍና ፡ ግጻ ፡ አው ፡ ሞተ ፡ ይፃእ ፡ እምኀቤከ ፡ ውእቱ ፡ ገብር ፡ ምስለ ፡ ረባኑ ፡ እስመ ፡ ለእመ፡ ኢሀለወ ፡ ሥርው ፡ ኢይሄልዉ ፡ እለ ፡ ተርፉ ፡ ተላውያን ።

፩ሺ.፪፻፹፮ ወእመኒ ፡ እዘዘ ፡ በክፍል ፡ እምንዋይ ፡ ምን ተኒ ፡ ሣልስተ ፡ እድ ፡ አው ፡ ራብዕተ ፡ እድ ፡ ወእምዝ ፡ ተኀጥአ ፡ መንፈቁ ፡ ለውእቱ ፡ ንዋይ ፡ ይኩን ፡ ሎቱ ፡ ንዋይ ፡ ሣልስተ ፡ እዴሁ ለዘተርፈ ፡ አው ፡ ራብዕቱ ።

፩ሺ.፪፻፹፯ ወለእመ ፡ እዘዘ ፡ ለመኑሂ ፡ በ፩ዱ ፡ መክፈ ልት ፡ እምነ ፡ ጸጋሁ ፡ ወእያቀ ፡ ከዋኔሁ ፡ ኢይ ደልዎ ፡ ለወራሲ ፡ ከመ ፡ ይክልእ ፡ ዘፈለጠ ፡ ሎቱ ። ወእመሰ ፡ ኢፈለጠ ፡ ሎቱ ፡ ወኮነ ፡ እምነ ፡ ብዙኃት ፡ ግብራት ፡ ይኅረይ ፡ ወራሲ ፡ እመቦ ፡ ይሁቦ ፡ መክፈልተ ፡ እምውእቱ ፡ ንዋይ ፡ እንዘ ፡ ኢየኀሪ ፡ እኩየ ፡ አላ ፡ ማእከላየ ፡ አው ፡ የሀቦ ፡ ሎቱ ፡ ሤጠ ፡ ዚአሁ ። ወእመ ፡ ኮነ ፡ ዘኢይትከፈል ፡ የሀቦ ፡ ሎቱ ፡ ሤጦ ፡ እንዘ ኢይትጋአዙ ፡ በእንተ ፡ ሤጡ ።

፩ሺ.፪፻፹፰ ክፍል ፡ ወትጽንዕ ፡ ትእዛዝ ፡ በእንተ ፡ ንዋይ ለ፩ዱ ፡ ወበእንተ ፡ በቍዔት ፡ ዘገብረ ፡ በርእሱ፡ እመሂ ፡ በፍሬ ፡ አው ፡ በተዓስቦ ፡ አው ፡ በተል እኮ ፡ ለካልእ ፡ በዕድሜ ፡ ዘተሐገገ ፡ መጠነ ፡ ዓመት ፡ እመኒ ፡ ፪ቱ ፡ አው ፡ ፫ቱ ፡ በምጣኔ ፡

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

፩ሺ.፪፻፹፫ ከዘመዶቹ ፡ ወገን ፡ የተገኙት ፡ ለርስት ፡ የተ ዘጋጁ ፡ ቢሆኑ ፡ ይህችም ፡ ትእዛዝ ፡ ለሌሎች ፡ ብትሆን ፡ እኩሌታውን ፡ ዘመዶቹ ፡ ይውሰዱ ። ዘመዶቹም ፡ ቢሆኑ ፡ ከሰዎቹ ፡ ወገን ፡ ባዘዙለት ና ፡ ከእነርሱ ፡ ወገን ፡ አዲስ ፡ በሆኑት ፡ መካ ከል ፡ በትክክል ፡ ይክፈሉ ። ከትእዛዝ ፡ ደብ ዳቤ ፡ በኋላ ፡ አዲስ ፡ ከሆኑት ፡ (ከተገኙት) ፡ ሰዎች ፡ ጋራ ፡ የታዘዘለት ፡ ሰው ፡ ፍርድ ፡ ይህ ፡ ነው ።

፩ሺ.፪፻፹፬ ፴፭ ። ለአንድ ፡ ሰው ፡ የበግ ፡ መንጋ ፡ ቢያ ዝዝ ፡ የተወለዱት ፡ ለእርሱ ፡ ይሁኑ ። አንድ ፡ እስኪሆኑ ፡ ድረስ ፡ ቢያንሱ ፡ ጨርሰውም ፡ ቢጠፉ ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ነው ። ለሰው ፡ ቤት ፡ ቢያዝዝለት ፡ በእሳትም ፡ ቢቃጠል ፡ ምድሩ ፡ ለእርሱ ፡ ትሆናለች ።

፩ሺ.፪፻፹፭ አንድን ፡ ባሪያ ፡ ከልጆቹ ፡ ጋራ ፡ ቢያዝዝ ልህ ፡ ከትእዛዝ ፡ በኋላም ፡ ነፃ ፡ ቢያወጣው ፡ ወይም ፡ ቢሸጠው ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ ዓይነት ፡ መንገድ ፡ ቢልከው ፡ ወይም ፡ ቢሞት ፡ ይህ ፡ ባሪያ ፡ ከልጆቹ ፡ ጋራ ፡ ካንተ ፡ ዘንድ ፡ ይውጣ ። ሥር ፡ ከሌለ ፡ የቀሩት ፡ ተከታዮች ፡ (ጫፎች) ፡ አይኖሩምና ።

፩ሺ.፪፻፹፮ ከገንዘቡ ፡ ማናቸውንም ፡ በክፈል ፡ ፫ኛውን፡ እጅ ፡ ወይም ፡ ፬ኛውን ፡ እጅ ፡ ቢያዝዝ ፡ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ የዚህ ፡ ገንዘብ ፡ እኩሌታው ፡ ቢጠፋ ፡ ከቀረው ፡ ገንዘብ ፡ ፫ኛው ፡ እጅ ፡ ወይም ፡ ዕር ቦው ፡ ለእርሱ ፡ ይሁን ።

፩ሺ.፪፻፹፯ ለማንም ፡ ከሀብቱ ፡ በ፩ ፡ ድርሻ ፡ ሁኔታዉን ፡ አስታውቆ ፡ ቢያዝዝ ፡ ወራሽ ፡ የለየለትን ፡ ሊከ ለከለው ፡ አይገባም ። ባይለይለት ፡ ግን ፡ ከብዙ፡ ሥራዎች ፡ ወገን ፡ ቢሆንም ፡ መካከለኛውን ፡ እንጂ ፡ መጥፎዉን ፡ ሳይመርጥ ፡ ከዚህ ፡ ገን ዘብ ፡ ድርሻውን ፡ ይስጠው ፡ እንደሆነ ፡ ወይም፡ ዋጋውን ፡ ይሰጠው ፡ ዘንድ ፡ ይምረጥ ። የማይ ከፈል ፡ ቢሆን ፡ ስለዋጋው ፡ ሳይከራከሩ ፡ ዋጋ ዉን ፡ ይስጠው ።

፩ሺ.፪፻፹፰ ክፍል ። ለአንዱ ፡ ስለገንዘብ ፡ በዓይነቱም ፡ ስላደረገው ፡ ትርፍ ፡ በፍሬዉ ፡ ወይም ፡ በኪ ራዩ ፡ ወይም ፡ ለሌላ ፡ በማገልገል ፡ አንድ ፡ ዓመት ፡ ያህል ፡ ፪ም ፡ ወይም ፡ ፫ ፡ ቢሆን ፡ በተወሰነ ፡ ጊዜ ፡ ከኪራዩ ፡ በታወቀ ፡ ልክ ፡

አንቀጽ ፡ ፵፩ ።

ዘተበውቀ ፡ እምነ ፡ ዓስብ ፡ እመኒ ፡ በውሂበ ፍሬ ፡ ዘኢየዐዱ ፡ ኀበ ፡ ካልእ ፡ ፍሬ ፡ አው ፡ ውሂበ ፡ ዓስብ ፡ በዕድሜ ፡ ዘተወሰነ ፡ ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ትግባእ ፡ በቀኑዔተ ፡ ንዋይ ፡ ለመላኪሃ ፡ ዘእዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ኪያሁ ። ወእመኒ ፡ ሞተ ፡ ዘእዘዘ ፡ ሎቱ ፡ በቀኑዔተ ፡ ዚእሃ ፡ ኢይረስ ፡ ወራሲሁ ፡ ኪያሃ ። ወመላኪሁኒ ፡ ዘተንትነ ፡ ይምልክ ፡ አግእዞቶ ፡ ወሠይጦቶ ፡ ወመኅጦቶ ፡ ቦቱ ፡ ወእገዞ ፡ ኪያሁ ፡ ዘከመ ፡ ያፈቅድ ፡ እምድኅረ ፡ ተወሰነ ፡ ለከዊን ፡ በቀኑዔት ፡ ለእግዚእ

፩ሺ.፱፻፹፱ ወዓዲ ፡ ይጸንዕ ፡ ጽሒፈ ፡ ትእዛዝ ፡ በእንተ ፡ እመት ፡ ዘእንበለ ፡ ዕንስ ፡ ዘውስተ ፡ ከርሣ ፡ ወለዕንስኒ ፡ ባሕቲቱ ፡ ዘእንበለ ፡ እመት ። ወለእመ ፡ አዘዘ ፡ ስዕንስት ፡ ባሕቲታ ፡ ወኢዘከረ ፡ ዕንሳ ፡ ወኢ ፡ እምቅድመ ፡ ትዕንስ ፡ ትከውን ፡ ይእቲ ፡ ምስለ ፡ ዕንሳ ፡ ለዘአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ኪያሃ ፡

፩ሺ.፱፻፺ ኃምስ ፡ በእንተ ፡ ተእዛዚ ፡ ሎቱ ፡ በጽሑፍ ፡ ወቦቱ ፡ ትእዛዛት ፡ ፪ቱ ፡ ተእምኖ ፡ ወምግባት ፡ በዘይመልክ ፡ ላዕሌሁ ፡ ወሰዘኢያዖቀ ፡ ኪያሁ ፡ አዛዚ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ በሕይወቱ ፡ ይሠራዕ ፡ ፈታሒ ፡ እምድኅረ ፡ ሞቱ ። ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ኅሙእ ፡ አእምሮ ፡ ይጸንዕ ፡ ጽሒፈ ፡ ትእዛዙ ፡ ላዕለ ፡ ንዋይ ፡ ፍሉጥ ፡ ዘእንበለ ፡ ካልእ ።

፩ሺ.፱፻፺፩ ወለእመ ፡ አዘዘ ፡ በእንተ ፡ ኩሉ ፡ ዘንዋይ ፡ የእዝዝ ፡ ለክልኤቱ ፡ ኀቡረ ፡ ወኢይፈጽም ፡ ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡ ግብረ ፡ ዚአሁ ፡ ዘእንበለ ፡ ትእዛዘ ፡ ካልኡ ፡ ወከመ ፡ የእዝዝ ፡ ለ፩ዱ ፡ ሀየንተ ፡ ካልኡ ። እመሰ ፡ ተብሀለ ፡ እመ ፡ እኮ ፡ እገሌ ፡ አው ፡ እገሌ ፡ ወእይኒ ፡ ዘተወከፈ ፡ እምእሉ ፡ አው ፡ እዘዘ ፡ ኪያሃ ፡ ቅድመ ፡ ውእቱኬ ፡ አዛዚ ፡ ዘእንበለ ፡ ካልኡ ። ወእመኒ ፡ ተብህለ ፡ እገሌ ፡ ወእምድኅሬሁ ፡ እገሌ ፡ ኢይደልዎ ፡ ለዳግማዊ ፡ ከመ ፡ ይመግብ ፡ ባቲ ፡ ዘእንበለ ፡ እምድኅረ ፡ ፀአተ ፡ ቀዳማዊ ፡ እምኔሃ ፡ ወከመ ፡ ኢይትወከፉ ፡ ትእዛዞ ።

፩ሺ.፱፻፺፪ ወእምከመ ፡ መገበ ፡ ዘተአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ በምንትኒ ፡ እምትእዛዝ ፡ ይለወ ፡ ላዕሌሁ ፡ ተወክፎ ፡ ትእዛዝ ፡ ወኢይዓእ ፡ እምኀበ ፡ ትእዛዝ ፡ ዘእንበለ ፡ በብጽሒቱ ፡ ለዘአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ወተመርሖቱ ። እው ፡ እመ ፡ አበየ ፡ ያብጽሖ ፡ ኀበ ፡ ፈታሒ ፡ ወያስተሥርዖ ፡ ሎቱ ፡ ወይኅድጎ ፡

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

ወደ ፡ ሁለተኛው ፡ በማይተላለፍ ፡ ፍሬም ፡ ቢሆን ወይም ፡ በተወሰነ ፡ ቀን ፡ ዋጋ ፡ በመስጠትም ፡ ቢሆን ፡ ትእዛዝ ፡ ትጸናለች ። ከዚህም ፡ በኋላ ፡ የገንዘቡ ፡ ጥቅም ፡ እርሱን ፡ ላዘዘለት ፡ ለባለቤቷ ፡ ትመለስ ። ጥቅሟን ፡ ያዘዘለት ፡ ሰው ፡ ቢሞትም ፡ ወራሹ ፡ እርሷን ፡ አይውረስ ። የጥንት ፡ ጌታውም ፡ ነፃ ፡ ማውጣቱን ፡ መሸጡን ፡ መመጽወቱን ፡ ለጌታው ፡ ጥቅም ፡ ለመሆን ፡ ከተወሰነ በኋላ ፡ እንደ ፡ ወደደ ፡ ሊያዝበት ፡ እጅ ፡ ያድርግ ።

፩ሺ፱፻፹፱ ዳግመኛም ፡ በሆዷ ፡ ያለውን ፡ ፅንስ ፡ ለይቶ ፡ ስለ ፡ ባሪያይቱ ፡ ባሪያይቱንም ፡ ለይቶ ፡ ለፅንሱ ፡ ብቻ ፡ ትእዛዝ ፡ መጻፍ ፡ ይጸናል ። ለፀነሰችው ፡ ሴት ፡ ብቻ ፡ ቢያዝዝ ፡ የፀነሰችውንም ፡ ባያነሣ ፡ ከመፅነሷም ፡ አስቀድሞ ፡ ቢሆን ፡ እርሷ ፡ ከፀነሰችው ፡ ጋራ ፡ እርሷን ፡ ላዘዘለት ፡ ሰው ፡ ትሆናለች ።

፩ሺ፱፻፺ አምስተኛ ። በጽሕፈት ፡ ለእርሱ ፡ ስለሚታዘዝ ፡ ይናገራል ። ሁለት ፡ ትእዛዛት ፡ መታመንና በሚያስተዳድርበት ፡ ላይ ፡ መሾም ፡ አሉበት ። እዛዥ ፡ በሕይወቱ ፡ ሳለ ፡ ያላሳወቀውን ፡ እርሱ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ዳኛ ፡ ይሠራበት ። የታዘዘለት ፡ ሰው ፡ አእምሮውን ፡ ያጣ ፡ ቢሆን ፡ ከሌላው ፡ በቀር ፡ በተለየ ፡ ገንዘቡ ፡ ላይ ፡ የትእዛዝ ፡ ጽሕፈት ፡ ይጸናል ።

፩ሺ፱፻፺፩ ስለ ፡ ተወዉ ፡ ገንዘብ ፡ ሁሉ ፡ ቢያዝዝ ፡ ለሁለቱ ፡ ባንድነት ፡ ይዘዝ ። ከእነርሱ ፡ አንዱ ፡ ያለ ባልንጀራው ፡ ትእዛዝ ፡ ሥራውን ፡ አይፈጽም ። ለአንዱም ፡ ስለሌላው ፡ ፈንታ ፡ ሊያዝዝ ፡ አይገባውም ። ባይሆን ፡ እገሌ ፡ ወይም ፡ እገሌ ፡ ቢባል ፡ ግን ፡ ከእነዚህ ፡ የተቀበለ ፡ ወይም ፡ አስቀድሞ ፡ እርሷን ፡ ያዘ ፡ ማንኛውም ፡ ቢሆን ፡ ከባልንጀራው ፡ ተለይቶ ፡ እዛዥ ፡ ነው ። እገሌ ፡ ከእርሱም ፡ በኋላ ፡ እገሌ ፡ ቢባልም ፡ የፊተኛው ፡ ከእርሷ ፡ ከወጣ ፡ በኋላ ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ሁለተኛው ፡ ሊያስተዳድርባት ፡ ትእዛዙንም ፡ ሊቀበሉት ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፱፻፺፪ ከትእዛዝ ፡ በማናቸውም ፡ የታዘ[illegible]ለት ፡ ሰው ፡ ካስተዳደረ ፡ ትእዛዙን ፡ መቀበል ፡ ተገባው ። ያዘዘለት ፡ ሰው ፡ ከመድረሱና ፡ ከመመራቱ ፡ በቀር ፡ ከታዘዘለት ፡ ሹመት ፡ አይውጣ ። ወይም ፡ እንቢ ፡ ቢል ፡ ወደ ፡ ዳኛ ፡ ያድርሰው ። ዳኛውም ፡ እንደዚህ ፡ ሁኖ ፡ ቢያገኘው ፡ ይፃ

ፈታሒ ፡ ለእመ ፡ ረከበ ፡ ዘከማሁ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ይንግሮ ፡ ዘይሥዕሮ ፡ እምዘንዋኒ ፡ ዘተአዘዘ ፡ ቦቱ ፡ ዘከመ ፡ ደዌ ፡ ዘንዋኅ ፡ ሰደማ ፡ ወመዋቅሔ ፡ ዘንዋኅ ፡ መዋሰል ፡ ወዘከመ ፡ ንግደት ፡ ኀበ ፡ ርኁቅ ፡ አው ፡ ሰደት ፡ ለእመ ፡ ኢሤመ ፡ ዘይሜግብ ፡ እምታሕቴሁ ፡ ምእመን ፡ ወበቍዔ ፡ በግብሩ ፡ አው ፡ ከመ ፡ ይጸንዕ ፡ ላዕሌሁ ፡ እማሬ ፡ ለነሢአ ፡ ትእዛዝ ፡ ዘእሙር ። ወእምድኅረ ፡ አውዕአ ፡ ኢይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይግባእ ፡ ወይኩን ፡ አዛዚ ፡ ወወፂእስ ፡ ዘአቅደመ ፡ ዘከሮቶ ፡ ይደልዎ ፡ ከመ ፡ ይግባእ ፡ ወይኩን ፡ አዛዚ ፡ በትእዛዘ ፡ ፈታሒ ።

፩ሺ፪፻፺፫ ወለዘሂ ፡ ሤሞ ፡ ፈታሒ ፡ ከመ ፡ ይመግብ ፡ ቦቱ ፡ ለእመ ፡ ኮነ ፡ ፍጹመ ፡ ሃይማኖት ፡ ወምእመን ፡ ወበቍዔ ፡ ወእመኒ ፡ ኮነ ፡ እምአዝማዲሁ ፡ ለዘተአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘይደልዎ ፡ ወይግበር ፡ ቦቱ ፡ ለአዝማድ ፡ ምስለ ፡ አዝማድ ፡ እስመ ፡ ዘቅሩብ ፡ ይኩን ፡ ለቅሩብ ።

፩ሺ፪፻፺፬ መከ ፡ ፲ወ፫ቱ ፡ ይደልዎ ፡ ለብእሲ ፡ ከመ ፡ ያብሕ ፡ ወልዶ ፡ ላዕለ ፡ ጽሒፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ዲበ ፡ ንዋዩ ፡ ወይኩን ፡ መጋቢ ፡ ላዕለ ፡ ኵሉ ፡ ዘንዶን ።

፩ሺ፪፻፺፭ ዘ፲ወ፫ቱ ፡ ወብዉሕ ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ይሢም ፡ ገብረ ፡ ዚአሁ ፡ ላዕለ ፡ ዘንዶን ፡ ወይግበር ፡ ኵሎ ፡ ዘይትገበር ፡ ውእቱ ።

፩ሺ፪፻፺፮ ዘ፲ወ፬ቱ ፡ ወለእመ ፡ ጸሐፈት ፡ ብእሲት ፡ ትእዛዘ ፡ ለደቂቀ ፡ ወልዳ ፡ ኢብዉሕ ፡ ላቲ ፡ ከመ ፡ ትሢም ፡ ሎሙ ፡ መጋቤ ፡ ወዐቃቤ ፡ እስመ ፡ ይደልዎ ፡ ለእቡሆሙ ፡ በዝንቱ ። ወእመሰ ፡ እልቦሙ ፡ እብ ፡ ይኩን ፡ ሎሙ ፡ መጋቤ ወዐቃቤ ፡ ወይደሉ ፡ ላቲ ካዕበ ፡ ከመ ፡ ትሢም ሎሙ ፡ መጋቤ ፡ ወዘየዐቅቦሙ ፡ በዘንዶን ፡ ሎሙ ፡ ባሕቲቱ ።

፩ሺ፪፻፺፯ መ፳ ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ ወዘሂ ፡ሞተ ፡ ዘእንበለ ፡ ጽሒፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ውንዶን ፡ ውሉዶ ፡ ወተርፉ ፡ ወላድያኒሁ ፡ ወአኃዊሁ ፡ ለይኩን ፡ ትእዛዘ ፡ ርስቱ ፡ ለወላድያኒሁ ፡ ወይመግቡ ፡ ቦቱ ፡ በእምላለ ፡ መጋቢ ፡ ዘተአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ ወእኮ ፡ ለአኃው ፡ ከመ ፡ ይትካፈሉ ፡ ምስለ ፡ ውሉድ ፡ ወኢይደልዎሙ ፡ ከመ ፡ ይትቃወምዎሙ ፡ ለወላድያን ።

በዝንቱ ፡ ይትዐወቅ ፡ አዛዚ ፡ እኮ ፡ እውራሲ ፡ አላ ፡ መጋቢ ፡ እስመ ፡ ክልኤሆሙ ፡ አዛዜ ፡ ኢይትበሀሉ ።

ርታ ፡ እድርጎ ፡ ይተወው ። ከታዘዘበት ፡ ሹመት የሚሻርበትን ፡ ይነግረው ፡ ዘንድ ፡ እንደ ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ደዌ ፡ እንደ ፡ ብዙ ፡ ቀን ፡ እሥራት ፡ ዕሩቅ ፡ አገር ፡ እንደመሄድ ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ ስደት ፡ ያለ ፡ ቢሆን ፡ በሥራዉ ፡ የታመነ ፡ የሚጠቅም ፡ ሹም ፡ ከበታቹ ፡ ካልሾመ ፡ ወይም የታወቀውን ፡ ትእዛዝ ፡ ለመያዝ ፡ ምልክት ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ ይጸና ፡ ዘንድ ፡ ካልሾመ ። ካሰወጣውም ፡ በኋላ ፡ እዛዥ ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ ሊመለስ ፡ አይገባውም ። አስቀድሞ ፡ በተጠቀሰው ፡ መውጣትስ ፡ በዳኛ ፡ ትእዛዝ ፡ ተመልሶ ፡ እዛዥ ሊሆን ፡ ይገባዋል ።

፩ሺ፪፻፺፫ ያስተዳድርበት ፡ ዘንድ ፡ ዳኛ ፡ የሾመው ፡ ሰው ፡ በሃይማኖቱ ፡ ፍጹም ፡ የታመነ ፡ የሚጠቅም ፡ ቢሆን ፡ ከታዘዘለት ፡ ሰው ፡ ከዘመዶቹ ፡ ወገን ፡ ቢሆንም ፡ የሚገባው ፡ እርሱ ፡ ነው ። ለዘመዶች ፡ ከዘመዶች ፡ ጋራ ፡ ይሥራበት ። ቅርብ፡ ነውና ፡ ለቅርቡ ፡ ይሁን ።

፩ሺ፪፻፺፬ መከ ፡ ፲፫ ። ትእዛዙን ፡ በመጻፍ ፡ ላይና ፡ በገንዘቡ ፡ ላይ ፡ ልጁን ፡ ያሠለጥን ፡ ዘንድ ፡ ለሰው፡ ይገባዋል ። በተወዉ ፡ ሁሉ ፡ ላይ ፡ አስተዳዳሪ ፡ ይሁን ።

፩ሺ፪፻፺፭ ፲፫ ። በተወዉ ፡ ላይ ፡ ባሪያውን ፡ ሊሾም ፡ መብት ፡ አለው ። እርሱ ፡ የሚሠራውን ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ይሥራ ።

፩ሺ፪፻፺፮ ፲፬ ። ሴት ፡ ለልጇ ፡ ልጆች ፡ ትእዛዝ ፡ ብትጽፍ ፡ መጋቢ ፡ ጠባቂ ፡ ትሾምላቸው ፡ ዘንድ ፡ ሥልጣን ፡ የላትም ። በዚህ ፡ ለአባታቸው ፡ ይገባዋልና ። አባት ፡ ባይኖራቸው ፡ ግን ፡ መጋቢና ፡ ጠባቂ ፡ ይሾምላቸው ። ዳግመኛም ፡ ብቻ ፡ ትሾምላቸው ፡ ዘንድ ፡ ለእርሷ ፡ ይገባታል ። ... በተወላቸው ፡ ገንዘብ ፡ ብቻ ፡ መጋቢና ፡ የሚጠብቅላቸው ፡ ትሾምላቸው ፡ ዘንድ ፡ ለእርሷ ፡ ይገባታል ።

፩ሺ፪፻፺፯ መከ ፡ ፲፪ ። ትእዛዙን ፡ ሳይጽፍ ፡ የሞተ ፡ ሰው ፡ ልጆቹን ፡ ቢተው ፡ ልጆቹና ፡ ወንድሞቹም ፡ ቢቀሩ ፡ በርስቱ ፡ ማዘዝ ፡ ለወላጆቹ ፡ ይሁን ። በታዘዘለት ፡ ሰው ፡ እምሳያ ፡ ያስተዳድሩበት ። ከልጆች ፡ ጋራ ፡ ይካፈሉ ፡ ዘንድ ፡ ለወንድሞቹ ፡ እግባብ ፡ አይደለም ። ወላጆችንም ፡ ሊቃወሟቸው ፡ አይገባቸውም ። እዛዥ ፡ በዚህ፡ ይታወቃል ። ሹም ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እውራሽ ፡ አይደለም ። ሁለቱም ፡ እዛዥ ፡ አይባሉምና ።

አንቀጽ ፡ ፶፩ ።

፩ሺ፪፻፺፰ መክ ፡ ፫ቱ ፡ ወእመቦ ፡ ዘጸሐፈ ፡ ውስተ ፡ ትእዛዙ ፡ ስሞ ፡ ለዘይኤዝዝ ፡ ሎቱ ፡ ወስሞ ፡ ለዘይሜግቦ ፡ ይንሥኡ ፡ ንዋያቲሆሙ ፡ ወይክፍልዎሙ ፡ ለውሉዱ ፡ ወኢይትንሣእ ፡ እምኔሁ ፡ መጋቢ ። ወለእመ ፡ ኢጸሐፈ ፡ አዛዚ ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ወለእመ ፡ ኮነ ፡ ዘአዘዘ ፡ ሎሙ ፡ እኁ ፡ ዘኀለፈ ፡ እመዋዕሊሁ ፡ ወኮኖ ፡ ፳ወ፭ቱ ፡ ዓመት ፡ ውእቱኬ ፡ ይኩን ፡ መጋቤ ። ወለእመ ፡ አልቦሙ ፡ እኁ ፡ ዘየዐቢ ፡ ይኩን ፡ መጋቤ ፡ ወኰናኔ ፡ ውእቱኬ ፡ ልብው ፡ እምአኀው ፡ አቡሆሙ ፡ ወያስተዋዕእ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ እምንዋይ ፡ ዘኀደገ ፡ አቡሆሙ ፡ በከመ ፡ ይደሉ ፡ ወይጽሐፍ ፡ ኵሎ ፡ ዘኀደገ ፡ አቡሆሙ ፡ ወለይኩን ፡ ዕቁበ ፡ ኀበ ፡ መጽሐፍ ።

፩ሺ፪፻፺፱ ወለእመ ፡ አልቦሙ ፡ አኀወ ፡ አብ ፡ ልብዋን ፡ ዘኮነ ፡ ልብወ ፡ እምውሉደ ፡ አኀወ ፡ አቡሆሙ ፡ ዘኀለፈ ፡ መዋዕሊሁ ፡ እም፳ወ፭ቱ ፡ ዓመት ፡ ይመግብ ፡ ሕይወቶሙ ፡ ወለእመ ፡ አልቦሙ ፡ ውሉድ ፡ ለአኀው ፡ አቡሆሙ ፡ ወፈቀደት ፡ እሞሙ ፡ ለውሉድ ፡ ከመ ፡ ትሥራዕ ፡ ግብራቲሆሙ ፡ ትንግሮ ፡ ለፈታሒ ፡ እንከ ፡ መፈታሒኒ ፡ ይንሣእ ፡ ቃለ ፡ ብፅዓት ፡ እምኔሃ ፡ ከመ ፡ ይእቲ ፡ ኢትትወሰብ ፡ እስከ ፡ ይልህቆሙ ፡ ለውሉዳ ፡ ወሶበ ፡ ልህቁ ፡ ተሀብ ፡ ሎሙ ፡ ርስቶሙ ።

፩ሺ፫፻ ወለእመ ፡ ኢፈቀደት ፡ ሕግነ ፡ ትኤዝዝ ፡ ከመ ፡ ይሚጦሙ ፡ ሊቃናተ ፡ ሀገር ፡ ለደኪትም ፡ መግብተ ፡ ወአዛዝያነ ፡ ወይሰንእውዎሙ ፡ ላዕለ ፡ ዓሰብ ፡ እምርስት ፡ በከመ ፡ መጠነ ፡ ንዋየ ፡ ርስት ፡ ዘተኀድገት ፡ ወይንሥኡ ፡ እምኔሆሙ ፡ መግብት ፡ ኵሎ ፡ ዘወሀብዎሙ ፡ ወይሰቀቡ ፡ ንዋየ ፡ ደኪትም ፡ በኵሉ ፡ ጸሀቆሙ ፡ እስከ ፡ ይሁብዎሙ ፡ በጊዜ ፡ ብጽሐቶሙ ። ወለዘሂ ፡ ረሰዮ ፡ አዛዚ ፡ መጋቤ ፡ ወኰናኔ ፡ ኢይትኀሠሥ ፡ እምኔሁ ፡ ተሐባዩ ፡ በዘአመግቦ ፡ እስመ ፡ እግዚእ ፡ ንዋይ ፡ ለሊሁ ፡ ውእቱ ፡ ዘረሰዮ ፡ መጋቤ ፡ ቀዳሚ ፡ ላዕለ ፡ ወልዱ ፡ ወንዋዩ ፡ እስከ ፡ ይልህቅ ።

፩ሺ፫፻፩ መክ ፡ ፪ቱ ፡ ወሕፃንኒ ፡ ይኩን ፡ እስከ ፡ የኀልፍ ፡ እምሕይወቱ ፡ ፲ወ፩ቱ ፡ ዓመት ፡ ወወለትኒ ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ ዓመት ፡ ታሕተ ፡ እዴሁ ፡ ለመጋቢ ። ወእምከመ ፡ ኀለፈ ፡ ዝንቱ ፡ ዕድሜ ፡ ይዓኡ ፡ እምሥልጣኑ ፡ ወእምዝ ፡ ይኩኑ ፡

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

፩ሺ፪፻፺፰ መክ ፡ ፫ ። በትእዛዙ ፡ ውስጥ ፡ የሚያዝዝለትን ፡ ሰው ፡ ስምና ፡ የሚያስተዳድረውን ፡ ሰው ፡ ስም ፡ የጻፈ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ተቀብለው ፡ ለልጆቹ ፡ ያካፍሏቸው ። ሹሙም ፡ ከእርሱ ፡ አይውሰድ ። አዛዡ ፡ የትእዛዝ ፡ መጽሐፍ ፡ ባይጽፍ ፡ የሕፃንነቱ ፡ ወራት ፡ ያለፈው ፡ ፳፭ ፡ ዓመት ፡ የሆነው ፡ ያዘዘላቸው ፡ ወንድም ፡ ቢኖር ፡ እርሱ ፡ አስተዳዳሪ ፡ ይሁን ። ታላቅ ፡ ወንድም ፡ ባይኖራቸው ፡ ከአባታቸው ፡ ወንድሞች ፡ አስተዋይ ፡ የሆነው ፡ አስተዳዳሪና ፡ ፈራጅ ፡ ይሁን ፡ አባታቸው ፡ ከተወው ፡ ገንዘብ ፡ እንደሚገባ ፡ ለእነርሱ ፡ ያወጣ ። አባታቸው ፡ የተወውን ፡ ሁሉ ፡ ይጻፍ ፡ በመዝገብም ፡ የተጠበቀ ፡ ይሁን ።

፩ሺ፪፻፺፱ አስተዋዮች ፡ የሆኑ ፡ የአባት ፡ ወንድሞች ፡ ባይኖሯቸው ፡ ከአባታቸው ፡ ወንድሞች ፡ ልጆች ፡ ወገን ፡ አስተዋይ ፡ የሆነው ፡ ዘመኑ ፡ ከ፳፭ ፡ ዓመት ፡ ያለፈ ፡ ያስተዳድራቸው ። ለአባታቸው ፡ ወንድሞች ፡ ልጆች ፡ ባይኖሯቸው ፡ የልጆቹ ፡ እናት ፡ ሥራቸውን ፡ (ገንዘባቸውን ፡) ልታከናውን ፡ ብትወድ ፡ እንግዲህ ፡ ለዳኛ ፡ ትንገረው ። ዳኛውም ፡ ልጆቿን ፡ እስክታሳድጋቸው ፡ ድረስ ፡ ባል ፡ እንዳታገባ ፡ ባደጉም ፡ ጊዜ ፡ ርስታቸውን ፡ እንድትሰጣቸው ፡ የመሐላ ፡ ቃል ፡ ይቀበላት ።

፩ሺ፫፻ እርሷ ፡ ባትወድ ፡ ግን ፡ የሀገር ፡ ዳኞች ፡ ለደኻ ፡ አደጎች ፡ አስተዳዳሪዎችንና ፡ አዛዦችን ፡ ይሹሙ ፡ ዘንድ ፡ ሕጋችን ፡ ታዝዛለች ። እንደ ፡ ተተወችው ፡ የርስት ፡ ገንዘብ ፡ መጠን ፡ ቢታወቅ ፡ ደመወዝ ፡ ይስማሙላቸው ። ሹማምቱም የሰጧቸውን ፡ ሁሉ ፡ ከእነርሱ ፡ ይቀበሉ ። አካለ ፡ መጠን ፡ ባደረሱ ፡ ጊዜ ፡ እስከሚሰጧቸው ፡ ድረስ ፡ የድሃ ፡ አደጎችን ፡ ገንዘብ ፡ በፍጹም ፡ ትጋት ፡ ይጠብቁ ። አዛዥ ፡ ሞግዚትና ፡ ሹም ፡ ካደረገው ፡ ሰው ፡ በሾመበት ፡ ገንዘብ ፡ ላይ ፡ ዋስ ፡ አይፈልግ ። የገንዘቡ ፡ ጌታ ፡ እስኪያድግ ፡ ድረስ ፡ አስቀድሞ ፡ በገንዘቡና ፡ በልጁ ፡ ላይ ፡ አስተዳዳሪ ፡ ያደረገው ፡ እርሱ ፡ ነውና ።

፩ሺ፫፻፩ መክ ፡ ፪ ። ወንድ ፡ ልጅም ፡ ከዕድሜው ፡ ፲፩ ፡ ዓመት ፡ ሴት ፡ ልጅም ፡ ፲፪ ፡ ዓመት ፡ እስኪያልፍ ፡ ድረስ ፡ በሞግዚት ፡ እጅ ፡ ሥር ፡ ይሁኑ ። ይህ ፡ ጊዜ ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ ከሥልጣኑ ፡ ይውጡ ። ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ፳፭ ፡ ዓመት ፡ እስኪሆናቸው ፡

አንቀጽ ፡ ፵፩ ።

ታሕተ ፡ እዴሁ ፡ ለኵናኒ ፡ እስከ ፡ ይከውን ፡ ሎሙ ፡ ፳ወ፩ቱ ፡ ዓመት ፡ ወይእተ ፡ ጊዜ ፡ ይኩን ፡ ሎሙ ፡ መባሕት ፡ ላዕለ ፡ ግብረ ፡ ዚአሆሙ ።

፩ሺ፫፻፪ ወንዲግ ፡ ምግብና ፡ ይኩን ፡ በ፪ቱ ፡ ቃላት ፡ ፩ዱ ፡ እምኔሆሙ ፡ ዘ፲ወ፩ቱ ፡ ወዘኮኑ ፡ ሎቱ ፡ ለብእሲ ፡ ፳ቱ ፡ ውሉድ ፡ ተባዕት ፡ ወአንስት ፡ ወፈቀደ ፡ ከመ ፡ ይድኅን ፡ እምሢመተ ፡ ትእዛዝ ፡ ወከመ ፡ ኢይኩን ፡ መጋቤ ፡ ለደካትም ፡ ነኪራን ፡ ወኢለእዝማድ ፡ ይደልዎ ፡ ዝንቱ ። ወእመሰ ፡ ኮኑ ፡ ሎቱ ፡ ዘይውሕዱ ፡ እም፳ቱ ፡ ውሉድ ፡ ያገብሮ ፡ ፈታሒ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ መጋቤ ፡ አው ፡ ኰናኔ ፡ ለደከታም ፡ እምእዝማዲሁ ፡ ወካልአኒሆሙ ።

፩ሺ፫፻፫ ወዓዲ ፡ ዘ፪ት ፡ እመቦ ፡ ብእሲ ፡ ዘኮነ ፡ መጋቤ ፡ ለደካትም ፡ ኢይደልዎ ፡ ሎቱ ፡ ከመ ፡ ይድኅን ፡ እምትእዛዘ ፡ መጽሐፍ ፡ ወእምግብር ፡ ዘተአዘዘ ፡ ሎቱ ፡ በንዋዮሙ ፡ ለእመ ፡ ተወክፈ ፡ መጽሐፈ ፡ ትእዛዝ ፡ ወተዳደቀ ፡ ድድቅ ፡ ለውእቱ ፡ ንዋይ ።

፩ሺ፫፻፬ ዘ፪ወ፫ቱ ፡ ወይደልዎ ፡ ለመጋቤ ፡ ደካትም ፡ ከመ ፡ ያመግብ ፡ ብእሴ ፡ በእንተ ፡ ፈጽሞ ፡ ንዋያቲሆሙ ፡ ባሕቱ ፡ በትእዛዘ ፡ ፈትሒ ፡ ይኩን ።

፩ሺ፫፻፭ መጽ ፡ ፲ወ፩ቱ ፡ ወለእመኒ ፡ ተዐውቀ ፡ ከመ ፡ ዘእመገብዎ ፡ በጽሒፍ ፡ ከመ ፡ ውእቱ ፡ ተዐደወ ፡ ላዕለ ፡ ደካትም ፡ ወኢተዘከረ ፡ ለምዕቅብና ፡ ለይኩን ፡ ርስት ፡ ዘተኀድገ ፡ ውስተ ፡ እደዊሆሙ ፡ ለመገብተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እስከ ፡ ይልህቁ ፡ ወኢያብሐ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለእለ ፡ ይሠየሙ ፡ መገብት ፡ ላዕለ ፡ ዘውስተ ፡ እደዊሆሙ ፡ ከመ ፡ ያስተዋፅእዎ ፡ በዘኢመፍትው ፡ ወከመ ፡ የሐርትሙ ፡ ውሉደ ፡ አዛዚ ።

፩ሺ፫፻፮ መከ ፡ ፮ቱ ፡ ወኢይደልዎ ፡ ለዘእመገብዎ ፡ አው ፡ ለዘሜጥዎ ፡ ከመ ፡ ይሣጥ ፡ ምንተኒ ፡ እምንዋየ ፡ ደካትም ፡ ወየሀብ ፡ ጸባሕተ ፡ አው ፡ ሌቃሐ ፡ ዘእንበለ ፡ መባሕተ ፡ ፈታሒ ፡ ወአገዙት ፡ ቦቱ ፡ ከመ ፡ ይሣጥ ፡ ወይእተ ፡ ጊዜ ፡ ይሢጥ ፡ በእምጣነ ፡ ጸባሕት ፡ ወሌቃሕ ።

፩ሺ፫፻፯ ዘ፯ ፡ ወዘሂ ፡ ኮነ ፡ እምሐራ ፡ ወላእካነ ፡ ንጉሥ ፡ ኢይሠየም ፡ ለምዕቅብና ፡ ወኢለምግብና ፡ ላዕለ ፡ ደካትም ፡ ለእመ ፡ ኢተፈለጠ ፡ እመልእክተ ፡ ንጉሥ ። ወነገርሰ ፡ በእንተ ፡ ትእዛዘ ፡ ኤጲስቆጶሳት ፡ ወመነኮሳት ፡ ወአግብርት ፡ ወግ

በገንዘቡ ፡ ስለሚያዝዝ ።

ድረስ ፡ በሹም ፡ እጅ ፡ ይሁኑ ። ያንጊዜ ፡ በሥራቸው ፡ ላይ ፡ መብት ፡ ይኑራቸው ።

፩ሺ፫፻፪ ሹመትን ፡ መተው ፡ በ፪ ፡ ነገር ፡ ይሁን ። ከእነርሱም ፡ አንዱ ፡ ፲፩ ። አምስት ፡ ወንዶችና ፡ ሴቶች ፡ ልጆች ፡ ያሉት ፡ ሰው ፡ ከትእዛዝ ፡ ሹመት ፡ እንዲድን ፡ ለባዕድና ፡ ለዘመድ ፡ ድኃ ፡ አደግ ፡ ልጆች ፡ አስተዳዳሪ ፡ እንዳይሆን ፡ ቢወድ ፡ ይህ ፡ ይገባዋል ። ከ፭ ፡ ልጆች ፡ የሚያንሱ ፡ ቢሆኑለት ፡ ግን ፡ ከዘመዶቹ ፡ ወይም ፡ ከሌሎች ፡ ቢሆኑ ፡ ለድኃ ፡ አደጎች ፡ ልጆች ፡ ሞግዚት ፡ ወይም ፡ ሹም ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ ዳኛ ፡ ይከፈል ።

፩ሺ፫፻፫ ዳግመኛም ፡ ፪ ። ለድኃ ፡ አደጎች ፡ ልጆች ፡ መጋቢ ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ከደብዳቤ ፡ ትእዛዝ ፡ በገንዘባቸውም ፡ ከታዘዘለት ፡ ሥራ ፡ ሊድን ፡ አይገባውም ። የትእዛዙን ፡ ደብዳቤ ፡ ከተቀበለና ፡ ያነን ፡ ገንዘብ ፡ ድንገት ፡ አደጋ ፡ ካገኘው ፡ ይከፈለው ።

፩ሺ፫፻፬ ፪፫ ። የድኃ ፡ አደጎች ፡ ሹም ፡ ገንዘባቸውን ፡ ስለመጠበቅ ፡ ሰው ፡ ሊሾም ፡ ይገባዋል ። ነገር ፡ ግን ፡ በዳኛ ፡ ትእዛዝ ፡ ይሁን ።

፩ሺ፫፻፭ መጽ ፡ ፲፩ ። በጽሕፈት ፡ የሾሙት ፡ ሰው ፡ በደኃ ፡ አደጎች ፡ ላይ ፡ እንደተላለፈና ፡ አደራውን ፡ እንደአላሰባት ፡ ቢታወቅ ፡ እስኪያድጉ ፡ ድረስ ፡ የተተወው ፡ ርስት ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሹማምንት ፡ እጅ ፡ ይሁን ። በእጃቸው ፡ ያለውን ፡ ገንዘብ ፡ በማይገባ ፡ ያወጣጡት ፡ ዘንድ ፡ ያዛኸርንም ፡ ልጆች ፡ ይበድሉ ፡ ዘንድ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሚሾሙ ፡ ሹማምት ፡ አላሰናበተም ።

፩ሺ፫፻፮ መከ ፡ ፮ ። አስተዳዳሪ ፡ ላደረጉት ፡ ወይም ፡ ለሾሙት ፡ ሰው ፡ ያለዳኛ ፡ ፈቃድ ፡ ከድኃ ፡ አደጎች ፡ ገንዘብ ፡ ምንምን ፡ ሊሸጥ ፡ ግብር ፡ ወይም ፡ ብድር ፡ ሊሰጥ ፡ አይገባውም ። እንዲሸጥ ፡ እርሱን ፡ ቢያዝዘውም ፡ ያንጊዜ ፡ ለብድሩና ፡ ለግብሩ ፡ ያህል ፡ ይሸጥ ።

፩ሺ፫፻፯ ፯ ። ከንጉሥ ፡ ጭፍራና ፡ ወታደሮች ፡ ወገን ፡ የሆነም ፡ ከንጉሥ ፡ አገልግሎት ፡ ካልተለየ ፡ በደኃ ፡ አደጎች ፡ ላይ ፡ ለመጠበቅና ፡ ለማስተዳደር ፡ አይሾም ። ስለኤጲስ ፡ ቆጶሳትና ፡ ስለመነኮሳት ፡ ነፃ ፡ ስለወጡና ፡ ስላልወጡ ፡ ባሮች

በዛን ፡ ተነግረ ፡ ዘፍጻሜሁ ፡ ለአንቀጸ ፡ ተዋ
ርሶ ።

፩ሺ፫፻፹፰ ሥርዋጽ ፡ ናሁ ፡ ተሠርዐት ፡ ሥርዓተ ፡ ተዋ
ርሶ ፡ በምክረ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አባ ፡ ቄርሎስ ፡
ወኤጲስቆጶሳቲሁ ፡ ካልእ ፡ እምዘተነግረ ፡ በዝ
ንቱ ፡ አንቀጽ ፡ ወይእቲኬ ፡ ድሉት ፡ እስመ ፡
ይእቲ ፡ ተሠርዐት ፡ ካዕበ ፡ እምኀበ ፡ መንፈቀ
ሙ ፡ ለሊቃነ ፡ ጳጳሳቲነ ፡ እለ ፡ ቀደሙ ፡ እም
ኀበ ፡ ማእምራን ፡ ካዕበ ፡ ወበላዕሌሃ ፡ ያስምኩ ።

ትእዛዝ ፡ ነገርስ ፡ በአንቀጸ ፡ ተዋርሶ ፡ ተነግ
ሯል ።

፩ሺ፫፻፹፰ ሥርዋጽ ። እነሆ ፡ ያወራረስ ፡ ሥርዓት ፡
በሊቀ ፡ ጳጳሳቱ ፡ በአባ ፡ ቄርሎስና ፡ በኤጲስ ፡
ቆጶሳቱ ፡ እስተያየት ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ከተነገ
ረው ፡ ሌላ ፡ ተጽፋለች ። ይህችውም ፡ የተገባች
ናት ። ከቀደሙት ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ከእኩሌ
ቶች ፡ ዘንድ ፡ ዳግመኛም ፡ ከዐዋቆች ፡ ዘንድ ፡
ተጽፋለችና ። በእርሷም ፡ ይጸናሉ ፡ (ጸንተው ፡
ይኖራሉ) ።

አንቀጽ ፡ ፶ወ፩ቱ ፡

በእንተ ፡ ርስት ።

፩ሺ፫፻፹፱ ወውእቱ ፡ ፲ወ፫ቱ ፡ ምዕራፍ ። ምዕራፍ ፡ ቀዳ
ማዊ ፡ በእንተ ፡ ዘይቀድም ፡ ገቢሮቱ ፡ ውስተ ፡
ኀድገት ፡ ወውእቱ ፡ ዘይትረከብ ፡ እምንዋዩ ፡
ለዘሞተ ፡ ወእማሬ ፡ ዕለታት ፡ እንተ ፡ ይትከ
ልኡ ፡ ቦቶን ፡ ወራስያን ፡ እምነ ፡ ተኃሥያን፡
በርስቶሙ ።

፩ሺ፫፻፺ መከ ፡ ፴ወ፩ቱ ፡ ያቅድሙ ፡ ሤጠ ፡ ግንዘቱ ፡
ወዓሰበ ፡ እለ ፡ ይከርዩ ፡ ወሤጠ ፡ መቃብር ።
ጠስ ፡ ፴ወ፪ቱ ፡ ወእስተዋፅኦተ ፡ ግንዘቱ ፡ ወዘ
ይተልዎ ፡ ለዝንቱ ፡ ሥርዓተ ፡ ቍርባን ፡
እሙር ። ወነዋ ፡ ተነግረ ፡ በአንቀጸ ፡ ሙታን ።

፩ሺ፫፻፺፩ ረስጣ ፡ ፷ወ፱ቱ ፡ ሀቡ ፡ ለነዳያን ፡ እምጥሪ
ቶቱሁ ፡ ለዘሞተ ፡ ከመ ፡ ይኩና ፡ ተዝካረ ፡ ለር
እሱ ።

፩ሺ፫፻፺፪ ሥርዋጽ ፡ ዘሀሎ ፡ ውስተ ፡ ቀኖናት ፡ ዘሐዋ
ርያ ፡ ትእዛዘ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወጳውሎስ ፡ ወያዕ
ቆብ ፡ ወያመጽውቱ ፡ ለምስኪናን ፡ እምንዋ
ዮሙ ፡ ለእለ ፡ ኖሙ ፡ እምእመናን ፡ ኄራን ፡
ወእኩ ፡ ዘክሐድያን ፡ እኩያን ። ወከማሁ ፡ ዘ፫ ፡
ነበረ ፡ ውስተ ፡ ቀኖናተ ፡ ነገሥት ፡ ያደልዎ ፡
ለዘበጽሐቶ ፡ ዕለተ ፡ ሞቱ ፡ ከመ ፡ የአዝዝ ፡
ለጽኑሳን ፡ እምንዋዩ ፡ ከመ ፡ ይኩን ፡ ሎቱ ፡
ሰማት ፡ በዕለተ ፡ ፍዳ ፡ ወኢያደልዎ ፡ ለዘእሲ ፡
ዘእንበለ ፡ ዘአቅረቦ ፡ እምጽድቅ ።

፩ሺ፫፻፺፫ መከ ፡ ዘ፺ወ፫ቱ ፡ እምዝኒ ፡ ዘሀሎ ፡ ላዕለ ፡
ምዉት ፡ እምጸባሕት ፡ ወዕዳ ። ዘ፪ወ፻ወ፲ቱ ፡
ዘ፪ወ፻ወ፩ቱ ፡ መጀ ፡ ፲ወ፪ቱ ፡ ወእመሰ ፡ ኮነ ፡
ንዋዩ ፡ ዘኀደገ ፡ ዘኢየአክል ፡ ለፈድዮ ፡ ልቃሕ ፡

አንቀጽ ፡ ፶፪

ስለርስት ፡ ይናገራል ።

፩ሺ፫፻፹፱ ይኸውም ፡ ፲፫ ፡ ምዕራፍ ፡ ነው ። መጀመሪያ ፡
ምዕራፍ ፡ በመተው ፡ ሊያደርጉት ፡ ስለሚቀድ
መው ፡ ይናገራል ። ይኸውም ፡ ከሙት ፡ ገንዘብ
የሚገኝ ፡ ነው ። ወራሾችም ፡ ርስታቸውን ፡ ከሚ
ፈላስጉት ፡ የሚከለከሉባቸውን ፡ ዕለታት ፡ ማመ
ልከት ፡ ነው ።

፩ሺ፫፻፺ መከ ፡ ፴፩ ። የመግነዙን ፡ ዋጋና ፡ የመቃብር ፡
ቆፋሪዎችን ፡ ደመወዝ ፡ የመቃብሩንም ፡ ዋጋ ፡
ያስቀድሙ ። ጠስ ፡ ፴፪ ። ስመግነዙ ፡ የሚወጣ
ጣውና ፡ ይህን ፡ የሚከተለው ፡ የታወቀው ፡
የቍርባኑ ፡ ሥርዓት ፡ እነሆ ፡ በአንቀጸ ፡ ሙታን
ተነግሯል ። (ፍ ፡ ነ ፡ ፺፪ ፺፰) ።

፩ሺ፫፻፺፩ ረስጣ ፡ ፷፱ ። ለራሱ ፡ መታሰቢያ ፡ ይሆነው ፡
ዘንድ ፡ ከሞተው ፡ ሰው ፡ ገንዘብ ፡ ለነዳያን ፡
ስጡ ።

፩ሺ፫፻፺፪ ሥርዋጽ ። በሐዋርያት ፡ መጽሐፍ ፡ ያለ ፡ የጴ
ጥሮስና ፡ የጳውሎስ ፡ የያዕቆብም ፡ ትእዛዝ ።
የከፉዎች ፡ ከሐዲዎችን ፡ ያይደለ ፡ ከደጋጎቹ ፡
ምእመናን ፡ ወገን ፡ ከሞቱት ፡ ሰዎች ፡ ገንዘብ ፡
ለድሆች ፡ ይመጽውቱ ። እንደዚሁም ፡ ፫ ።
በፍትሐ ፡ ነገሥት ፡ ተጽፏል ። ዕለተ ፡ ሞቱ ፡
ለደረሰችበት ፡ ሰው ፡ በፍርድ ፡ ቀን ፡ ዋጋ ፡ ይሆ
ንለት ፡ ዘንድ ፡ ከገንዘቡ ፡ ለድሆች ፡ ሊያዝዝ ፡
ይገባዋል ። ከእውነት ፡ ወገን ፡ ያቀረበው ፡ ካል
ሆነ ፡ በቀር ፡ ለሰው ፡ አይገባውም ።

፩ሺ፫፻፺፫ መከ ፡ ፺፫ ። ከግብርና ፡ ከዕዳ ፡ በመዋቲ ፡
ላይ ፡ ያለውም ፡ የሚከፈለው ፡ ከዚህ ፡ ነው ።
፪፻፲ ። ፪፻፩ ። መጀ ፡ ፲፪ ። የተወው ፡ ገንዘብ ፡
ብድር ፡ ለመክፈል ፡ የማይበቃ ፡ ቢሆን ፡ ግን ፡